

בנק פועלי אגודת ישראל

דין וחשבון שנתי

לשנת 2012

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דין וחשבון שנתי 2012

תוכן העניינים

עמוד

7	1. דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות
115	2. סקירת ההנהלה
132	3. הצהרת המנהל הכללי
133	4. הצהרת החשבונאי הראשי
135	5. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
139	6. דוחות כספיים

חברי הדירקטוריון

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

אלי מונטג

אבישי עלי

ד"ר חיים שיין

יוסי לוי

ראובן פנחס

לימור קליין

יעקב שא נס⁽¹⁾

(1) החל כהונתו ביום 1.4.12.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום יא' באדר התשע"ג (21 בפברואר 2013) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012. הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "יהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וגורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

ההתפתחויות הכלכליות העיקריות בשנת 2012

עיקרי ההתפתחויות במשק הישראלי

צמיחה כלכלית:

שיעור הצמיחה של המשק הישראלי בשנת 2012 מבטא האטה בפעילות המשקית, שלמעשה החלה כבר במחצית השנייה של שנת 2011. שיעורי הצמיחה גם היו במגמה של האטה במהלך השנה, כשעל בסיס מגמה זו, שיעור הצמיחה הצפוי לשנת 2013 מעט נמוך מהאומדן לשנת 2012.

למרות מגמת ההאטה בצמיחה, עדיין שוררת במשק הישראלי צמיחה חיובית של התוצר לנפש, בשיעור של כ-1.5% ומצבו של המשק הישראלי מבחינה זאת טוב במידה ניכרת ממצבן של מדינות רבות. באירופה הייתה בשנת 2012 צמיחה שלילית של כ-0.4% ובמספר מדינות ביבשת צמיחה שלילית בשיעורים חדים יותר. גם בארה"ב שיעור הצמיחה נמוך מזה השורר בישראל.

המהלכים הכלכליים של הממשלה החדשה לריסון הגרעון הגדול בתקציב, שהשפעתם על המשק צפויה רק החל מהמחצית השנייה של שנת 2013 ובעיקר בשנת 2014, אמורים למתן את הביקושים המקומיים. למרות זאת לקראת שנת 2014 צפויה עליה בשיעור הצמיחה, על בסיס התחזיות לצמיחה כלכלית מהירה יותר בשנת 2014 בעולם.

- אומדן שיעור הצמיחה של התמ"ג לשנת 2012 הוא 3.3%. זאת בהשוואה לצמיחה של 4.7% בשנת 2011. התחזית לשנת 2013 (בנק ישראל) היא לצמיחה של 2.8%, בניכוי השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר".
- על רקע ההתמתנות בסחר העולמי, המיתון במרבית כלכלות אירופה וההאטה בארה"ב ואף במדינות המתעוררות, צמח הייצוא הישראלי בשנת 2012 ב-1.0% בלבד, לאחר גידול של 5.5% בשנת 2011. אילולי השלמת הרחבת מפעל אינטל בקרית גת בשנה האחרונה, הייתה נראית האטה משמעותית עוד יותר בייצוא.
- ייבוא הסחורות והשירותים (למעט ייבוא בטחוני אניות ומטוסים ויהלומים) עלה בשנת 2012 ב-6.1% לאחר עלייה של 9.4% בשנת 2011.
- שיעור הגידול של הצריכה הפרטית הואט ל-2.8% (עדיין עלייה בצריכה לנפש של כ-1%) לעומת גידול של 4.6% בשנת 2011. במקביל, בצריכה הציבורית נשמר קצב הגידול של שנת 2011 - 3.8%.
- קצב גידול ההשקעה בנכסים קבועים הואט ל-3.7%, לאחר גידול של 16.0% בשנת 2011. ירידה זו בקצב גידול ההשקעות בשנת 2012 מבטאת לא רק את הציפיות הנמוכות יותר של הסקטור העסקי לצמיחת המשק, אלא גם את סיום השקעת הענק של אינטל בישראל. בגידול זה בהשקעות נכלל גידול של 5.7% בהשקעות בבנייה למגורים לעומת 12.5% בשנת 2011 וגידול של 0.8% בלבד בהשקעות במכונות וציוד.
- מספר אינדיקטורים מצביעים על מגמת ההאטה הנוספת במחצית השנייה של שנת 2012: האטה בקצב עליית המדד המשולב למצב המשק, סקרי הציפיות בתעשייה וירידה במדדי האמון הצרכניים.

שוק העבודה

למרות שיעור הצמיחה הנמוך יותר, אין בשנת 2012 הרעה במצב התעסוקה במשק. שיעור האבטלה בממוצע שנתי עומד על כ-6.9% מכוח העבודה לעומת כ-7.0% בשנת 2011 (על בסיס ההגדרה החדשה התואמת להגדרות ה-OECD). היציבות היחסית ברמת האבטלה היא למרות עלייה בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה (שיעור התעסוקה). מספר המועסקים גדל, כאשר הגידול מתבסס על הסקטור הציבורי, בעיקר בתחומי החינוך והבריאות. לעומת זאת, במגזר הפרטי יש מגמה של ירידה במספר המשרות. קצב עליית השכר הריאלי במשק ממשיך להיות מתון יחסית - אומדן לעלייה של כ-1.5% בשנת 2012 לעומת 0.6% גידול בשנת 2011.

ההתפתחויות בשוק האשראי

קצב גידול יתרת החוב של המגזר העסקי במהלך שנת 2012 היה 1.7%, בדומה לקצב הגידול בשנת 2011. במקביל, יתרת החוב לדיור גדלה בשנה האחרונה ב-7.3%. לקראת סוף שנת 2012 הייתה עלייה משמעותית בהיקף ההנפקות של המגזר העסקי הלא פיננסי, בעיקר של חברות גדולות מענף הנדל"ן.

תקציב המדינה:

שנת 2012 הסתיימה עם גרעון בתקציב המדינה של 4.2% במונחי תוצר (כ-39 מיליארד ש"ח). יעד הגירעון בתקציב היה 3.0% במונחי תוצר. אי העמידה ביעד הגירעון נובעת מגידול מואץ בהוצאות הממשלה בשיעור של 7.1%, במקביל לגידול איטי יחסית בהכנסות ממסים בשיעור של 3.1% בלבד (גידול נומינלי, המשקף גידול ריאלי של 1.6%, פחות מקצב גידול התוצר). הגידול המואץ בהוצאות נגזר משילוב של תוספות שכר בסקטור הציבורי, תוספת לתקציב הביטחון במהלך השנה ויישום מספר המלצות של ועדת טרכטנברג.

מימון הגירעון נעשה השנה על בסיס גיוס הון בשוק המקומי בלבד, כאשר המימון נטו בחו"ל היה שלילי וההכנסות מהפרטה (בעיקר מכירת קרקעות) ירדו משמעותית לכ-1.0 מיליארד ש"ח בלבד לעומת כ-7.1 מיליארד ש"ח בשנת 2011. החוב הציבורי במונחי תוצר כתוצאה מכך, נמצא במגמת עלייה - מכ-74% בסוף שנת 2011 לכ-75% בסוף שנת 2012 (אומדן).

אינפלציה, ריבית, שיערי חליפין:

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה במהלך שנת 2012 ב-1.6%, שיעור הנמצא במרכז טווח יעד האינפלציה. בשנת 2011 שיעור האינפלציה השנתי היה 2.2%, כאשר ההתמתנות באינפלציה מיוחסת להתמתנות בביקושים המקומיים. ללא השפעת סעיפי הדיור והאנרגיה האינפלציה בשנת 2012 הסתכמה ב-0.6% בלבד. בנוסף להשפעת האטה בביקושים היו גם השפעות חד פעמיות בכיוון של הפחתת האינפלציה - הוזלת שירותי הסלולר וביטול תשלומי ההורים לגני ילדים טרום חובה. מאידך, מחירי החשמל עלו ב-8.8% עקב מעבר בשימוש בדלק נוזלי יקר יותר לעומת הגז המצרי, מחירי הסחורות החקלאיות בעולם עלו עקב הבצורת בארה"ב והעלו את מחירי המזון ושיעור המע"מ עלה בתחילת ספטמבר וכן המס על בירה וסיגריות.

ציפיות האינפלציה ל-12 החודשים הקרובים, כפי שהן נמדדות משוק ההון עומדות בתחילת שנת 2013 על כ-1.5%.

ריבית, מדיניות מוניטרית

במהלך שנת 2012 בנק ישראל הוריד את הריבית שלוש פעמים, מ-2.75% ל-2.00% והחליט על הורדה נוספת בסוף דצמבר לרמה של 1.75%. המדיניות המוניטרית המרחיבה בשנת 2012 הושפעה מההתמתנות בעולם והסיכון למשבר פיננסי סביב מצוקת החוב במספר מדינות באירופה, התמתנות בפעילות הכלכלית בישראל והעדר לחצי ביקוש בתחום האינפלציה. סביבת האינפלציה וציפיות האינפלציה הנמוכות תמכו בהורדת ריבית. במקביל לירידת הריבית, התחדשה במחצית השנייה של השנה עליית מחירי הדירות ובנק ישראל הגיב בהטלת מגבלות על גובה המשכנתאות עד ל-50% מערך הנכס בעבור דירות להשקעה (דירה שנייה).

שוק הדיור

סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן (המתבסס על חוזי שכירות מתחדשים) עלה במהלך שנת 2012 ב-3.4%, יותר מפי 2 מעליית המדד הכללי. בשנת 2011 שיעור העלייה המצטבר היה גבוה יותר - 5.3%.

מחירי הדירות בבעלות (מחירי רכישה על פי נתוני מס רכישה) עלו במהלך שנת 2012 ב-5.6%. במחצית השנייה של השנה שוב הייתה האצה בקצב עליית המחירים, הן של דירות בשכירות והן של דירות בבעלות. לקראת סוף השנה הפעיל בנק ישראל מגבלות חדשות על משכנתאות, שאמורות להשפיע על הקטנת הכמות המבוקשת של דירות חדשות ולמתן את קצב עליית המחירים. יחד עם זאת, מצד ההיצע ברבעון האחרון של השנה הייתה שוב האטה בהתחלות הבנייה למגורים וניכרה ירידה חדה בשיווק הקרקעות על ידי מנהל מקרקעי ישראל. המגמות לקראת שנת 2013 במחירי הדיור עדיין לא ברורות, אך כנראה שניתן לצפות שבסביבת הריבית הנמוכה הצפויה לשרור רק תחול האטה בקצב עליית המחירים ולא ירידה של ממש במחירי הדירות.

שער חליפין

מתחילת השנה עד אוגוסט הייתה מגמה של פיחות השקל, בשיעור מצטבר של כ-5.4% מול סל המטבעות. זאת, על רקע מגמת ירידת הריבית על-ידי בנק ישראל, גרעון בחשבון השוטף במאזן התשלומים ואי הוודאות הגיאופוליטית. מחודש ספטמבר ועד לסוף השנה התהפכה המגמה למרות סביבת הריבית הנמוכה, על רקע המעבר ההדרגתי לעודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים וירידה בהערכות לגבי הסיכונים הגאופוליטיים של המשק הישראלי. בסך הכל, בכל שנת 2012 פוחת השקל לעומת הדולר ב-0.1% בלבד ויוסף מול היורו ב-0.3%. בהסתכלות על סל המטבעות מול השקל, חל פיחות מתון של 0.6% בשנת 2012, לאחר פיחות של 3.6% בשנת 2011. קיימת ציפייה לגידול נוסף בעודף בחשבון השוטף בשנת 2013, במיוחד על רקע תחילת הפקת הגז הטבעי.

הסביבה הגלובלית

במהלך שנת 2012 שלושה גורמים העיבו על השווקים: משבר החוב באירופה, האטה וחשש לנחיתה קשה בסין, והמצוק הפיסקאלי בארה"ב. למרות אי הוודאות סביב שלושת הנושאים, קובעי המדיניות הצליחו לטפל בגורמים הללו ולהרגיע את השווקים.

הצמיחה באירופה הייתה שלילית בשנת 2012 (-0.4%) כאשר במדינות הבעייתיות ההתכווצות בתוצר הייתה חדה יותר (ספרד: -1.5%, איטליה: -2.2%, יוון: -6.8%). לקראת סוף השנה סקרי הציפיות השונים בתעשייה הצביעו על שיפור מתון ברמת האופטימיות אך עדיין צפויה צמיחה שלילית באירופה בשנת 2013.

הצמיחה בסין התמתנה לקצב של 7.2% ברבעון השלישי של השנה והסתמנה ירידה ביצוא והתמתנות בצריכה הפרטית. יחד עם זאת, לקראת סוף השנה התרבו הסימנים להתרחבות בכלכלה הסינית, גם בייצור התעשייתי וגם במסחר הקמעונאי.

לקראת סוף השנה, השווקים חששו מהשפעה ממתנת חריפה במידה ולא תושג פשרה בנושא המצוק הפיסקאלי בארה"ב. בפועל, הושגה פשרה בסוף השנה של העלאת מסים קטנה יחסית של כ-150 מיליארד דולר בלבד. נושאים אחרים כגון תקרת החוב נדחו לשנת 2013. בתחום הריאלי כלכלת ארה"ב הפגינה התאוששות בכמה תחומים, בפרט בהשקעות בנייה למגורים לאחר שנים רבות של התכווצות. לקראת סוף השנה חל שיפור בשוק העבודה, בתעשייה ובצריכה הפרטית. קיימת אופטימיות זהירה בעולם שקטנו הסיכונים למשברים פיננסיים בשנת 2013, כאשר ארה"ב ואסיה (בסיוע מדיניות מרחיבה ביפן) מהווים קטרים לצמיחה הגלובלית.

השווקים הפיננסיים

שווקי המניות בעולם הגיבו לעלייה באי הוודאות סביב הטיפול במשברים פיננסיים במשך השנה. שווקי המניות הגיבו לתוצאות הבחירות ביוון ובצרפת והחשש לקריסת מערכת הבנקים בספרד, אשר הביאו לירידות שערים ברבעון השני, כמו כן אי וודאות בנוגע למצוק הפיסקאלי השפיעה (באופן זמני) על השווקים ברבעון האחרון של השנה. במבט על השנה כולה, שווקי המניות הניבו ביצועים חיוביים על רקע ריביות נמוכות בעולם, עודף נזילות במערכת הפיננסית וטיפול משביע רצון במוקדי המשבר, כולל בספרד, ביוון, בסין, ובארה"ב. הרוח הגבית נמשכה בתחילת 2013 על רקע שיפור בנתונים הכלכליים וירידה בסיכון למשבר חוב מתפתח באירופה. במהלך שנת 2012 מדד הנסד"ק עלה ב-15.5% ומדד ה-Euro Stoxx 50 באירופה עלה ב-15.0%. בישראל מדד תל אביב 25 עלה ב-9.2% ותל אביב 100 עלה ב-7.2%. עד לחודש אוגוסט מדדי המניות בישראל הציגו ביצועי חסר לעומת העולם על רקע חששות גיאו פוליטיים, פער אשר הצטמצם באופן חלקי לקראת סוף השנה. פתיחת חברות הסלולר לתחרות פגעה ברווחיות של חברות התקשורת.

שוק אג"ח הגיב להורדת הריבית וירידת תשואות בארה"ב

שנת 2012 הייתה טובה עבור משקיעים באג"ח ממשלתי בישראל. ירידת תשואות חדה נגרמה על ידי ירידת ריבית בנק ישראל (מעבר לצפוי) מ-2.75% בראשית השנה ל-1.75% בסופה, ומירידה בתשואות הארוכות בארה"ב (מ-1.9% ל-1.6%). לעומת זאת, בישראל, הממשלה פעלה בכיוון הנגדי עם עודף גיוס גדול (הנפקות פחות פדיון קרן וריבית) של כ-15.5 מיליארד ש"ח, זאת כתוצאה מגרעון תקציבי גדול מהצפוי. בשנת 2012 שוק האג"ח הממשלתי הצמוד עלה ב-9.4% ושוק האג"ח הקונצרני עלה ב-10.3%.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו חברה בת של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבינלאומי" או "חברת האם"). הבנק הוקם ביום י"ט לחודש טבת התשל"ח (29 לדצמבר 1977) בבעלות משותפת של הבינלאומי, הסתדרות פועלי אגודת ישראל ואחרים, כתוצאה מהתאגדות של קופת מלווה וחסכון של פועלי אגודת ישראל תל-אביב וחיפה.

צבינו של הבנק והתמקדותו במגזר החרדי-דתי נמשכים גם לאחר ביצוע הרכישה כאמור.

הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק" לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. הבנק אינו מחזיק בחברות אחרות.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ הינו הבנק ה"חרדי-דתי" היחיד במדינה, ומתוך כך נגזרת האסטרטגיה העיסוקית שלו להיות הבנק העיקרי והמוביל במגזר ה"חרדי-דתי". כפועל יוצא מכך מרבית סניפי הבנק ממוקמים במרכזי האוכלוסייה של מגזר זה. הבנק ממשיך לטפח את השירות שניתן ברוח המיוחדת המאפיינת את ציבור לקוחותיו, תוך שימת דגש על מקצועיות גבוהה והתבססות על התשתיות המתקדמות של הבינלאומי.

הבנק פועל באמצעות 22 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת כדלפק משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המיחשוב, מערכים אחוריים בתחומי התפעול והבקרה, חדר עסקאות במט"ח, ניהול הסיכונים ופעילות הנוסטרו, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיוצ"ב.

הנהלת הבנק בוחנת באופן שוטף ותדיר את האפשרות לפתוח סניפים ושלוחות חדשים, באזורים בהם ניכר גידול של האוכלוסייה החרדית-דתית המהווה פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיות המטרה של הבנק. בחודש ינואר 2013 נפתח סניף חדש בעיר ירושלים בשכונת רמות. הבנק פועל לשפר את איכות השירות הבנקאי הניתן ללקוחותיו וכן להרחבת מעגל הלקוחות הצורך שירותים בנקאיים פיננסיים מחוץ לכותלי הסניף. במסגרת זו פועל "הפאג'י קול" המאפשר קבלת מידע וביצוע פעולות גם מחוץ לשעות הקבלה בסניפים. כמו כן, מופעלים שירותי הטלרפון, טלרפקס, וכן עמדות לשרות לקוחות הממוקמות בסניפים, ובכלל זה, מכשירים למשיכת מזומנים במטבע ישראלי ובמט"ח, המאפשרים ביצוע של מגוון פעילויות בנקאיות ומכשירים להפקדת שיקים ומזומן. "הפאג'י קול" משמש כיום כמערכת עזר למתן שירותים בנקאיים ללקוחות הסניפים. אתר האינטרנט של הבנק מאפשר קבלת מידע עסקי וביצוע מגוון של פעולות בנקאיות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים וביניהן: רכישת ומכירת ניירות ערך ואופציות מעוף, מסחר דו-צדדי במט"ח, תשלומים למוסדות והעברות לצד ג' במטבע ישראל ובמט"ח.

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת בשלושה מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי - התיווך הפיננסי עומד ביסודה של הבנקאות המסחרית כתיווך בין מפקידים ללווים. פעילות זו מקבלת את ביטוייה בהכנסות מריבית של הבנק.
- השקעת ההון של הבנק וניהול סיכונים שוק - מקבלים אף הם את ביטוייהם בפעילות המימון של הבנק.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים - שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות בתחומי ניהול חשבון הבנק השוטף במטבע ישראלי ובמט"ח, סחר בינלאומי, ניירות ערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, ייעוץ וניהול פיננסי ובנקאי, מכשירים פיננסיים נגזרים, משכנתאות וכיוצ"ב. מרבית ההכנסות מפעולות אלו נרשמות בהכנסות שאינן מריבית.

הנהלת הבנק מכוונת, מונחית ומפוקחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לגבי מדיניותו העסקית של הבנק, אשר ממנה נגזר תיאבון הסיכון של הבנק. במסגרת זו מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים, הקצאת המשאבים והקווים העקרוניים לפעילותו של הבנק, הקפדה על ממשל תאגידי, הוראות וחוקים שונים ואישור מדיניות הבנק בנושאים שונים (כולל אתיקה).

לדירקטוריון מוגשים תכנית העבודה והתקציב של הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים בשנת העבודה.

הדירקטוריון מפקח ומבקר את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום המדיניות העסקית שאושרה על ידו.

המדיניות העסקית של הבנק לשנת 2012 הותאמה למצב הכלכלי ששרר בישראל, וכן לצרכי לקוחות היעד של הבנק במגזר ה"חרדי-דתי".

בשנת 2012 לא בוצעו רכישות, מכירות או העברות של נכסים בהיקף מהותי, שלא במהלך העסקים הרגיל.

השליטה בתאגיד הבנקאי

בעל השליטה בתאגיד הבנקאי הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 31 בדצמבר 2012 100% ממניות הבנק.

חלוקת דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בשנת 2012 בהשוואה לשנה הקודמת, בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מגידול בהכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי שקוּזוּ מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות ומקיטון בהכנסות האחרות.

הרווח הנקי לשנה השוטפת הסתכם ב- 48.5 מיליון ש"ח לעומת 57.1 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 15.1%. הרווח לפני מסים הסתכם השנה ב- 77.5 מיליון ש"ח, לעומת 88.0 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, קיטון של 11.9%.

התשואה ברוטו על ההון היתה השנה 22.1% לעומת 28.8% אשתקד.

התשואה נטו על ההון היתה השנה 13.8% לעומת 18.7% אשתקד.

יובהר כי התוצאות הכספיות של הבנק לכל שנת 2011 כוללות שני ארועים משמעותיים אשר התרחשו ברבעון הרביעי של שנת 2011 (כמפורט בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2011) והשפעתם הכוללת על הגידול ברווח הנקי לשנת 2011 הינה בסך של 12 מיליון ש"ח.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה השנה ב- 29.0 מיליון ש"ח לעומת 30.9 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 6.1%.

הרווח הנקי למניה הסתכם בשנת 2012 ב- 956.2 ש"ח לעומת 1,125.8 ש"ח בשנה הקודמת.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד בוצעו סיווגים מחדש בדוחות הכספיים כמפורט להלן:

פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:

- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד;

- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות זמינות למכירה.

פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;

הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

ראה באור 1 לדוחות הכספיים.

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו השנה ב- 140.0 מיליון ש"ח לעומת 133.0 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 5.3%. גידול זה נבע בעיקר מגידול בהיקף הנכסים שקוזז בחלקו מהירידה במרווח הפיננסי שנבע משינוי בתמהיל הנכסים ומירידת ריבית בנק ישראל.

להלן נתונים עיקריים לגבי ההתפתחות בהיקף הנכסים במגזרי ההצמדה השונים:

שינוי באחוזים	ממוצע שנתי		שקלי לא צמוד צמוד מדד צמוד מט"ח סך הכל
	2011	2012	
	סכומים מדווחים		
	במיליוני ש"ח		
15.3	2,649	3,052	
13.1	360	407	
(26.7)	45	33	
14.3	3,054	3,492	

עיקר הגידול בנפחי הפעילות במגזר השקלי הלא צמוד נובע מגידול מפקדונות בבנק ישראל ובאשראי לציבור. נפחי הפעילות בנכסים ובהתחייבויות במטבע חוץ, אינם באים לידי ביטוי בטבלה זו, והם כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי, כאמור להלן בפרק "פעילות חוץ מאזנית".

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, שנעשו על בסיס שמרני, הסתכמו השנה ב- 7.7 מיליון ש"ח לעומת 10.8 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 28.7%.

שיעור ההוצאה השנתית להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) הינו השנה 0.3% לעומת 0.5% אשתקד.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-31 בדצמבר 2012 ב- 54.9 מיליון ש"ח לעומת 57.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 4.5%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו השנה ב- 4.9 מיליון ש"ח לעומת 1.4 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 250.0%. הגידול נובע בעיקר מרווחים ממימוש אגרות חוב.

ההכנסות מעמלות הסתכמו השנה ב- 111.6 מיליון ש"ח לעומת 111.2 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 0.4%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו השנה ב- 171.3 מיליון ש"ח לעומת 162.1 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 5.7%. גידול זה נובע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו השנה ב- 91.0 מיליון ש"ח לעומת 83.9 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 8.5%. הגידול נבע בעיקר בשל עדכוני שכר בהתאם להסכמי עבודה ותוספת כח אדם שנבעה, בין היתר, מהרחבת הפעילות.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות שאינן מריבית הינו השנה ב- 68.0% לעומת 78.9% אשתקד.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם השנה ב- 37.4% לעומת 35.1% אשתקד. עיקר השינוי נובע מעלייה בשיעורי המס בשנת 2012 ומקיטון בהפרשה למיסים נדחים בשנה קודמת, עקב גידול ביתרת מיסים נדחים אשר נבעה מהעלייה בשיעור המס העתידי.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב- 3,769.5 מיליון ש"ח לעומת 3,593.3 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של 4.9%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי הבינלאומי, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי באחוזים	31 בדצמבר		
	2011	2012	
	סכומים מדווחים		
	במיליוני ש"ח		
(5.7)	1,229.2	1,159.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
35.4	330.4	447.5	ניירות ערך
6.5	1,982.6	2,112.4	אשראי לציבור, נטו
4.7	2,868.5	3,003.2	פקדונות הציבור
115.3	45.7	98.4	פקדונות מבנקים
1.4	133.4	135.3	כתבי התחייבות נדחים
(3.3)	343.1	331.9	הון

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב- 2,112.4 מיליון ש"ח לעומת 1,982.6 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 6.5%, ומהווה 56.0% מסך המאזן, לעומת 55.2% אשתקד. האשראי לציבור מתפלג בעיקר לענפים הבאים: בינוי ונדל"ן, שירותים ציבוריים וקהילתיים, לקוחות פרטיים ומסחר. סך סיכון האשראי (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני וכולל מסגרות אשראי שלא נוצלו) הסתכם ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 4,691.1 מיליון ש"ח לעומת 4,590.9 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 2.2%.

הבנק פועל באופן יזום לצמצום ריכוזיות של לווים גדולים ומגמה זו תמשך גם בשנים הבאות.

סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 619.3 מיליון ש"ח לעומת 657.4 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 5.8% לעומת שנה קודמת.

סיכון האשראי לענף שירותים ציבוריים וקהילתיים (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 558.6 מיליון ש"ח לעומת 557.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 0.2% לעומת שנה קודמת.

סיכון האשראי לאנשים פרטיים (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 905.9 מיליון ש"ח לעומת 847.9 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 6.8%.

סיכון האשראי לענף המסחר (לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני) הסתכם ב- 468.3 מיליון ש"ח לעומת 421.6 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 11.1% לעומת שנה קודמת.

האשראי לציבור במגזר השקלי הלא צמוד מהווה 97.4% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 2,058.6 מיליון ש"ח לעומת 1,926.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 6.9%.

האשראי במגזר השקלי צמוד המדד מהווה 2.2% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 46.0 מיליון ש"ח לעומת 45.7 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 0.7%.

האשראי במגזר צמוד הדולר מהווה 0.4% מסך האשראי המאזני לציבור והסתכם השנה ב- 7.8 מיליון ש"ח לעומת 10.6 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון של 26.4%.

סך האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, כולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם בסוף שנת 2012 ב- 191.6 מיליון ש"ח, לעומת 128.0 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011, גידול של 49.7%. עיקר הגידול נובע מלקוח גדול שלהערכת

סיכוני שוק וחבות. התיק מפוצל לשלושה תיקים : תיק זמין למכירה בסך 410.9 מיליון ש"ח, תיק לפידיון בסך 33.9 מיליון ש"ח ותיק למסחר בסך 2.7 מיליון ש"ח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 בדצמבר 2012 הינו עד לשיעור של 0.7% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולה בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2011 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד לשיעור של 8.0%, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.7 מיליון ש"ח, 0.5 מיליון ש"ח בטווח זמן של 6 חודשים, 0.1 מיליון ש"ח בטווח זמן שבין 6 ל-12 חודשים ו-0.1 מיליון ש"ח מעל שנה).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2012 בסך של 3,003.2 מיליון ש"ח לעומת 2,868.5 ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 4.7%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 31 בדצמבר 2012 - 79.7% מסך המאזן, לעומת 79.8% אשתקד.

פקדונות הציבור עלו במגזר השקלי הלא צמוד מ- 2,644.4 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011 ל- 2,774.2 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2012, גידול של 4.9%.

פקדונות הציבור במגזר צמוד המדד ירדו מ- 191.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 ל- 189.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 0.7%.

פקדונות הציבור במגזר צמוד דולר עלו מ- 30.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 ל- 38.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 27.1%.

הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 98.4 מיליון ש"ח לעומת 45.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 115.3%. הגידול נובע בעיקר מגידול ביתרות המסלקה הבינבנקאית ליום 31 בדצמבר 2012.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 198.4 מיליון ש"ח לעומת 199.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 0.7%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 31 בדצמבר 2012 הסתכמה ב- 19.0 מיליון ש"ח לעומת 22.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 17.0%. הקיטון נובע עקב העתקת אחד הסניפים למיקום אחר בשכירות, ומכירת נכס מקרקעין שהיה בבעלות הבנק.

הון והלימות הון

ההון ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב- 331.9 מיליון ש"ח לעומת 343.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 3.3%. השינוי נובע בעיקר מרווחי השנה ובניכוי הדיבידנד ששולם.

ביום 6 באוגוסט 2012, הכריז הבנק על דיבדנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

ביום 27 בדצמבר 2012, הכריז הבנק על דיבדנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 31 בדצמבר 2012 הינו 16.3% (מזה: 11.5% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 17 בינואר 2013 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2012 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה בבקשה אל המפקח על הבנקים, לקיים עימו דיון, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

מבנה ההון (על פי באזל II)

31 בדצמבר 2011	31 בדצמבר 2012	
סכומים מדווחים	סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
13.0	13.0	הון מניות נפרע
330.2	318.7	עודפים
		בניכוי הפסדים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך
(0.1)	-	זמינים למכירה
343.1	331.7	סה"כ הון רובד 1
135.6	137.6	סה"כ הון רובד 2
478.7	469.3	סה"כ הון כולל כשיר

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 182 מיליון \$ (679.4 מיליון ש"ח), לעומת 208 מיליון \$ (794.8 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 12.5% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2012 בכ- 8 מיליון \$ (29.9 מיליון ש"ח). לעומת 9 מיליון \$ (34.4 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 11.1% בערכים דולריים.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 53.1 מיליון \$ (198.2 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 49 מיליון \$ שהיוו 184.7 מיליון ש"ח), לעומת 54 מיליון \$ (212.4 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 51 מיליון \$ שהיוו 194.9 מיליון ש"ח) ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 1.7% בערכים דולריים.

תרומות הבנק

הנהלת הבנק קבעה מסגרת תקציבית למתן תרומות. השנה תרם הבנק 0.3 מיליון ש"ח, בדומה לשנה קודמת. התרומות ניתנו לעשרות גופים שפעילים בתחומים שונים כגון: סיוע לאוכלוסיות במצוקה, פעילות חברתית ותרומה לקהילה.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מפעולות מימון כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים מממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. כמו כן, כוללות הכנסות המימון עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכו'.

- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות שאינן מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממטן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמדות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הנ"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית ולדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי

שיעור הצמיחה של המשק הישראלי בשנת 2012 מבטא האטה בפעילות המשקית, שלמעשה החלה כבר במחצית השנייה של שנת 2011. שיעורי הצמיחה גם היו במגמה של האטה במהלך השנה, כשעל בסיס מגמה זו, שיעור הצמיחה הצפוי לשנת 2013 מעט נמוך מהאומדן לשנת 2012.

למרות מגמת ההאטה בצמיחה, עדיין שוררת במשק הישראלי צמיחה חיובית של התוצר לנפש, בשיעור של כ-1.5% ומצבו של המשק הישראלי מבחינה זאת טוב במידה ניכרת ממצבן של מדינות רבות. באירופה הייתה בשנת 2012 צמיחה שלילית של כ-0.4% ובמספר מדינות ביבשת צמיחה שלילית בשיעורים חדים יותר. גם בארה"ב שיעור הצמיחה נמוך מזה השורר בישראל.

המהלכים הכלכליים של הממשלה החדשה לריסון הגרעון הגדול בתקציב, שהשפעתם על המשק צפויה רק החל מהמחצית השנייה של שנת 2013 ובעיקר בשנת 2014, אמורים למתן את הביקושים המקומיים.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג – 2012

פורסמו ב- 27 לדצמבר 2012, במסגרת יישום המלצות דו"ח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דו"ח ועדת זקן) ונכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013.

העמלות העיקריות שבוטלו או שונו במסגרת התיקון הנ"ל - ביטול עמלת דמי ניהול לעסק קטן; ביטול עמלה בעד כרטיס מידע וכרטיס משיכת מזומן; ביטול עמלת דמי ניהול פקדון ני"ע בגין מק"מ וקרנות כספיות; ביטול עמלות המינימום בגין דמי ניהול פקדון ני"ע; קביעת עמלות מקסימום לקניה, מכירה ופדיון של ני"ע; קביעת תעריף מופחת עבור קניה ומכירה של ני"ע הנסחרים בבורסה בתל אביב באמצעות האינטרנט; הרחבת הפיקוח על עמלת העברת פקדון ני"ע גם להעברת פקדון לגוף פיננסי מחוץ למערכת הבנקאית; העלאת תקרת הפטור מעמלת טיפול באשראי ובביטחונות בגין הלוואות שאינן לדיר מ- 50,000 ש"ח ל- 100,000 ש"ח; ביטול עמלה בגין שינוי מועד חיוב בכרטיס אשראי (העמלה נגבית על ידי חברות כרטיסי האשראי).

בנוסף, ביום 28 בנובמבר 2012 הורה המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לבצע עד ליום 1 במרס 2013 תמחור מחדש של עמלות הנגבות בעד קניה, מכירה ופדיון ניירות ערך בגין מניות ואיגרות חוב, בהתחשב בשינויים שחלו במבנה העמלה במסגרת התיקון הנ"ל לכללי העמלות (קביעת שיעור דיפרנציאלי בהתאם לערוץ הפעולה וקביעת עמלת מקסימום) ובצורך להתאימן, ככל שניתן, למחיר שנגבה בפועל. להערכת הבנק השפעת ההוראה על הכנסות הבנק אינה מהותית.

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

הנהלת חברת האם החליטה כי ניהול הפרוייקט יבוצע ברמת הקבוצה על ידי צוות ספציפי אשר הכין דרכי טיפול וגביש פתרון מיכוני.

צוות הפרוייקט עוקב אחר ההתפתחויות הרגולטוריות סביב הנושא ויעדכן בהמשך את תכולת הפרוייקט בהתאם.

חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 27 בינואר 2011 פורסם ברשומות חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. בהתאם לדברי ההסבר לחוק, מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ני"ע"), חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ("חוק הייעוץ") וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה.

הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך ולדין בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2011		2012		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
26.8%	69.9	28.1%	72.2	
8.0%	20.8	7.2%	18.5	
8.0%	20.9	8.3%	21.4	
42.8%	111.6	43.6%	112.1	
36.8%	96.1	39.8%	101.8	
8.4%	21.9	9.5%	24.3	
45.2%	118.0	49.3%	126.1	
6.1%	16.0	7.1%	18.3	
5.9%	15.3	-	-	
100.0%	260.9	100%	256.5	

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2011		2012		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
16.3%	9.3	20.4%	9.9	
3.9%	2.2	3.9%	1.9	
4.9%	2.8	6.6%	3.2	
25.0%	14.3	30.9%	15.0	
29.4%	16.8	32.0%	15.5	
8.1%	4.6	10.9%	5.3	
37.5%	21.4	42.9%	20.8	
18.2%	10.4	23.7%	11.5	
19.3%	11.0	2.5%	1.2	
100.0%	57.1	100.0%	48.5	

מניתוח רווחיות הבנק לפי מגזרי פעילות עולה כי בשנת 2012, 49.3% מההכנסות בבנק מקורן בגופים עסקיים הנכללים במגזרי הבנקאות העסקית והבנקאות המסחרית. מגזר הבנקאות המסחרית מסביר כ- 39.8% מההכנסות והמגזר העסקי מהווה כ- 9.5% מההכנסות. ההכנסות הנובעות מהמגזר הפרטי והעסקים הקטנים מסבירות כ- 43.6% מההכנסות הבנק, כאשר משקי הבית מסבירים כ- 28.1% מסך ההכנסות, העסקים הקטנים מסבירים כ- 8.3% מסך ההכנסות והבנקאות הפרטיות תורמת כ- 7.2% להכנסות. כ- 7.1% מההכנסות הבנק משויכות למגזר ניהול פיננסי, כהגדרתו לעיל.

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מיחוס הוצאות הפסדי אשראי בין המגזרים ומהוצאות תפעוליות גבוהות יחסית למגזר משקי הבית. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו המגזר המסחרי שהניב רווח של 15.5 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטיות. שירותים ללקוחות המגזר ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן", אכיפה מנהלת והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאית" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית הסתכם השנה ב- 9.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 9.3 מיליון ש"ח אשתקד, גידול בשיעור של 6.5%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממושך על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל- 27.5%, בהשוואה ל- 30.1% בשנת 2011.

הכנסות המגזר הסתכמו השנה ב- 72.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 69.9 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של 3.3%. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב- 0.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.9 מיליון ש"ח בשנת 2011. קיטון של 73.7%. השינוי נובע מגביית חובות שהופרשו בשנים קודמות.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב- 55.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 53.6 מיליון ש"ח, גידול של 4.3%.

בשנת 2012 חל גידול בהיקף הפעילות של המגזר. היתרה הממוצעת של הנכסים, שעיקרם אשראי לציבור, הסתכמה ב- 350.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 283.9 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 23.5%.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

קהל היעד העיקרי של הבנק במגזר משקי הבית הוא המגזר החרדי-דתי. בשנים האחרונות מתעצם וגובר במגזר החרדי תהליך של יציאה לשוק העבודה. במסגרת זו אנו עדים לפתיחתם של מסלולי לימוד במכללות ובמוסדות יעודיים למגזר החרדי ולהקמתם של ארגונים שונים העוסקים ביעוץ, עזרה הכוונה ומימון לציבור החרדי המבקש להשתלב בלימודים גבוהים ולהשתלב בשוק העבודה. כמו כן נפתחים מסלולים מיוחדים לציבור החרדי במוסדות קיימים המכשירים את הלומדים בהם למגוון רחב של תחומי תעסוקה ומקנים להם את הכלים הדרושים להשתלבות בשוק העבודה.

כתוצאה ממגמה זו, מאפייני הצריכה הפרטית של משק בית בו ההורים עובדים גדלים, לאור העלייה ברמת ההכנסה בקרב משפחות אלו. שיעור הילודה הגבוה יחסית המאפיין את המגזר החרדי, הנישואים בגיל צעיר יחסית וההעדפה של ציבור זה להתרכז בערים ובשכונות העונים על הצרכים של אורח החיים החרדי, מצביעים על מגמה של גידול גבוה יחסית של מספר משקי הבית הנמנים על המגזר החרדי באזורים ספציפיים ברחבי הארץ.

הבנק מתאים את היקפי האשראי ושיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו וכן את תמהיל הבטחונות הנדרש מהלקוח, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לשיפור השירות ללקוחות ולצורך ניתוח מצב הלקוחות למטרות בקרה ושיפור אפקטיביות השיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

פיתוח מוצרים פיננסיים פשוטים וקלים להבנה ללקוח, פריסת הסניפים והשלוחות בריכוזי האוכלוסיה החרדית והדתית, פיתוח מערכת מיכונית לשירות אישי ללקוחות, מתן מענה לצרכי הלקוחות במוצרי אשראי והשקעות, הטבות והנחות בניהול חשבונות עו"ש ומעורבות קהילתית. כמו כן קיימת חשיבות רבה להכרת אורח החיים של המגזר החרדי והתאמת הפעילות הבנקאית והמוצרים הפיננסיים לאוכלוסיה זו, על צרכיה היחודיים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות בנק פאג'יי יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשותפים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ- 186 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, הכשרת צוות עובדים מיומן המשווך ומתחזק את מגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים הינו תנאי הכרחי למתן שירות מקצועי ואיכותי ללקוח.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וספקים ונותני שירות במגוון רחב של תחומים, מציעים אשראי ושירותים בתחום המט"ח ושוק ההון ללקוחות המגזר. הבנק פועל באמצעות ספקית שירותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, להכנסת שיפורים טכנולוגיים במערכי התפעול השונים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב ולגוון את סל המוצרים הבנקאיים העומדים לרשות הלקוח. יצויין עוד כי אחד המאפיינים הבולטים במגזר החרדי-דתי הינה התמיכה הקהילתית והעזרה ההדדית אשר בולטת לטובה במגזר החרדי והדתי, בהשוואה למגזרים אחרים במשק. ההיבט הפיננסי של עזרה זו המתבטא בפעילות של גמ"חים העוסקים בגיוס פקדונות ובמתן הלוואות, מהווה תחליף לחלק מהשירותים שהבנק מספק.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

עיקר פעילות הבנק במגזר משקי הבית הינו בקרב הציבור החרדי והדתי. לאור התמקדות המערכת הבנקאית במגזר הקמעונאי בכללותו, הבנקים ממשיכים בהרחבת פעילותם השיווקית והפריסה הסניפית שלהם גם בקרב לקוחות האוכלוסיה החרדית. נמשכת תחרות חזקה במגזר זה גם מצד בנקים גדולים שלא נתפסו בעבר כמתחרים ישירים במגזר זה. בנוסף, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 של בנק ישראל מאפשרות מעבר מהיר וקל מבנק לבנק. צמצום מספר העמלות, הוראות בנק ישראל על ההקלות בעמלות שונות למשקי

בית, חובת הגילוי הנאות והשקיפות הנדרשים על פי חוק העמלות החדש, כל אלה מביאים להגברת התחרות במגזר.

מוצרים חדשים

במסגרת המיזם המשותף עם חברת "ויזה CAL" המשיך הבנק לשווק את כרטיס האשראי "פאגי פלוס". התחרותיות בשוק כרטיסי האשראי למגזר החרדי החריפה בשנים האחרונות עקב הנפקת כרטיסים חוץ בנקאיים במסגרת מועדוני לקוחות וזאת בשיתוף עם רשתות המזון המובילות במגזר החרדי. כרטיסים אלו יחד עם הטבות מפליגות שמעניקים בנקים אחרים, יכול שיגרמו לשחיקה מסוימת במרווחים ובהכנסות מעמלות בגין כרטיסי האשראי וימתנו את הגידול הצפוי במצבת הכרטיסים. בכוונת הבנק להמשיך ולשדרג את מכלול ההטבות והערך המוסף שיש ללקוחותיו המבצעים את רכישותיהם באמצעות כרטיס האשראי "פאגי פלוס". במסגרת זו נבחנת האפשרות לשיתופי פעולה עם גופים נוספים במטרה להשיא את התועלת ללקוחות פאגי מחזיקי כרטיס "פאגי פלוס". במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 חתם הבנק על שיתוף פעולה עם רשת מזון חרדית גדולה הנותנת הטבות בעת מעמד החיוב לכל מחזיקי כרטיס "פאגי פלוס".

הבנק ממשיך במהלך שיווקי-אסטרטגי למגזר הקמעונאי המתמקד בחשבונות מעבירי משכורת תחת השם PSS (PAGI STATIONS SYSTEM - שיטת השלבים של בנק פאגי) במסגרת זו יצר הבנק שלושה מסלולי קמעונאות פיננסים שונים המשיקים לשלושה שלבים במעגל החיים החרדי ("התחלה טובה", "אמצע הדרך" ו"סידור מלא").

בתחילת אפריל 2012 החל הבנק במהלך של מתן פטור מעמלת פקיד וישיר לחשבונות אברכים (חדשים וקיימים) וכן תנאים והטבות נוספות. במסגרת זו יצא הבנק בקמפיין נרחב לגיוס חשבונות אברכים חדשים במטרה להרחיב את בסיס הלקוחות בכלל והקמעונאות בפרט, במגזר החרדי.

כמוצר מדף משלים, מבצע הבנק באמצעות מיקור חוץ מחברת האם יעוץ פנסיוני ללקוחותיו על פי דרישה. הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו.

היקפי הביצוע של המשכנתאות בשנת 2012 הסתכמו בכ- 494 מיליון ש"ח לעומת כ-501 מיליון ש"ח בשנת 2011.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים בעיקר משקי בית בעלי עושר פיננסי נמוך עד בינוני ותיק השקעות עד לסך של 500 אלפי ש"ח.

שוק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. כמו כן תכנים ומסרים שיווקיים מתבצעים בסניפים - מפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון וה"פאגי קול" - ובפנייה יזומה.

הבנק פועל בשיתוף פעולה עם מספר גורמים העוסקים במתן הכוונה והדרכה לציבור החרדי וכן עם גופים העוזרים במציאת פתרונות תעסוקה לגברים ולנשים היוצאים לשוק העבודה.

מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות מועברים, בדיוור ישיר ללקוח, בשילוט ועלוני מידע בתוך הסניף. הבנק מעניק חסות ויוזם פורומים שונים בתחומים בהם קיים פוטנציאל כלכלי לבנק וערך מוסף ללקוחותיו. בבנק פועלת מערכת שיווק מתקדמת המאפשרת ניהול ומעקב מכירות ברמה גבוהה כחלק משגרת עבודה הן ברמת המטה והן ברמת הסניפים.

הון אנושי

בשנת 2012 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר בכ- 163 משרות (2011 - 147), מתוכן 22 עובדים בדרגת ניהול (2011 - 20).

בסניפי הבנק מועסקים עובדים שרובם מהמגזר החרדי והדתי שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם למאפייני השירותים הבנקאיים של ציבור הלקוחות.

הבנק מסייע לעובדים ללמוד לתואר ראשון, במידת האפשר, וזאת הן באמצעות עזרה במימון הלימודים והן באמצעות מימון ימי חופשה למבחנים, וכן השתתפות בקורסים והכשרות מקצועיות במחלקת ההדרכה של קבוצת הבנק הבינלאומי ובמסגרות אחרות. "בפאג"י קול" מועסקים עובדי הבנק הבינלאומי, אשר עברו הכשרה ייעודית, כולל עמידה במבחני קבלה למוקדן למתן שירות.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שואף להגדיל את רווחיו על ידי העמקת הפעילות מול לקוחותיו תוך ייעול ושיפור תהליכי עבודה. הבנק מתכנן את הצעדים הבאים לשם מימוש אסטרטגיה זו:

- פתיחת סניפים חדשים ושלוחות של הבנק בריכוזים חרדים ובמקומות בהם קיים פוטנציאל כלכלי מהותי שלהערכת הבנק עדיין לא מוצה.
- פיתוח מוצרים בנקאיים, התואמים בעיקר את הצרכים של הציבור החרדי-דתי (כדוגמת הרחבת פלטפורמת השירותים וההטבות באמצעות כרטיס האשראי "פאג"י פלוס" כמצוין לעיל).
- הרחבת והעמקת הפעילות עם לקוחות קיימים על ידי שיווק "עוגנים" שונים כדוגמת כרטיס אשראי, הרשאות לחיוב חשבון, הוראות קבע, משכנתאות וכדו' וכן גם אשראי צרכני בהתאם לצרכים וליכולות ההחזר של הלקוח.
- שיפור השירות ללקוח, והקצאת המשאבים הדרושים לכך, תוך מדידה ובקרה של הפעילות השוטפת והעמידה ביעדים של מבצעי שיווק ממוקדים.
- המשך והעמקה של פניה לקהלים ותיקים וחדשים באמצעות מתן חסות, ארגון והשתתפות בפורומים לכלליים התואמים את צרכי המגזר ותחומי העניין שלו.
- בכוונת הבנק להתמקד, בין היתר, בהפעלת חשבונות קיימים בעלי פוטנציאל להרחבת פעילותם הפיננסית וכן במתן מענה למעגל הצרכים הבנקאיים של הלקוח בהיבטיו השונים: אשראי, פקדונות ושוק ההון, כרטיסי אשראי, משכנתאות, הרשאות לחיוב חשבון, יעוץ פנסיוני, מטבע חוץ ועוד.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

נושאים שיווקיים

- מבצעים מקומיים לגיוס חשבונות חדשים, לשיווק כרטיסי אשראי, להעמקת פעילות עם לקוחות קיימים וכן פרסומים ומבצעי שיווק, לפי העניין.
- הרחבת והעמקת הפעילות בתחום האשראי הצרכני, עקב הצרכים הגדלים והולכים של משקי הבית במגזר החרדי.

נושאים עסקיים ותפעוליים

- רצינוליזציה של מדיניות המחירים למגזר משקי הבית בתחומי המימון והשירותים הבנקאיים על רקע התחרות הגוברת במגזר הקמעונאי מחד, והגידול בסיכון האשראי, מאידך.
- בחינת הרלוונטיות לפתיחת סניפים חדשים ושלוחות באיזורים בהם מתגוררת אוכלוסייה חרדית/דתית. במסגרת זו פתח הבנק בתחילת שנת 2013 סניף נוסף בירושלים ומתעתד לפתוח שלוחה נוספת בעיר ביתר עילית.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח.

הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות ומערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבון.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. כמו כן נכנס לתוקפו ביום 27 בינואר 2011 חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן", אכיפה מנהלת והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב-1.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2.2 מיליון ש"ח בשנת 2011, קיטון של 13.6%.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו בשנת 2012 ב-15.4 מיליון ש"ח, לעומת 17.4 מיליון ש"ח בשנת 2011, קיטון בשיעור של 11.5%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר, הגיע ל-35.2% בהשוואה ל-42.3% בשנת 2011. שיעור גבוה זה נובע בעיקר מייחוס הון בהיקפים קטנים במגזר זה, שכן עיקר פעילותו נובעת ממתן שירותי בנקאות ומגיוס מקורות.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-18.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20.8 מיליון ש"ח בשנת 2011, קיטון של 11.1%. היתרה הממוצעת של פעילות הפאסיבה של המגזר, שעיקרה פקדונות הציבור, הגיעה בשנת 2012 ל-723.3 מיליון ש"ח לעומת ל-674.5 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 7.2%.

התפתחות במגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

חלק מלקוחות המגזר מנהלים חשבונות נוספים במספר בנקים. הלקוחות הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, לקוחות אלו מעוניינים בדרך כלל במגוון רחב של מוצרים בנקאיים מתוחכמים. התנודתיות המאפיינת את שווקי ההון והכספים בעולם הביאו לצמצום פעילות הלקוחות במגזר, למרות שיעורי הריבית הנמוכים יחסית המוצעים על פקדונות בנקאיים במטבע ישראלי ובמט"ח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מערכת הייעוץ לשוק ההון משלבת את כל מערכות הייעוץ תומכות ההחלטה הקיימות כיום בבנק. המערכת משדרגת את שיחת הייעוץ לרמה מקצועית ואיכותית יותר, ומאפשרת העברת הוראות אוטומטית באמצעות קישור למערכות מידע ומסחר, בהתאם ובכפוף לחוק הייעוץ.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- מערכות תפעול ומסחר מתקדמות.
- שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש רב על יחס אישי, התאמה לצרכים ואפיון מדויק.
- ייעוץ השקעות מקצועי, הנעזר במערכות תומכות החלטה ובמערכות בקרה מתקדמות.
- מערכת שירותי בנקאות ישירה מתקדמת (אינטרנט, "פאג"י קול").
- מערך בקרה מתקדם ובעל זמני תגובה מהירים.
- שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון בפריסה ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק, והכשרת כוח אדם מיומן ומקצועי למתן ייעוץ פיננסי ללקוחות, על-פי הוראות חוק הייעוץ.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

חלק מלקוחות הבנקאות הפרטית הם לקוחות המנהלים חשבון ביותר מבנק אחד כתוצאה מכך, התחרות בין הבנקים על לקוחות אלה אגרסיבית ביותר ובאה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמות המחירים, שיפור מערך ייעוץ ההשקעות וחדשנות מתמדת במוצרים. בתי השקעות וכלל מערכת הבנקאות הינם המתחרים הפוטנציאליים על פלח השוק הנ"ל.

מוצרים חדשים

חברת האם מפתחת מכשירים פיננסיים ומוצרים מובנים המיועדים לכל ציבור הלקוחות והבנק משווק את אותם מוצרים באופן ספציפי בהתאם לצרכי הלקוח הבודד ולאור אפיון שבוצע בחשבוננו. כמוצר מדף משלים, מבצע הבנק באמצעות מיקור חוץ מחברת האם יעוץ פנסיוני ללקוחותיו על פי דרישה.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה ותיק השקעות מעל 500 אלפי ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק שירותי הבנקאות הפרטית של הבנק נעשה בדרך כלל באופן ממוקד על סמך הכרות אישית ונגישות ללקוחות ולגופים בעלי עושר פיננסי, המעוניינים בניהול ואקטיביזציה של תיק ההשקעות שלהם, על סמך אפיון רמת הסיכון של הלקוח וקריטריונים שונים של סיכון. במקביל, הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצי השונים, לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. שירותי הבנקאות הפרטית ניתנים ביחידה לבנקאות הפרטית של הבנק, בסניפי הבנק ובשלוחותיו, על ידי יועצי השקעות מורשים וצוות עוזרים, במפגשי ייעוץ אישיים עם הלקוח, בתקשורת באמצעות הטלפון, האינטרנט, פניה יזומה ובתגובה לפנית הלקוחות.

הון אנושי

בשנת 2012 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר בכ- 30 משרות (2011 - 28), מתוכן 11 עובדים בדרגת ניהול (2011 - 11).

את מגזר הבנקאות הפרטית משרתים יועצי השקעות בעלי רישיון יעוץ של הרשות לניירות ערך, וביניהם עובדים בתפקידי עזר, שאינם יועצים, שעברו הכשרה מתאימה למתן שירות המותאם לצרכי לקוחות המגזר.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
- גיוס לקוחות חדשים.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ בריכוזים חרדיים והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'יי קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן" והוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-3.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2.8 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 14.3%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממוצע על בסיס רכיבי הסיכון במגזר, הגיע ל-31.4%, בהשוואה ל-31.8% בשנת 2011.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-21.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20.9 מיליון ש"ח בשנת 2011. גידול בשיעור של 2.4%.

בשנת 2012 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי במגזר עסקים קטנים בסך של 0.2 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 0.6 מיליון ש"ח בשנת 2011. השינוי נובע מגביית חובות שהופרשו בשנים קודמות.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב-16.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16.0 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 3.1%.

בשנת 2012 חל גידול בהיקף הפעילות עם לקוחות המגזר. היתרה ממוצעת של נכסי המגזר הסתכמה ב-102.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83.1 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 23.1%.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

החשיפה של כל מגזר הבנקאות העסקית בישראל לכלכלה העולמית השפיעה על העסקים הקטנים, שרגישותם לירידות בביקושים המקומיים ולשפל כלכלי מקומי גדולה יותר.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמת צרכי הלקוחות - איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלהם.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.
- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר. ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לכשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון רחבה בפריסה ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק והכשרת כוח אדם מיומן בעיקר בתחום האשראי.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שרותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות במגזר זה היא עם כל הבנקים במערכת, והיא מתמקדת במתן תגובה מהירה לצרכי הלקוח, נגישות וזמינות של מוצרים ושירותים פיננסיים, במגוון מסגרות האשראי ותנאיו המאושרים ללקוח ובתמהיל הבטחונות.

לקוחות

במגזר עסקים קטנים מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק, בעלי נפח פעילות עסקי נמוך, כאשר האובליגו הינו עד 100,000 ש"ח.

שיווק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. בנוסף, השיווק וההפצה מתבצעים בסניפים - במפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון ופאג"י קול, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות.

הון אנושי

בשנת 2012 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר בכ-47 משרות (2011 - 51), מתוכן 7 עובדים בדרגת ניהול (2011 - 9).

במגזר מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים ובעלי מיומנות בעיקר בתחום האשראי, בהתאם לצרכים הבנקאיים של לקוחות המגזר.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
- גיוס לקוחות חדשים.
- קיצור זמני תגובה לבקשות אשראי של הלקוח.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני-עתידי כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

הבנק פועל להרחיב את הפעילות במגזר זה והתפתחויות הצפויות בו הינן בהתאם להתפתחות הכלכלית.

שינויים בהיקף הפעילות במגזרים וברווח הנקי שלהם
להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים :

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
3.1	(13.4)	11.9	4.5	(6.8)	21.2
4.9	20.3	19.6	3.0	13.3	13.8
8.0	6.9	31.5	7.5	6.5	35.0
12.9	13.9	38.4	13.9	12.0	37.2
20.9	20.8	69.9	21.4	18.5	72.2
0.6	-	1.9	(0.2)	-	0.5
15.8	17.2	53.1	16.3	15.2	55.2
0.2	0.2	0.5	0.2	0.2	0.7
16.0	17.4	53.6	16.5	15.4	55.9
4.3	3.4	14.4	5.1	3.1	15.8
1.5	1.2	5.1	1.9	1.2	5.9
2.8	2.2	9.3	3.2	1.9	9.9
31.8%	42.3%	30.1%	31.4%	35.2%	27.5%
83.1	88.7	283.9	102.3	91.7	350.7
238.8	674.5	807.0	270.7	723.3	922.9
71.2	42.0	249.8	85.1	45.0	300.9
4.3	1.3	17.2	4.5	1.5	20.7
3.7	5.6	14.3	3.0	5.0	14.3
8.0	6.9	31.5	7.5	6.5	35.0

הכנסות ריבית, נטו
- מחיצוניים
- בינמגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
(לרבות פחת והפחתות) :
- לחיצוניים
- בינמגזרי
סה"כ
רווח לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון
הממוצע)
יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של התחייבויות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :
מרווח מפעילות מתן אשראי
מרווח מפעילות קבלת פקדונות
סך הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
ובינמגזרי

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח. המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכו'.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבעי ישראל ובמטבע חוץ משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

בין לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי עלולות לפגוע בנזילותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל ועלול לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

הנחיות "באזל II" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב וזמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל ושיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת הוראות ה-FATCA, ראה לעיל בפרק "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאית" ובפרק עדכוני חקיקה להלן.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-15.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16.8 מיליון ש"ח בשנת 2011, קיטון של 7.7%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-10.7%, בהשוואה ל-11.4% בשנת 2011.

הכנסות המגזר הסתכמו ב-101.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-96.1 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 5.9%. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-8.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8.3 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 1.2%.

ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב-68.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-61.9 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 11.0%.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר עמדה על 1,214.5 מיליון ש"ח, לעומת 1,055.1 בשנת 2011, גידול של 15.1%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
75.3	13.0	62.3	72.4	13.6	58.8
(15.5)	(3.7)	(11.8)	(8.9)	(3.4)	(5.5)
59.8	9.3	50.5	63.5	10.2	53.3
36.3	2.8	33.5	38.3	3.3	35.0
96.1	12.1	84.0	101.8	13.5	88.3
8.3	(0.9)	9.2	8.4	0.9	7.5
61.3	6.4	54.9	67.9	7.8	60.1
0.6	0.1	0.5	0.8	0.1	0.7
61.9	6.5	55.4	68.7	7.9	60.8
25.9	6.5	19.4	24.7	4.7	20.0
9.1	2.3	6.8	9.2	1.7	7.5
16.8	4.2	12.6	15.5	3.0	12.5
11.4%	9.6%	12.1%	10.7%	7.0%	12.2%
1,055.1	190.7	864.4	1,214.5	249.5	965.0
477.0	43.7	433.3	614.8	37.1	577.7
1,195.3	353.3	842.0	1,215.3	357.3	858.0
53.7	8.6	45.1	57.8	9.8	48.0
6.1	0.7	5.4	5.7	0.4	5.3
59.8	9.3	50.5	63.5	10.2	53.3

הכנסות ריבית, נטו :
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 הכנסות שאינן מריבית
 סך הכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 (לרבות פחת והפחתות) :
 - לחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך הכל
 רווח לפני מסים
 הפרשה למסים על הרווח
 רווח נקי
 תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
 יתרה ממוצעת של נכסים
 יתרה ממוצעת של התחייבויות
 יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
 מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :
 מרווח מפעילות מתן אשראי
 מרווח מפעילות קבלת פקדונות
 סך הכל הכנסות ריבית, נטו
 מחיצוניים ובינמגזרי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

פעילותם של מרבית לקוחות המגזר מתבצעת בשוק המקומי. יחד עם זאת, במסגרת מגזר זה פעילים לקוחות המנהלים פעילות ענפה של יבוא ויצוא.

ענפי המשק העיקריים בהם פועל המגזר הינם: מסחר, נדל"ן, תעשייה וכן גופים הנמנים על ה"מגזר השלישי" (מגזר העמותות). תהליכים מאקרו כלכליים הנוגעים לענפים אלו וכן המדיניות התקציבית של הממשלה, משפיעים על פעילותם של לקוחות המגזר, לצד שינויים בשערי המטבעות הזרים, שיעורי הריבית במגזרי ההצמדה השונים, שינויים במחירי חומרי גלם מיובאים, במחירי המזון וכד'.

על רקע ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בעולם ובארץ, מתאים הבנק את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו, את מסגרות האשראי המוקצות להם ואת תמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

מרכיב גבוה יחסית של מקורות ההכנסה של לקוחות מגזר העמותות הינו במטבע חוץ.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמה לצרכי הלקוחות - איתור נכון של מכלול צרכיו הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלהם.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.
- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים (ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר). ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לכשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

לבנק מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה שלו. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות הבנק יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשתייכים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ-186 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, רמת המקצועיות הנדרשת במתן שירותים בנקאיים ללקוחות מגזר זה מחייבת הכשרת כח-אדם מיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שירותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

המגזר מאופיין בתחרותיות גבוהה במכלול הפעילויות המנוהלות על ידי לקוחות המגזר. התחרות במגזר זה הינה עם כל המערכת הבנקאית.

בתחום האשראי - התחרות מתמקדת בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על ידי שאר הבנקים, מסגרות האשראי המוקצות להם, וברמת החשיפה לסיכונים האשראי שהמתחרים לוקחים על עצמם, בעיקר בהיבט של הבטחונות הנדרשים מהלקוחות.

בתחום ההשקעות - התחרות באה לידי ביטוי ברמת השירות, באיכות הייעוץ ובמדיניות המחירים וההטבות.

לקוחות

הקריטריון העיקרי לסיווג הלקוח במסגרת המגזר המסחרי הינו לקוחות בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי

בשנת 2012 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר בכ-72 משרות (2011 - 68), מתוכן 19 עובדים בדרגת ניהול (2011 - 19).

בסניפים מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים של הלקוחות, תוך התמחות בעיקר בתחום האשראי.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיו האסטרטגיים של הבנק במגזר מתמקדים במספר נושאים:

- פיתוח הפעילות בתחום זה על ידי גיוס לקוחות חדשים במגוון רחב של תחומי פעילות.
- הרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים ופוטנציאליים תוך התאמת מוצרי הבנק לפעילותם.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח. המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312, 313 ו-315 חלות מגבלות על גובה החבות המותרת ללווה בודד, לקבוצת לוויים, חבות לוויים בעלי חשיפות אשראי גדולות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון התאגיד הבנקאי, ללקוחות המוגדרים כ"אנשים קשורים" ומגבלת ריכוזיות ענפית. למגבלות אלו עלולה להיות השלכה על גידול בהיקף פעילות המגזר העסקי בבנק עם אותם לקוחות או עם לקוחות גדולים אחרים.

על מנת לעמוד במגבלות, כאמור לעיל, בין היתר, אושר בוועדות הביקורת והדירקטוריונים של הבנק ושל חברת האם, הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים.

לפרטים בדבר הוראות חקיקה שונות החלות על הבנק והצעות חוק אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב- 5.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.6 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 15.2%. שיעור תשואת הרווח הנקי המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במגזר הגיע ל-13.9% בהשוואה ל- 12.1% בשנת 2011.

הכנסות המגזר הסתכמו ב- 24.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 21.9 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 11.0%. ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר הסתכמו ב- 16.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14.8 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 14.2%.

היתרה הממוצעת של נכסי המגזר עמד על 362.8 מיליון ש"ח, לעומת 349.5 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 3.8%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
15.2	11.8	3.4	14.6	10.5	4.1	הכנסות ריבית, נטו :
(2.8)	(4.8)	2.0	(0.6)	(2.5)	1.9	- מחיצוניים
12.4	7.0	5.4	14.0	8.0	6.0	- בינמגזרי
9.5	3.2	6.3	10.3	3.3	7.0	סך הכל
21.9	10.2	11.7	24.3	11.3	13.0	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	(1.0)	(1.0)	-	סך הכנסות
						הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						הוצאות תפעוליות ואחרות
						(לרבות פחת והפחתות) :
14.7	6.1	8.6	16.7	6.9	9.8	- לחיצוניים
0.1	-	0.1	0.2	0.1	0.1	- בינמגזרי
14.8	6.1	8.7	16.9	7.0	9.9	סך הכל
7.1	4.1	3.0	8.4	5.3	3.1	רווח לפני מסים
2.5	1.4	1.1	3.1	1.9	1.2	הפרשה למסים על הרווח
4.6	2.7	1.9	5.3	3.4	1.9	רווח נקי
12.1%	12.4%	11.7%	13.9%	15.9%	11.3%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
349.5	175.7	173.8	362.8	183.9	178.9	יתרה ממוצעת של נכסים
236.9	19.4	217.5	287.3	35.5	251.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות
308.7	176.7	132.0	319.7	178.7	141.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
10.8	6.6	4.2	12.5	7.4	5.1	מרכיבי הכנסות ריבית, נטו :
1.6	0.4	1.2	1.5	0.6	0.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
						מרווח מפעילות קבלת פקדונות
12.4	7.0	5.4	14.0	8.0	6.0	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
						מחיצוניים ובינמגזרי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

על רקע ההתפתחות במגמות הצמיחה בארץ ובעולם, הבנק המשיך להתאים את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו, ואת מסגרות האשראי המוקצות להם ותמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מערכות המידע המשמשות את המגזר העסקי מיועדות לסייע בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר העסקי הינם: קשר ושירות טוב ללקוח, היכרות עם מאפייני הפעילות שלו ומענה מהיר יחסית לצרכיו השונים, השקעה בהכשרה מקצועית לעובדים וניהול ובקרת סיכונים (בדגש על סיכוני אשראי).

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

פעילות המגזר העסקי מחייבת, ובכלל זה הנתונים הפיננסיים והביטחונות שהעמידו הלקוחות לרשות הבנק, ניהול מעקב ובקרה על החשיפות והסיכונים השונים, שווי הבטוחות, הקצאת הון מתאימה ועמידה במגבלות הרגולטוריות החלות על מגבלת החשיפה ללווה בודד, לקבוצת לוויים, ללוויים גדולים ולריכוזיות ענפית. באופן יחסי לגודלו של הבנק, מספר הלקוחות במגזר זה הינו מצומצם.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

מקורות המימון האלטרנטיביים המוצעים על ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאיים ובפרט גופים מוסדיים, כתחליף לאשראי בנקאי ללקוחות המגזר העסקי, הינם הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, אגרות חוב וניירות ערך אחרים בשוקי ההון בארץ ובחו"ל, וכן אשראי הניתן על ידי גופים אלה ועל ידי חברות כרטיסי אשראי וחברות מימון העוסקות בניכיון שטרות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

במגזר העסקי קיימת תחרות מצד הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

התחרות בתחום זה גבוהה יחסית ומתבטאת בשירות, במחירים ובמהירות התגובה לבקשות הלקוח להקצאת אשראי וכן ברמת חשיפת האשראי והערכת שווי הבטחונות של הלקוח. הבנק מתמודד בתחום זה מול כל המערכת הבנקאית.

לקוחות

הלוויים המשתייכים למגזר זה הינם בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי

בשנת 2012 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר בכ- 14 משרות (2011 - 14), מתוכן 13 עובדים בדרגת ניהול (2011 - 13).

העובדים המטפלים בלקוחות המגזר, הינם ברובם בעלי השכלה אקדמאית. העובדים עוברים באופן שוטף הכשרה מקצועית מתאימה בבנק. במסגרת העבודה במגזר נדרשים העובדים ליכולת ניתוח בקשות מימון וחוסן פיננסי של לקוחות, התמודדות עם עסקות מורכבות ותודעת שירות גבוהה מקצועית וזמינה ללקוחות המגזר.

הליכים משפטיים

ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכונים השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכונים השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הסטטוטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב ממשלת ישראל, ומיעוטו מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההון של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 בדצמבר 2012 הינו עד לשיעור של 0.7% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכם בסך 0.1 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לתיאור מקיף יותר ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בשנת 2012 ב- 11.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10.4 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 10.6%.

הכנסות המגזר הסתכמו בשנת 2012 ב- 18.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 16.0 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול בשיעור של 14.4%.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מגזר הניהול הפיננסי עתיר טכנולוגיה. בהתאם לכך, זמינות מידע פיננסי ויכולת לבצע עסקות בזמני תגובה מידיים משפיעים על ניהול השקעות ההון הפנוי של הבנק וניהול מאזני ההצמדה שלו.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה בתחום הניהול הפיננסי הוא מצב השווקים הפיננסיים ואיכות המשאב האנושי, כאשר המועסקים בתחום הינם בעלי כישורים אנליטיים גבוהים.

כמו כן, יחידת נוסטרו למסחר בחברת האם מייעצת לבנק על אופן השקעות הנוסטרו ומנהלת היחידה משתתפת באופן שוטף בוועדות השבועיות של הבנק הדנות בנושא.

יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות השייכת לחטיבת ניהול סיכונים של חברת האם, הנותנת שירותי בקרת סיכונים שוק לבנק, עוקבת ומדווחת באופן שוטף על מצב החשיפות ומצב הנזילות בבנק. היחידה שולחת אחת לרבעון דו"ח להנהלת הבנק אודות חשיפות אלו והיא נעזרת לצורך עבודתה במודלים מתקדמים להערכת הסיכון, כולל VAR בשיטות שונות, ועוקבת אחר איכות תוצאות המודלים באמצעות מבחני Back Testing. בנוסף יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות של חברת האם מריצה מבחני קיצון הבוחנים את הנזק שעלול להיגרם לבנק בגין תרחישים קיצוניים בעלי הסתברות נמוכה. היחידה מדווחת באופן שוטף להנהלת הבנק אודות כל חריגה שהיא מאתרת בתחום אחריותה.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית של הבנק לגבי פעילותו בתחום הניהול הפיננסי מיועדת להשיג גידול ברווח מפעילות מימון הנובע מניהול ההון הפנוי ומאזני ההצמדה של הבנק תוך ניהול סיכונים מושכל ומבוקר לכל הקשור לחשיפות לסיכונים שוק.

הבנק בוחן את החלופות האפשריות לשיפור התשואה על עודפי המקורות של הבנק במטבע ישראלי והוא פועל במגבלות החשיפה לסיכונים בסיס, ריבית והשקעות באגרות חוב קונצרניות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

רכוש קבוע

כללי

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה רחובות ונתיבות. ברבעון הראשון של שנת 2013 פתח הבנק סניף נוסף בירושלים ומתעתד לפתוח שלוחה נוספת בעיר ביתר עילית. כמו כן, העתיק הבנק את אחד הסניפים למיקום אחר בשכירות ומכר את נכס מקרקעין שהיה בבעלותו. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות.

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

עלויות והשקעה

העלות המופחתת של בנינים וציוד הסתכמה ב-31 בדצמבר 2012 בסך 19.0 מיליון ש"ח.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו כן, שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו 15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו כן, ביום 13 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב 2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

השינויים המפורטים לעיל אינם מהותיים ונכללו בהוצאות הבנק. אין השפעה מהותית על דוחות הבנק.

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ההסכמים המפורטים להלן, שנחתמו בשנת 2011 ו/או בשנים קודמות ועדיין מחייבים את הבנק, עשויים להיחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

1. **הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם)** - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

2. **הסכמי העבודה הקיבוציים הקיימים בבינלאומי כוללים גם את עובדי הבנק** - בבינלאומי קיימים שני ועדים - ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה.

וועד הפקידים בבינלאומי וועד המנהלים ומורשי החתימה בבינלאומי, ביחד עם הסתדרות העובדים החדשה, מייצגים את הפקידים בבנק ואת המנהלים ומורשי החתימה בבנק, בהתאמה.

תנאי העבודה של הפקידים ושל מורשי החתימה בבנק הם כמו של הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה בבינלאומי, בהתאמה. עיקרם הם:

- חוקת עבודה (נפרדת לפקידים ונפרדת למנהלים ולמורשי החתימה) המסדירה נושאי יסוד: ניידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות והתשלום עבורן, חופשה שנתית, הבראה, חופשת מחלה, חופשת לידה, לימודים, פיטורים והתפטרות ופיצויי פיטורים.

- הסדר קיבוצי מיום 19 בנובמבר 1975 בין הנהלת הבנק הבינלאומי לבין הוועד הארצי של אגודת מנהלים ומורשי החתימה של הבנק, בדבר הצמדת תוספות שכר ונילוויים, כנהוג לגבי מורשי החתימה בבנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן נחתמים מעת לעת, בין הבנק הבינלאומי לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.

- הסדר קיבוצי מיום 25 באוקטובר 1974 בין הנהלת הבנק הבינלאומי לבין הוועד הארצי של ארגון עובדי הבנק, בדבר קבלת תוספות שכר ותשלומים נלווים, כפי שמקבלים עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק הבינלאומי לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.

- הסכמים אישיים עם חברי הנהלת הבנק.

3. **שעבוד לטובת בנק ישראל**

להבטחת אשראי מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר איפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

אגרת החוב אשר נוצרה לטובת בנק ישראל ב-2007, להבטחת אשראי מבנק ישראל לצורך השתתפות בסליקה במערכת זה"ב, בוטלה ביום 22 בדצמבר 2010.

נכון ליום 31 בדצמבר 2012 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו להגדלת תוחלת הרווח תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות - רובן של יחידות אלו כפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציה ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - א. מר בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.
 - ב. גבי ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק.
 - ג. רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים. בניהול ומזעור הסיכונים התפעוליים נעזר מנהל הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם. החל מחודש ינואר 2013, ניהול הסיכונים התפעוליים הועבר לאחריות מנהלת הסיכונים הראשית.
 - ד. מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי;
 - ה. עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
 - ו. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפקחים ו/או מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו ועלי ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
 - ז. הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק מקבלים דיווח לפחות אחת לרבעון, על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים במסגרת הדיווח על מסמך הסיכונים הכולל או דיווח מיידי על חריגות מהמגבלות שנקבעו.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך דצמבר 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתיות בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל 2 והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון להלוואות וניהול סיכונים, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום ההלוואות וכאחת לרבעון בתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכו'. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ה. מדי רבעון מוגש דוח CRO להנהלה ולדירקטוריון. בדוח מודגשים, בין השאר איתגור מדיניות הבנק בסוגי הסיכון השונים וטיפול בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ברבעון הרלוונטי.

ו. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון.

ז. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות

למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שירותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ח. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ט. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים, מנהל המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל הסיכונים הראשי ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ה. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ו. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

ז. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

ח. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם והיחידה לניהול פיננסי בחברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

ט. היחידות בתחום סיכונים שוק ונזילות ובקרת אשראי בחברת האם הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.

י. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעה של הוראות נדבך 2 של באזל II כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.

יא. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.

יב. בנושא הפיקוח על האשראי, ראה בפרק "ניהול סיכונים אשראי".

יג. נקבעו נהלי דיווח להנהלה במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

דיווח חודשי לבנק ישראל

על פי הוראת בנק ישראל מיום 13 בספטמבר 2011, הבנק מעביר מדי חודש לבנק ישראל, באמצעות חברת האם, עדכון על מצב החשיפות שלו. בנוסף, הבנק מדווח על יחס ההון, על הצעדים שנקט ועל מידע היכול להצביע על חשש לעליית רמת הסיכון. בדיווח מתוארות ההתפתחויות בחשיפות העיקריות של הבנק לסיכונים הבאים: נוסטרו, התחייבויות לפנסיה ולפיצויים, חשיפה למדינות זרות וחשיפות אשראי ללקוחות גדולים בסיכון גבוה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP.

בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה.

סיכון כללי		באזל II
31 בדצמבר		
2011	2012	
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח		דרישות ההון בגין
-	-	סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.1	0.1	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכונים בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.

- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:
- השקעת הבנק במגזר השקלי הלא צמוד לא תעלה על 150% מההון הפנוי, ולא תפחת מ- 0% מההון הפנוי של הבנק.
- ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 100% מההון הפנוי, ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.
- ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ- 15% מההון הפנוי של הבנק.
- ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק (סיכונים בסיס וכן סיכונים ריבית). מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כל רבעון להנהלת הבנק, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	החשיפה בפועל (1)				
	% מההון הפנוי		(במיליוני ש"ח)		
	31.12.11	31.12.12	31.12.11	31.12.12	
0/+150	83	88	266.1	274.0	מט"י לא צמוד
-50/+100	17	12	54.2	38.8	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-	-	(0.1)	0.1	מט"י צמוד מט"ח

(1) השיעורים השלישיים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך שנת 2012 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.

הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים ריבית באמצעות תחיתת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי ובמגזר צמוד מט"ח.

- בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).

- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כל רבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.

- על פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 5% מההון העצמי, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4%, ובמגזר המט"ח בשיעור של 1%.

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2011		31 בדצמבר 2012		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(0.05)	(4.00)	(2.48)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.27)	(5.00)	(0.59)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח

הגידול בחשיפה במגזר הלא צמוד נובע משינוי המתודולוגיה בהתייחסות למח"מ יתרות העו"ש בזכות. במהלך שנת 2012 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2012					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,317.7	376.6	38.6	0.6	3,733.5	נכסים פיננסיים (1)
0.5	-	-	-	0.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,018.9	350.8	38.5	0.9	3,409.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
299.3	25.8	0.1	(0.3)	324.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
31 בדצמבר 2011					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,130.9	375.6	30.2	2.5	3,539.2	נכסים פיננסיים (1)
0.8	-	-	-	0.8	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,827.5	332.8	30.2	2.8	3,193.3	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
304.2	42.8	-	(0.3)	346.7	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

31 בדצמבר 2012							השינוי בשיעורי הריבית
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים				שינוי בשווי הוגן			
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח	סה"כ	סה"כ	באחוזים	
צמוד	צמוד	צמוד	צמוד	סה"כ	סה"כ	באחוזים	
299.4	27.7	0.1	(0.3)	326.9	2.0	0.62	גידול של אחוז אחד
299.3	26.0	0.1	(0.3)	325.1	0.2	0.06	גידול של 0.1 אחוז
299.2	23.6	0.1	(0.3)	322.6	(2.3)	(0.71)	קיטון של אחוז אחד
31 בדצמבר 2011							השינוי בשיעורי הריבית
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים				שינוי בשווי הוגן			
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח	סה"כ	סה"כ	באחוזים	
צמוד	צמוד	צמוד	צמוד	סה"כ	סה"כ	באחוזים	
303.2	44.0	-	(0.3)	346.9	0.2	0.06	גידול של אחוז אחד
304.1	42.9	-	(0.3)	346.7	-	-	גידול של 0.1 אחוז
305.3	41.5	-	(0.3)	346.5	(0.2)	(0.06)	קיטון של אחוז אחד

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:

ערך ה-VAR

ה-VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודל לחישוב ה-VAR על פי סימולציה היסטורית בתדירות יומית ועל פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

Back Testing - איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד.

ערך ה-VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם. מגבלת החשיפה בגובה ערך ה-VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה: ערך ה-VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון.

בפועל, אומדן ה-VAR הכולל ליום 31 בדצמבר 2012 הינו 1.7 מיליון ש"ח (0.5% מההון) לעומת 0.5 מיליון ש"ח (0.1% מההון) ביום 31 בדצמבר 2011.

במהלך שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה-VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק. במהלך שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים, כמפורט להלן:

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.

- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים, בתדירות יומית, המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכונים בסיס ולסיכונים ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכונים שוק.
- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכונים שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחר אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים

ה. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידי" על החריגות.

בנוסף, החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות לפער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. בעקבות הנ"ל נערך סקר פערים לבחינת עמידה של חברת האם בהוראה. הסקר הושלם בחברת האם והבנק התאים את מסקנות הסקר הנ"ל ויפעל לסגירת הפערים שזוהו כחלק מיישום הוראת נדבך 2 של באזל II.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

- התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון:
- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
 - המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק.
 - המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות, בחברת האם.
 - מודל הנזילות תוקף על ידי היחידה האנליטית בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם. הוחל תהליך סגירת פערים שעלו במהלך התיקוף.
 - בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.
 - תרחישי קיצון - לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, נבנה תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי של הבנק. התרחיש משקף את מצב הנזילות בתרחישי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים.

על פי מודל הנזילות הפנימי שפותח בחברת האם והותאם לנתוני הבנק, יחס הכיסוי בין הנכסים הנזילים לבין ההתחייבויות במהלך שנת 2012, היה גבוה מהמגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון ומהמינימום הנדרש על פי נוהלי בנק ישראל.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת בנושאי סיכוני נזילות.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339, ו-342.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של היחידה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח רבעוני להנהלה ולדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון. בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 31 בדצמבר 2012 הושקע ברובו באגרות חוב ממשלתיות שקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, בתמהיל התיק, נמצאים אג"ח ממשלתיות צמודות למדד ואגרות חוב קונצרניות.

כ- 92% מהתיק מסווג כתיק זמין למכירה, 7% מהתיק מסווג כתיק לפדיון ו-1% מהתיק הינו למסחר. שווי התיק ליום 31 בדצמבר 2012 עמד על סך של 447.5 מיליון ש"ח.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: מערך אחורי והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

בתיק לפדיון השקיע הבנק באגרות חוב לא סחירות. בהתאם להערכת שווי ובהתאם למדיניות שנקבעה ואושרה בדירקטוריון בנושא "נוהל הפרשות בתיק הנוסטרו", הנהלת הבנק קובעת את ההצגה המאזנית של ניירות ערך אלו בתיק הנ"ל.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסי בבנק.
- דיון אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:					
31 בדצמבר 2011		31 בדצמבר 2012		סוג החשיפה	
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (9%)		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
-	-	-	-	ריבונות	
0.3	3.8	0.3	3.3	ישויות סקטור ציבורי	
18.1	201.5	21.1	234.2	תאגידים בנקאיים	
132.9	1,475.8	131.8	1,465.6	תאגידים	
51.9	576.5	56.9	632.5	קמעונאים	
3.3	36.1	3.4	38.0	עסקים קטנים	
4.5	50.3	4.5	49.5	נכסים אחרים	
211.0	2,344.0	218.1	2,423.2	סה"כ בגין סיכוני אשראי	
-	0.1	-	0.1	סיכוני שוק	
37.5	416.9	40.6	451.5	סיכון תפעולי	
248.5	2,761.0	258.7	2,874.8	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון	
	9.0%		9.0%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים	
	12.4%		11.5%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון	
	17.3%		16.3%	יחס ההון לרכיבי הסיכון	

ראה פירוט בסעיף י' להלן על התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק נבחנת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

מדיניות ניהול סיכוני האשראי נסקרת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ועל ידי החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ונדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
 - כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
 - הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.
- סיכון האשראי כולל: אשראי לציבור, לבנקים ולממשלת ישראל, איגרות חוב וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו וערבויות. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2012 ב- 4,691.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,590.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 2.2%.

תיאבון הסיכון

- מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדי פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים.
- תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות.
- במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפותחו בחברת האם והותאמו לבנק לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
 - מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
 - בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
 - הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
- א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכונים האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
- ב. נוספו דוחות בקרה חדשים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.

- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווח/קבוצת לווחים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק שסכומם עולה על 50 אלפי ש"ח לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם במחלקת אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
ריבונות	865.6	-	42.4	-	908.0
ישויות סקטור ציבורי	52.0	42.4	-	-	9.6
תאגידים בנקאיים	592.9	-	118.5	-	711.4
תאגידים	1,796.8	118.2	-	97.4	1,581.2
קמעונאים	1,345.5	0.3	-	166.3	1,178.9
עסקים קטנים	79.5	-	-	5.0	74.5
נכסים אחרים	118.2	-	-	-	118.2
סך הכל	4,850.5	160.9	160.9	268.7	4,581.8

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2011					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
ריבונות	1,021.3	-	-	-	1,021.3
ישויות סקטור ציבורי	10.6	-	-	0.1	10.5
תאגידים בנקאיים	419.5	-	127.4	-	546.9
תאגידים	1,870.3	127.4	-	106.3	1,636.6
קמעונאים	1,270.9	-	-	150.7	1,120.2
עסקים קטנים	79.1	-	-	6.6	72.5
נכסים אחרים	106.4	-	-	-	106.4
סך הכל	4,778.1	127.4	127.4	263.7	4,514.4

ו. מדיניות חובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- מחלקת אשראי בבנק מטפלת בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.

ניהול סיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן :

ניהול האשראי בבנק (ה-Credit Administration)

הגורם המופקד בבנק על נושא זה כפוף ארגונית למנהלת הסיכונים הראשית החל מ-1 ביולי 2012, ומקצועית ליחידת בקרת תהליכים והערכת סיכוני אשראי. הוא מספק חוות דעת כוללת עצמאית בדבר ניהול סיכוני אשראי בחשבונות הנמצאים בסמכותו, בחתך פרמטרים שהוגדרו ופורטו בנוהל פנימי.

החל מרבעון רביעי 2011 חוות דעתו בנושא שלמות תיק הלקוח (כולל עמידה בהתניות) הינה חלק אינטגרלי מהתהליך של מתן האשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים. איתור החובות הבעייתיים נעשה בעקבות גילויים של חוסר ביטחונות או ליקויים בביטחונות, חריגות ממסגרות האשראי שאושרו, פעילות בלתי מוסברת, וכד'.

בנוסף, גם מחלקת האשראי בבנק מפקחת אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

היחידה לבקרת אשראי של החברה האם

היחידה לבקרת אשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על בקרת סיכונים האשראי של הלווים הספציפיים המהותיים בבנק. על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק.

היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריכה את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 31 בדצמבר 2012 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של שנת 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת ודירקטוריון הבנק אישרו ביום 19 באפריל 2012 קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים. במסגרת היערכותו של הבנק ליישום הנחיית המפקח בנושא, הבנק נשען על הבנק הבינלאומי - חברת האם, אשר מסתייע ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

י. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ודירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלוויים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק מגבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת ייבחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, תבחן השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוצעות במשך התקופה לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי				
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2011		31 בדצמבר 2012		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות [1]	חשיפה	
2,915.6	3,215.5	3,209.5	3,260.5	אשראי
261.5	322.8	352.4	444.7	אגרות חוב
1.8	1.7	1.4	0.9	נגזרים
1,137.6	1,197.1	1,136.8	1,088.0	חשיפות חוץ מאזניות
97.7	106.4	110.2	118.2	נכסים אחרים
4,414.2	4,843.5	4,810.3	4,912.3	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

[1] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2012						
ריבונות	519.1	346.5	-	-	-	865.6
סקטור ציבורי	5.6	42.4	-	4.0	-	52.0
תאגידים בנקאיים	571.9	20.1	0.9	-	-	592.9
חובות של תאגידים	1,215.9	35.7	-	568.8	-	1,820.4
קמעונאים	899.0	-	-	481.4	-	1,380.4
אשראי לעסקים קטנים	49.0	-	-	33.8	-	82.8
אחרים	-	-	-	-	118.2	118.2
סך הכל	3,260.5	444.7	0.9	1,088.0	118.2	4,912.3

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2011						
ריבונות	775.7	245.6	-	-	-	1,021.3
סקטור ציבורי	6.9	-	-	3.8	-	10.7
תאגידים בנקאיים	397.5	20.3	1.7	-	-	419.5
חובות של תאגידים	1,196.0	56.9	-	655.6	-	1,908.5
קמעונאים	792.0	-	-	503.4	-	1,295.4
אשראי לעסקים קטנים	47.4	-	-	34.3	-	81.7
אחרים	-	-	-	-	106.4	106.4
סך הכל	3,215.5	322.8	1.7	1,197.1	106.4	4,843.5

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2012					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
117.1	765.5	0.8	316.1	2,322.6	עם דרישה ועד שנה
1.1	78.9	0.1	80.0	533.4	מעל שנה ועד חמש שנים
-	16.2	-	48.6	252.2	מעל חמש שנים
118.2	860.6	0.9	444.7	3,108.2	סך הכל תזרימי המזומנים
-	227.4	-	-	152.3	ללא תקופת פרעון
118.2	1,088.0	0.9	444.7	3,260.5	סך הכל

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2011					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
105.6	795.7	1.0	109.7	2,368.8	עם דרישה ועד שנה
0.8	77.9	0.7	131.8	455.6	מעל שנה ועד חמש שנים
-	19.1	-	81.3	243.5	מעל חמש שנים
106.4	892.7	1.7	322.8	3,067.9	סך הכל תזרימי המזומנים
-	304.4	-	-	147.6	ללא תקופת פרעון
106.4	1,197.1	1.7	322.8	3,215.5	סך הכל

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

31 בדצמבר 2011				31 בדצמבר 2012				
יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	
27.7	10.7	3.5	28.6	21.4	2.1	8.4	69.3	תאגידים
11.4	12.9	13.1	18.3	10.1	18.1	24.0	31.9	קמעונאים
0.7	2.0	1.9	2.7	0.5	2.7	2.8	3.5	עסקים קטנים
39.8	25.6	18.5	49.6	32.0	22.9	35.2	104.7	סך הכל

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון:

31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	865.6	865.6	ישויות ריבוניות
-	-	-	52.0	-	-	52.0	סקטור ציבורי
-	-	-	286.5	306.4	-	592.9	תאגידים בנקאיים
2.2	1,794.6	-	-	-	-	1,796.8	חובות של תאגידים
3.5	2.2	1,339.8	-	-	-	1,345.5	קמעונאים
0.5	-	79.0	-	-	-	79.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	49.5	-	-	-	68.7	118.2	נכסים אחרים
6.2	1,846.3	1,418.8	338.5	306.4	934.3	4,850.5	סך הכל

31 בדצמבר 2011							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	1,021.3	1,021.3	ישויות ריבוניות
-	-	-	10.6	-	-	10.6	סקטור ציבורי
-	-	-	285.4	134.1	-	419.5	תאגידים בנקאיים
2.7	1,867.6	-	-	-	-	1,870.3	חובות של תאגידים
2.1	2.5	1,266.3	-	-	-	1,270.9	קמעונאים
0.5	-	78.6	-	-	-	79.1	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.3	-	-	-	56.1	106.4	נכסים אחרים
5.3	1,920.4	1,344.9	296.0	134.1	1,077.4	4,778.1	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	908.0	908.0	ישויות ריבוניות
-	-	-	9.6	-	-	9.6	סקטור ציבורי
-	-	-	405.0	306.4	-	711.4	תאגידים בנקאיים
2.2	1,579.0	-	-	-	-	1,581.2	חובות של תאגידים
3.2	1.6	1,174.1	-	-	-	1,178.9	קמעונאים
0.5	-	74.0	-	-	-	74.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	49.4	-	-	-	68.8	118.2	נכסים אחרים
5.9	1,630.0	1,248.1	414.6	306.4	976.8	4,581.8	סך הכל

31 בדצמבר 2011							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	1,021.3	1,021.3	ישויות ריבוניות
-	-	-	10.5	-	-	10.5	סקטור ציבורי
-	-	-	412.8	134.1	-	546.9	תאגידים בנקאיים
2.7	1,633.9	-	-	-	-	1,636.6	חובות של תאגידים
1.9	2.5	1,115.8	-	-	-	1,120.2	קמעונאים
0.5	-	72.0	-	-	-	72.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.3	-	-	-	56.1	106.4	נכסים אחרים
5.1	1,686.7	1,187.8	423.3	134.1	1,077.4	4,514.4	סך הכל

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.5	6.4	0.9	-	0.9

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.8	13.5	1.7	-	1.7

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילות העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי", ביצע סקר פערים באמצעות יועץ חיצוני, וקבע תוכנית עבודה לסגירת הפערים.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- מונה מנהל סיכונים תפעוליים, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - תיעודו בביצוע ההמלצות למזעור הסיכונים התפעוליים (על פי סעיפים שנקבעו על ידי הדירקטוריון) על פני 3 שנים וכפוף לשיקולי עלות תועלת.

- דרישות ההון בגין סיכון תפעולי בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים :
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011		31 בדצמבר 2012		ג'ישה	
דרישות הון	הכנסה גולמית	דרישות הון	הכנסה גולמית		
38.7	257.7	37.3	248.5	שנה אחרונה	ג'ישה אינדיקטור
32.6	217.7	38.4	256.2	שנה (-2)	בסיסית
28.7	191.6	32.6	217.7	שנה (-3)	
33.3	222.3	36.1	240.8		ממוצע
	416.9		451.5		ס"ה כ סיכון תפעולי

- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.

התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בימים אלה מתבצע סקר סיכונים תפעוליים תלת שנתי.
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

הבנק בשיתוף המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), כבסיס נתונים לאימות ההערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית

כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מיישום הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לכל התהליכים העסקיים המשותפים עם חברת האם, קוימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

חברת האם והבנק נערכים להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים לניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הסיכון התפעולי, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכננים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק השלים מהלך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצע מיפוי מקיף של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על פי תוכניות העבודה ותוך סיוע בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא. כמו כן, הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 355 בנושא "ניהול המשכיות העסקית", ביצע סקר פערים בנושא וקבע תוכנית עבודה לסגירת הפערים.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור

התקפות הקיברנטיות מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעת בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

הבנק מבצע אחת לשנה סקר לבחינת העמידות בפני התקפות קיברנטיות. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך הערכות לשעת חרום.

סקר העמידות בפני התקפות קיברנטיות, אשר בוצע במהלך 2012, ממצאי הסקר, והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות קיברנטיות ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון הבנק.

הבנק מבצע פעילות הערכות נוספת לטיפול בהתקפות קיברנטיות (כולל הערכות לטיפול בארועים הנובעים מהתקפות אלו).

הבנק יתקף את הסיכונים העיקריים מהם מעוניין להתגונן, ויבצע התעדכנות שוטפת בכלל הסיכונים הרלוונטיים.

הבנק יבצע סקר עמידות בפני התקפות קיברנטיות לפחות אחת לשנה ובהתאם יתקף את הסיכונים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכות הסיכון.

הבנק יתקף ויעדכן מעת לעת את פוטנציאל ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת הדוח לדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.

במהלך 2012 לא חוויו התקפות קיברנטיות בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד. במהלך 2012 התרחש ארוע בודד ללא השפעה מהותית. האירוע כלל התקפת מניעת שרות על האתרים השיווקיים בלבד בקבוצת הבינלאומי. בעקבות זאת בוצעה פעילות מידית לסיכול ההתקפה. לא אירעה נפילה של שרתי המערכת במשך זמן ההתקפה.

נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבינלאומי נבחן ובשלב זה הוחלט לא להרחיבו מעבר לקיים. הנושא יבחן מעת לעת על פי הצורך.

ו. סיכוני מעילות והונאות

מנהל הסיכונים התפעוליים אחראי גם על נושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

ז. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שירות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחווה דעתה בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימית הראשית משתתפת בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנים גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם אירועי כשל ופערים קיימים מול ה-Sound Practices של וועדת באזל והדרכים לצמצומם.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמחלקה המשפטית של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מאושרת מידי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון של הבנק.

במסמך המדיניות מתוארים הסיכונים המשפטיים, הדרכים לאיתורם, מיפויים ומיזעורם.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית וקצין הציות בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

בנושא היערכות הבנק לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית, ראה להלן ב"חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011" בפרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון השלישי, אושרה לראשונה מדיניות ציות בדירקטוריון הבנק אשר התקבלה מחברת האם והותאמה לבנק.

בנוסף, דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הימנעות מוחלטת מלקיחת סיכון ציות ואיסור הלבנת הון - הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק.

כל עסקה של הבנק, תבוצע למטרות חוקיות ואתיות ובהתאם לכל החוקים והתקנות.

הבנק הגדיר כי אין לשקול שיקולים עסקיים ככל שהדבר נוגע ליישום ההוראות והנהלים בתחום הציות.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי ביצע עדכון מקיף לסקר התשתיות אשר הסתיים בסוף שנת 2009. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים :

- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.

- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדיון ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בדרך כלל בראשות ראש אגף משאבים בבנק הבינלאומי, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, באותה המתכונת.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- מסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה רפרנט בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.
- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים אחת לתקופה, ועל כל העובדים הרלבנטיים לבצע את המבדק בציון עובר. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון ונקבעו תוכנית פעולה ולוחות זמנים לסגירת הפערים.

- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם. בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

דיון בגורמי סיכון

על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכונים שוק	סיכונים השוק הם סיכונים קיימים או עתידיים לפגיעה בהכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם פועל הבנק והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או על התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים. כדי למזער את החשיפה לסיכונים שוק לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים שוק המפרטת, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים שוק ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים השונים, דיווח תקופתי להנהלה ולדירקטוריון על החשיפה לסיכונים שוק, הגדרת מערך סמכויות, כלי המדידה, הבקרה והפיקוח אחר החשיפה לסיכונים.	נמוכה
1.1 סיכון ריבית	סיכון ריבית הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין פער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים לבין ההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה.	נמוכה
1.2 סיכון האינפלציה	סיכון האינפלציה הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	נמוכה
1.3 סיכון שער החליפין	סיכון שער החליפין הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות).	נמוכה
2. סיכון אשראי	סיכון האשראי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכותם ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את החשיפה לסיכון אשראי מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות השונים.	בינונית
2.1 איכות לוויים ובטחונות	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה מהרעה באיכות הלווים על רקע פגיעה בכושר החזר שלהם, ו/או בשווי ובטיב הבטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי, כלהלן: - חוסנו הפיננסי של הלווה - איתנות, נזילות, רווחיות, כושר החזר, רמת המינוף וכו', ו/או פגיעה בהם כתוצאה מתמורות בפרמטרים כלכליים שונים (שערי חליפין, שערי הריבית וכו'), ו/או סיבות עסקיות ותמורות בענף בו פעיל הלווה. - שווי, איכות או תמהיל הבטחונות הניתנים על ידי הלווה להבטחת האשראי בחשבוניתו.	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
2.2 ריכוזיות ענפית	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק מסויים ו/או השקעות במוצרים הרגישים לענף. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה, על רקע שינויים בביקוש או בהיצע, שינוי במחירי חומרי גלם, שינויים בטחוניים ו/או פוליטיים, שינויים רגולטוריים, קיצוצים בתקציב המדינה ועוד, עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הבטחונות שניתנו על ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה, וכתוצאה מכך, להשפיע לרעה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו. כדי למזער את החשיפה לסיכון, אושר בפורומים הנדרשים הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח להנהלה ולדירקטוריון.	בינונית
2.3 ריכוזיות לוויים וקבוצת לוויים	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מהרעה במצב של לווי/קבוצת לוויים גדול/ה יחסית לתיק האשראי, שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ובהתאמה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו. השפעת הסיכון הינה נגזרת, בין היתר, של התמהיל הפנימי של הקבוצות, הקשר בין החברות המרכיבות אותן עסקית או ענפית, פיזור, והשפעת הבעיות באחת מהן על היתר. כדי למזער את החשיפה לסיכון, אושר בפורומים הנדרשים הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים. כמו כן, קיים תהליך של בקרת קיום המגבלות ודיווח נמוכה-להנהלה ולדירקטוריון.	בינונית
3. סיכון תפעולי	סיכון תפעולי הינו סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי נכסי הבנק, בהכנסות והון הבנק הנובע מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין. כדי למזער את החשיפה לסיכון תפעולי מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח. הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמו כן פוליסת הביטוח הבנקאי של הבנק אמור להקטין את חשיפת הבנק לחלק מהסיכונים התפעוליים.	בינונית
4. סיכון נזילות	סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים, לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות. כדי למזער את החשיפה לסיכון נזילות מיישם הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. המדיניות כוללת, בין היתר: מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, מגבלות על תזרים המזומנים, וכן התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.	נמוכה

סיכון	השפעה	רמת סיכון
5. סיכון משפטי	סיכון משפטי הינו סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית. במטרה למזער את הסיכון, הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. במסגרת זאת פועל הבנק לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים שונים, לרבות בחינת כל מוצר/שירות או פעילות חדשה ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.	נמוכה - בינונית
6. סיכון מוניטין	סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסומים שליליים, נכונים או שגויים המתייחסים לתאגיד הבנקאי, לרבות כאלו הנובעים מהמאפיינים היחודיים של הבנק ולקוחותיו, יגרמו למצב של חוסר אמון באיתנותו, אמינותו, מהימנותו או באופיו של התאגיד, לירידה מיידית או הדרגתית בבסיס הלקוחות, לעלויות משפטיות גבוהות ו/או לירידה בהכנסות. ידיעות בתקשורת על ערוציה השונים ו/או שמועות בשוק משפיעות על התפיסה הציבורית את הבנק ומהוות פקטורים משמעותיים בקביעת רמת הסיכון בקטגוריה זו. סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים משיקים כגון סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור ועוד, אשר דבר פרסומם עלול לגרום להתממשות של סיכון המוניטין (לדוגמא: אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, הפסד כספי גבוה וכו').	בינונית
7. סיכונים חקיקה ורגולציה	סיכון חקיקה ורגולציה הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הבנק ועסקיו. הבנק, כתאגיד בנקאי, כפוף להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה ומדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה כגון: הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, אגף שוק ההון וחיסכון באוצר, הרשות לניירות ערך, הרשות להגבלים עסקיים, גופים סטאטוטוריים בתחום הגנת הצרכן וכיו"ב. תחום המחשוב רגיש אף הוא לשינויים בחקיקה וברגולציה, על רקע שדרוגים ושינויים שנדרש לעיתים לעשות במערכות המחשוב. בתחומים אלו קיימים שינויים ו/או חידושים תכופים בחקיקה ובמדיניות הרשויות השונות. שינויים כאמור בחקיקה ובמדיניות רשויות הפיקוח והאכיפה השונות עלולים להשפיע על פעילות הבנק ועל עסקיו, וכן לרוב דורשים השקעות והוצאת משאבים על מנת להתאים את הפעילות אליהם, הן בהשקעה במערכות והן בכח אדם ובהכשרתו.	נמוכה - בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
8. סיכון ציות	סיכון ציות הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר מאי עמידה בהוראות דין צרכניות ודיני ניירות ערך, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי, ובכלל זה הוראות חוק ורשויות בתחום יחסי הבנק עם לקוחותיו. החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, תהליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום. הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, המסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. במטרה למזער את החשיפה לסיכון קיימת בחברת האם מחלקת ציות, אשר נותנת שירותים לבנק במסגרת הסכם השירותים עם חברת האם ואשר אחראית על ריכוז הבקרה לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, לרבות ביצוע סקרי תשתיות.	נמוכה
9. סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר כתוצאה מאי עמידה בהוראות החוק והרגולציה בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות הסיכון עלולה לגרום עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק, היווצרות של אחריות פלילית של התאגיד הבנקאי ו/או מי מעובדיו וכן עלולה לגרום להתממשות של סיכון מוניטין, בין היתר בשל המאפיינים היחודיים של הבנק וציבור הלקוחות אותו הבנק משרת. על הבנק, כתאגיד בנקאי, חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל וחוזרים שונים. במטרה למזער את החשיפה לסיכון פועלת בחברת האם יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר נותנת שירותים לבנק במסגרת הסכם השירותים עם חברת האם ואשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן, לרבות קיום הדרכות והפצת דפי מידע. בנוסף, לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו, מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים.	בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
10. סיכון תחרות ואסטרטגיה	- סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו, כגון: חברות ביטוח ובתי השקעות. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים. - סיכון האסטרטגיה הינו הסיכון הנגזר מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון נובע גם, בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים והגדלת השקעה בתשתיות לשם מימוש האסטרטגיה העסקית. סיכון זה הינו פונקציה של ההתאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התוכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.	לאור אופי תהליך ניהול הסיכונים האסטרטגי הסדור בבנק, הכולל זיהוי, מיפוי, מדידה ונקיטת פעולות להפחתת הסיכון, בצד מדיניות שמרנית, מוערכת השפעת הסיכון כבינונית.
		בינונית

הבנק העלה ברבעון השני של השנה את רמת הסיכון של ריכוזיות לווים וקבוצת לווים מרמת סיכון נמוכה לנמוכה-בינונית וזאת לאור התנודות וחוסר הוודאות בכלכלת גוש היורו והשפעתן על כלכלת ישראל, עובדה העלולה להשפיע על הפעילות והתוצאות העסקיות של מספר לקוחות גדולים בבנק.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based)

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

להלן הוראות עיקריות נוספות והוראות קיימות שתוקנו ופורסמו במהלך שנת 2012 ועד לפרסום דוח זה:

1. ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול סיכון תפעולי".
2. ניהול בנקאי תקין 310 בנושא "ניהול סיכונים".
3. ניהול בנקאי תקין 311 בנושא "ניהול סיכון האשראי".
4. ניהול בנקאי תקין 339 בנושא "ניהול סיכון שוק וריבית".
5. ניהול בנקאי תקין 301 בנושא "דירקטוריון".
6. ניהול בנקאי תקין 315 בנושא "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".
7. ניהול בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות".
8. טיטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים:
 - הוראות 201-205, 208, 211 ו-299 בעקבות הוראות באזל 3.
 - הוראה 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות".
 - הוראה 319 בנושא "בקרת אשראי".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

ביום 28 במרץ 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים". על פי מכתב זה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

הבנק לומד דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן.

בהנחה של יישום מלא של הוראות באזל 3 (על פי טיוטה שפירסם בנק ישראל ביום 30 בדצמבר 2012), כבר בדוחות הכספיים ל-31 בדצמבר 2012, אומדן יחס הון רובד 1 היה עומד על 11.2%, קיטון של 0.3% ביחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון לפי באזל 2, העומד על 11.5%.

כמו-כן חברת האם הגישה לבנק ישראל, לפי דרישתו, סקר הערכה כמותית (QIS) להוראות באזל 3, על בסיס מאוחד על נתוני 31 בדצמבר 2011.

היערכות הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה המתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי, ולכן יישום ההוראות בבנק נעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות במידה ונדרש. בהתאם לכך, להלן פירוט יישום ההוראות בבנק, במסגרת היערכות חברת האם:

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראות באזל II, מדי רבעון, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

הבנק נערך ליישום הנדרש בנושא ניהול הסיכונים התפעוליים כנדרש בהוראה, לרבות היערכות ליישום בעתיד של הגישה הסטנדרטית. מידע נוסף בנושא מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל II.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי

להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2012:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2012 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 17 בינואר 2013. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2012. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2012 מצביעות על כך שלבנק יש מספיק הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק שנערכו באמצעות חברת האם:

- ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS (Bank for International Settlements), כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בחברת האם בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. חברת האם והבנק בוחנים דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק אישרו תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעדוף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות, וכן תיעדוף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק פעילות הבנק - עמוד 13 פרק באזל II - עמוד 80	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 18	טבלת מבנה ההון בעמוד 18
3	הלימות ההון	פרק באזל II - עמוד 80	באור 4 - ראה עמוד 182 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 54
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 54	(א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 59 (ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 60 (ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 59
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 54	(א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 62 (ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 63
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 54 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 56	טבלת בטחונות - עמוד 56
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 45	(א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 63 (ב) באור 16 - ראה עמוד 195
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 45	(א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 45 (ב) באור 4 - ראה עמוד 182
9	סיכון תפעולי	פרק ניהול סיכונים תפעוליים - עמוד 64	באור 4 - ראה עמוד 182

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

עמלות

על שולחן הכנסת מונחות כיום הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'.
הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג-2012

פורסמו ב- 27 לדצמבר 2012, במסגרת יישום המלצות דו"ח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דו"ח ועדת זקן) ונכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013.

העמלות העיקריות שבוטלו או שונו במסגרת התיקון הנ"ל - ביטול עמלת דמי ניהול לעסק קטן; ביטול עמלה בעד כרטיס מידע וכרטיס משיכת מזומן; ביטול עמלת דמי ניהול פקדון ני"ע בגין מק"מ וקרנות כספיות; ביטול עמלות המינימום בגין דמי ניהול פקדון ני"ע; קביעת עמלות מקסימום לקניה, מכירה ופדיון של ני"ע; קביעת תעריף מופחת עבור קניה ומכירה של ני"ע הנסחרים בבורסה בתל אביב באמצעות האינטרנט; הרחבת הפיקוח על עמלת העברת פקדון ני"ע גם להעברת פקדון לגוף פיננסי מחוץ למערכת הבנקאית; העלאת תקרת הפטור מעמלת טיפול באשראי ובביטחונות בגין הלוואות שאינן לדיור מ-50,000 ש"ח ל-100,000 ש"ח; ביטול עמלה בגין שינוי מועד חיוב בכרטיס אשראי (העמלה נגבית על ידי חברות כרטיסי האשראי).

בנוסף, ביום 28 בנובמבר 2012 הורה המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לבצע עד ליום 1 במרס 2013 תמחור מחדש של עמלות הנגבות בעד קניה, מכירה ופדיון ניירות ערך בגין מניות ואגרות חוב, בהתחשב בשינויים שחלו במבנה העמלה במסגרת התיקון הנ"ל לכללי העמלות (קביעת שיעור דיפרנציאלי בהתאם לערוץ הפעולה וקביעת עמלת מקסימום) ובצורך להתאימן, ככל שניתן, למחיר שנגבה בפועל.
להערכת הבנק השפעת ההוראה על הכנסות הבנק אינה מהותית.

תשלום ריבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעור המזערי של הריבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור של האוצר.
הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין תיקון חוזה ההלוואה לדיור וחוזים בנקאיים נוספים בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון

בעקבות פסק דין שניתן ביום 19 בספטמבר 2012 על ידי בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים, בערעור על פסק דינו של ביה"ד לחוזים אחידים, בעניין שינוי/ביטול תנאים מקפחים בחוזה הלוואה לדיור של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הורה המפקח על הבנקים, ביום 13 בנובמבר 2012, לכל התאגידים הבנקאיים, לתקן את חוזה ההלוואה לדיור וחוזים בנקאיים נוספים ולהתאימם לפסק הדין הנ"ל במועדים שנקבעו בהוראה, וכן, לפרסם את פסק הדין באתר האינטרנט של התאגידים הבנקאיים.
הבנק נערך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעות שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012, ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה") תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצוין כי בהצעת החוק אין בסופו של דבר התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לענין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, הקובעות את שיעור דמי הניהול המירביים שחברה מנהלת של קופות גמל רשאית לגבות. תחילתן של התקנות האמורות ביום 1 בינואר 2013.

בחודש דצמבר 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהגוף המוסדי הודיע על כך לעמית מראש ובכתב. החוזר ביטל את האפשרות להעלות את דמי הניהול בשל הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), שנכללה בחוזר קודם באותו עניין שפורסם בחודש יוני 2012. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 במרץ 2013.

יצוין כי פעילות זו בבנק הינה בהיקף נמוך.

ב. ייעוץ השקעות

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ג. תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012

ביום 14 ביוני 2012, פורסמו תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012.

התקנות קובעת חובות דיווח שונות על בעלי רישיון, וביניהן חובת מתן דוח רבעוני על ידי מנהלי תיקים ללקוחותיהם, חובת הגשת דוחות מידיים, דוחות רבעוניים ודוחות שנתיים וכן דוח חודשי של תאגיד בנקאי, לרשות ניירות ערך. חובת הדיווח המידי לרשות ניירות ערך חלה הן על בעל הרישיון והן על התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי שבו הוא עובד או משמש כבעל שליטה או נושא משרה. בין הנושאים לגביהם חלה חובת דיווח מידי גם חובת דיווח על חשד סביר למעילה (היינו עבירת גניבה, מרמה, סחיטה, עושק או הונאה, כמפורט בחוק העונשין) של בעל רישיון בתאגיד בנקאי או של עובד בתאגיד מורשה בכספי התאגיד או בכספי לקוחות התאגיד. יצוין כי חובת הדיווח לרשות ניירות ערך חלה על אותן עבירות המחייבות דיווח של הבנק למפקח על הבנקים, אולם ללא קביעת סכום מינימום לדיווח.

לעניין חובת הדיווח החודשי של התאגידים הבנקאיים, חובה זו תחול על כל העסקאות שבוצעו בניירות ערך ובכספים פיננסיים באמצעות יועצי השקעות, בחשבונות לקוחות מיועצים.

תקנות אלו נכנסו לתוקף ביום 14 בדצמבר 2012. הבנק נערך ליישום התקנות.

חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012

ביום 19 במרץ 2012 פורסם חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012. במסגרת תיקון זה נקבעו, בין היתר, כללים והסדרים בענין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות ובענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה; הסדרה נרחבת של הועדה למינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי (בעיקר בענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה); וכן הרחבת ההסדרה של סמכויות המפקח בעת בחינת מועמד לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי, לרבות הוראה כי החלטת המפקח בענין תהיה מנומקת בכתב. בנוסף, נקבע כי בין בעלי התפקידים שיהיו כפופים להליך בחינה של המפקח יכלול היועץ המשפטי ועד שבעה בעלי תפקידים נוספים שיהיה ראוי המפקח להורות גם בתאגידים בנקאיים עם גרעין שליטה (בעבר הסמכות היתה עד ארבעה). כמו כן, נקבע כי המפקח מוסמך, בתנאים שנקבעו, לאשר חריגה מהדרישה לנסיון קודם בעת מינוי מבקר פנימי וכן הובהר כי הממונה על המבקר הפנימי הוא הדירקטוריון ולא רק יו"ר הדירקטוריון.

יצוין כי בתיקון לא נכללה, בסופו של דבר, דרישה להליך בחינה מחדש על ידי המפקח לפחות מידי שלוש שנים לגבי המשך כהונה של דירקטורים. בהתאם לכך בנק ישראל תיקן את הנוהל הבנקאי התקין בנושא. הבנק נערך להתאמות הדרושות בהתאם לתיקון.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13) התשע"ב-2012. התיקון מוסיף לחוק ההגבלים העסקיים ("החוק") מנגנון של עיצומים כספיים, ומאפשר לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל על תאגידים עיצומים כספיים בסכום של עד 24 מיליון ש"ח בגין הפרות שונות של החוק. על דרישה להטלת עיצום כספי יהיה ניתן להגיש ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. אין בתשלום עיצום כספי שהוטל כדי לגרוע מהאחריות הפלילית בגין הפרת החוק, אולם מי שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה לא יחוייב בתשלום עיצום כספי בגינה. התיקון אוסר על עריכת הסדרים לשיפוי וביטוח בגין עיצומים כספיים שיוטלו על פיו, למעט הוצאות עבור הליכים.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012. מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד כלהלן:

- מוסד פיננסי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה לרבות מהשקעה בדרך של הלוואה שסכומה עולה על 5% מהון התאגיד.

- אדם פרטי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה בסכום העולה על 100,000 ש"ח מצטבר כל 6 חודשים. בנוסף ההכרזות האמורות מטילות סנקציות כלכליות על גורמים הקשורים לאותו גורם מוכרז (מי ששולט בגורם ששמו התפרסם, מי שנשלט על ידו ומי שבעל עניין בו).

עבירות על החוק - דהיינו ביצוע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

חוק זה מבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008.

טרם פורסמו התקנות הנדרשות בהתאם לחוק. הבנק בוחן את משמעויות החוק החדש וייערך ליישומן.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2012. בהתאם לתיקון, בין היתר, הוטלו חובות דיווח על סוחרים באבנים יקרות, הורחבה ההגדרה של נותן שירותי מטבע, הוטלה על נותני שירותים פיננסיים החובה לדווח על פעולות ברכוש שטרם הושלם ביצוען וכן חובת הדרכה של עובדיהם והוענקה סמכות לנגיד בנק ישראל לקבוע תנאי כשירות למינוי אחראי על איסור הלבנת הון בתאגידים הבנקאיים.

ביום 12 ביולי 2009 התקבלה במליאת הכנסת החלטה על החלת דין רציפות להצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7) התשס"ז-2007. בין עיקרי התיקונים המוצעים - הרחבת הגדרת "שליטה" לצורך סעיף 7 לחוק, הרחבת המגזר של "נותני שירותי מטבע" גם על מי שעיסוקו אינו למטרת רווח, שינוי הוראות החוק הנוגעות להגבלות על גילוי ודיווח והרחבת העבירות לפי חוק מע"מ שיקבעו כעבירות מקור. עוד מוצע לערוך מספר תיקונים הנוגעים להיבטים הפליליים של החוק בעקבות ביקורת של בית המשפט העליון, וכן לקבוע את בית המשפט לעניינים מנהליים כערכאה אליה מוגשות עתירות על החלטות ועדת עיצומים.

כמו כן התקיימו דיונים בענין הוספת עבירת מס לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה כעבירת מקור בחוק איסור הלבנת הון.

ביום 13 בדצמבר 2011 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2011. בהתאם להצעה, בין היתר, יתוקן סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון כך שכל סוגי הרכוש, ובלבד ששווי של הרכוש הוא 50,000 ש"ח ומעלה, יוכלו להוות "רכוש אסור" לצורך העבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור. כן מוצע לבטל את חריג כלל "עצימת העיניים" לסעיף 4 הנ"ל.

ביום 5 בנובמבר 2012 פורסמה הצעת חוק העמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2012, אשר מוסיפה לרשימת עבירות המקור שבתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, עבירה לפי סעיפים 117(ב), 117(ב) – (3) – (8), 117(ב) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 ועבירה לפי סעיף 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963.

**הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן- עבירת מקור) (הוראת שעה),
התשע"ב-2012**

**והצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה),
התשע"ב-2012**

ביום 23 ביולי 2012 התפרסמה הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה), התשע"ב-2012, שמטרתה לסייע בהתמודדות עם תופעת ההסתננות לישראל, באמצעות קביעת איסור פלילי על העברת כספים של מסתנן מחוץ לישראל. הצעת החוק קובעת כעבירה הוצאת כספים מחוץ לישראל, על ידי המסתנן עצמו או באמצעות אחר ("הצעת חוק מניעת הסתננות").

בהמשך להצעת חוק מניעת הסתננות, פורסמה ביום 6 באוגוסט 2012 הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן- עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012, הקובעת כי העבירה, שנקבעה בהצעת חוק מניעת הסתננות, מהווה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

חוק החברות (תיקון מס' 19) התשע"ב-2012

ביום 17 ביולי 2012 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 19) התשע"ב-2012.

התיקון מסדיר באופן מפורט את תחום הבראת החברות, המבוסס כיום בעיקר על סעיף 350 לחוק החברות ועל תקנות שהותקנו מכוחו.

התיקון כולל, בין היתר, הקלה לחברות לקבל צו הקפאת הליכים לתקופה ארוכה מהאפשרי היום, אפשרות למנות נושא משרה בחברה כבעל תפקיד ליישום הליכי הבראה, מתן אפשרות לחברה בהבראה לגייס מימון ואשראי חדש תוך שימוש בנכסים משועבדים הן ע"י מכירת הנכס והן על ידי שעבוד הנכס בדרגה גבוהה יותר, תוך מתן "הגנה חולמת" כהגדרתה בחוק ועוד.

תחילתו של התיקון לחוק שישה חודשים מיום פרסומו, עם זאת בסמכותו של בהמ"ש להורות לאחר ששוכנע כי הדבר מוצדק והוגן כי הוראות החוק כולן או חלקן יחולו גם על הליך תלוי ועומד שהוגש לבית המשפט לפני יום התחילה.

הוראת המפקח על הבנקים בעניין סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים (להלן: "ההוראה").

ההוראה מגדירה סיכון סביבתי כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, וקובעת שהחשיפה לסיכונים אלו קיימת במספר היבטים של פעילות התאגידים הבנקאיים והיא נכללת במסגרת הסיכונים האחרים (סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות).

ההוראה דורשת מהתאגיד הבנקאי להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הנם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד.

בהתאם להוראה, אישר הדירקטוריון של הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין דו"ח על אחריות תאגידית

ביום 3 באוקטובר 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דו"ח על אחריות תאגידית. בהתאם להוראה, ידרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם לציבור דו"ח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית, כמפורט בהוראה. הדו"ח יפורסם לגבי התקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2012. הבנק נערך ליישום ההוראה בשיתוף עם חברת האם.

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

הנהלת חברת האם החליטה כי ניהול הפרוייקט יבוצע ברמת הקבוצה על ידי צוות ספציפי אשר הכין דרכי טיפול וגביש פתרון מיכוני.

צוות הפרוייקט עוקב אחר ההתפתחויות הרגולטוריות סביב הנושא ויעדכן בהמשך את תכולת הפרוייקט בהתאם.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום המלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (כקסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. הבנק לומד את הדוח ואת מכתב המפקח על מנת לבחון את השלכותיהם על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

הצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012

ביום 16 ביולי 2012 אושרה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת חוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012, בעקבות מסקנות הוועדה להגברת התחרותיות במשק. בהצעת החוק הוצע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו מעבר לשיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לכך (ובלבד ששיעור זה לא יעלה על 10% או 5% לגבי גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה). לצורך כך הוצע כי תאגיד בנקאי יחשב גוף פיננסי משמעותי אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 40 מיליארד ש"ח, וכי תאגיד ריאלי משמעותי הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באופן עקרוני באחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות השנתי האחרון של כל התאגידים מקבוצתו בישראל או שהיקף האשראי המאזני של כל התאגידים מקבוצתו עולים על 6 מיליארד ש"ח. ביחס לאיסור האמור נכללו בהצעת החוק חריגים והוראות מעבר בתנאים מסוימים, ובכלל זה תקופת מעבר של 6 שנים ליישום ההצעה האמורה על גופים משמעותיים, אשר במועד פרסום החוק (אם הצעת החוק תאושר), יעברו את הקריטריונים האמורים בשיעורים שנקבעו (להלן: "הוראת המעבר"). כן הוצע כי לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. במסגרת הצעת החוק הוצע כי תקופת המעבר ליישום הוראה זו תהיה של שנתיים ובמקרים מסוימים תינתן ארכה כל עוד יהיה רשאי התאגיד הריאלי המשמעותי או השולט בו להמשיך ולהחזיק או לשלוט בגוף הפיננסי המשמעותי לפי הוראת המעבר. בנוסף, הוצע כי בעל שליטה בגוף פיננסי משמעותי שהוא תאגיד בנקאי לא יוכל לשלוט בגוף פיננסי משמעותי שאינו בנק (כמו מבטח) למעט גוף פיננסי משמעותי בשליטת התאגיד הבנקאי הנשלט.

במסגרת הצעת החוק נכללו, בין היתר, גם הוראות נוספות, שעיקרן מגבלות על מבני החזקה פירמידלי בתאגידים מדווחים; הוראות נוספות בקשר לממשל תאגידי בחברות כאמור; מנגנון לאכיפת מכירת החזקות שתיאסרנה על פי הצעת החוק והוראות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים, כולל רשיונות על פי דין, בהתחשב בשיקולי ריכוזיות ותחרותיות.

יצוין כי על פי הצעת החוק, אם תתקבל, הבנק יענה לכאורה על הגדרת גוף פיננסי משמעותי, שכן קביעת "גוף פיננסי משמעותי" נעשית גם בהתחשב בהיקף הנכסים של גופים פיננסיים השולטים בבנק, דהיינו, היקף נכסי חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כמו כן פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן: "פיבי"), בעלת השליטה בבנק הבינלאומי, ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן: "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת על פי הצעת החוק, אם תתקבל, לאחר תום תקופת מעבר של 6 שנים, בעלי השליטה בבנק (מעבר לבנק הבינלאומי ולפיבי) לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

פיבי מציינת בדוחותיה כי לדעתה המלצות הוועדה, כפי שהן באות לידי ביטוי בהצעת החוק, ובפרט ככל שהדבר נוגע לתחולתן על פיבי וצדדים קשורים לה, אינן מוצדקות פוגעות בזכויות יסוד של פיבי ושל בעלי מניותיה באופן שאינו מידתי, וכי היא תשקול נקיטת צעדים כנגד פגיעה זו, בין השאר באמצעות פניה לערכאות משפטיות.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

בעריכת הדוחות הכספיים מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ופועל בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים. בהתאם לכך, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר התחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים, וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. יחידות הבקרה והפיקוח השונות פועלות באופן עצמאי ואינן מעורבות בהחלטות העיסוקיות.

יש לציין, כי התפתחויות שונות יהא בהן כדי לשנות את ההערכות והאומדנים השונים, על כן הבנק עוקב אחר התפתחויות אלו. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלו.

התחומים הקריטיים העיקריים בפעילות הבנק, לגביהם משתמשת הנהלת הבנק באומדנים ובהערכות אשר להם השפעות מהותיות על התוצאות העסקיות של הבנק, הינם: ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור, סיווגים של חובות בעייתיים, תביעות משפטיות נגד הבנק ואומדנים שונים של כלכלנים, אקטוארים, שמאים וכד' עליהם מתבסס הבנק בהערכת הבטחונית, יכולת החזר החוב של חייבים ופרעון של אגרות חוב קונצרניות, עמידה בקריטריונים של נכסים ברי השבה לגבי השקעותיו של הבנק וכן התחייבויות הבנק בגין זכויות עובדים כגון, מענקי יובל.

הפרשה להפסדי אשראי וסיווגי חובות בעייתיים

בתחום האשראי, הכולל גם את השקעות הבנק בתיק האגרות חוב הקונצרניות, פועל הבנק באמצעות יחידת הפקוח בחטיבה העסקית בחברת האם לאיתור מוקדם של לוויים בסיכון גבוה. לשם כך מופעלים כלי מעקב ובקרה ברמות הניהול השונות בבנק. בחברת האם קיימת יחידה המטפלת בלקוחות שהוגדרו כבעייתיים וטיפול בהסדרי חוב וגביית חובות של לקוחות אחרים. יחידה זו נותנת שירותים לבנק בתחום זה.

כמו כן, מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות ועל נהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליכי הבקרה.

במסגרת מדיניות הבטחונית נקבעו עקרונות וכללים לקביעת שווים, בהתייחס לסוג הבטחון ולסוג האשראי אותו הוא מבטיח, כגון: טווח הזמן למימוש הבטחון, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטחון, עדכנות ההערכה של הבטחון וכד'. כמו כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטחונית ולמעקב אחר השינויים בהם ובשווים.

תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי מתבסס על אומדנים הכרוכים במידה רבה של אי ודאות ובהערכות סובייקטיביות, הן לגבי סיווג החוב כבעייתי והן לגבי הגורמים המובאים בחשבון לצורך חישוב ההפרשה.

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות "פגומים", סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי הבנק נדרש, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

התחייבויות תלויות

נגד הבנק טענות ותלונות של לקוחות וכן קיימות תביעות משפטיות שבגינן קיימות הפרשות בדוחות הכספיים. ההפרשות נקבעו על-פי הערכת ההנהלה המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק. חוות הדעת של יועציו המשפטיים של הבנק, מתייחסות, בין היתר, לסיכון הטמון בתביעה, והערכת ההנהלה מתייחסת לכימות הנזק אליו חשוף הבנק. ראה גם בפרק "ניהול הסיכונים המשפטיים" לעיל וגם בבאור 1 לדוחות הכספיים.

הערכות אקטואר בקשר למענקי יובל וזכויות עובדים

עובדים של חלק מחברות הקבוצה, ובכללם הבנק, זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות מענק וותק, פיצויי פיטורין עודפים, ביטוח חיים והטבות לגמלאים. ההתחייבות בגין הטבות אלו מחושבות על בסיס אקטוארי בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. זכאות למענק ותק ("מענק יובל") ולתקופת חופשה מיוחדת, הינה לאחר שצברו 20, 30 ו-40 שנות ותק. סכום המענק שווה למספר משכורות חודשיות וימי חופשה, כפי שנקבע לגבי כל תקופת ותק. כמו כן, זכאים עובדי

הבנק לקבלת הטבות מסוימות לאחר צאתם לגמלאות. התחייבויות אלו תלויות במספר תנאים שיתממשו בעתיד.

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

לצורך עריכת החישובים האקטואריים נעזר הבנק באקטואר חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, על פי תצפיות שערך האקטואר בנוגע לשיעור עליית השכר בבנק ושיעורי עזיבה בבנק, החלטות הנהלת ודירקטוריון הבנק בגין הזכויות השונות. שיעור ההיוון נקבע בהוראת שעה של בנק ישראל.

השפעת ניתוח רגישות אקטוארי שבוצע על ההפרשות לזכויות עובדים אינה מהותית.

שווי הוגן של ניירות ערך

פעילות הבנק בניירות הערך בתיק הזמין למכירה נמדדת על פי שווי ההוגן. שווי הוגן הינו הסכום שבו היה אפשר לרכוש או למכור נכס (ליטול או לפרוע התחייבות) בעסקה שוטפת בין צדדים הפועלים בהתאם לרצונם (willing parties), כלומר בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק.

מחירי שוק המצוטטים בשווקים פעילים הינם הראיה הטובה ביותר לשווי הוגן. אם אין ציטוט של מחיר שוק, אומדן השווי ההוגן צריך להתחשב במחירים של נכסים דומים, או התחייבויות דומות ובתוצאות של שיטות הערכה.

ככלל, השווי ההוגן של ניירות הערך בהם פועל הבנק נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. ביחס לאותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירי שוק, נסמך הבנק על שיטות הערכה פנימיות הכוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, תוך התחשבות בהנחות אודות גורמים שונים, כגון נזילות וסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה.

בהתייחס לניירות ערך ששוויים ההוגן נקבעו על פי מחירי בורסה, הרי שאלה לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

שינויים בשווי ההוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה נזקפים להון בניכוי השפעת המס, אלא אם כן קיימת ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני. במקרה כזה, ירידת הערך נכללת בדוח רווח והפסד.

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;

- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי איגרות חוב -לעלות המופחתת);
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

משאבי אנוש

להלן נתונים לגבי מצבת כח-האדם:

2011	2012	
316	333	מספר מועסקים בהיקף משרה מלאה לסוף השנה
308	326	ממוצע שנתי של מספר מועסקים בהיקף משרה מלאה

הבנק נותן דגש מיוחד לפיתוח והכשרת העובדים. הנהלת הבנק רואה בהכשרת עובדי הבנק למיומנות ולמקצועיות אבן יסוד במדיניותו העסקית. הכשרת העובדים נעשית בכל הדרגים הביצועיים והניהוליים, והיא מבוצעת במסגרות הדרכה פנימיות וחיצוניות. הנהלת הבנק רואה קשר ישיר בין רמתו האישית והמקצועית של העובד לבין איכות השירות, הדינמיות והיוזמה העסקית המאפיינים את מכלול הקשרים שבין הבנק בכלל, והעובד בפרט, עם ציבור הלקוחות.

מערכת יחסי העבודה בבנק

עובדי הבנק חברים בארגוני עובדים המייצגים הן את עובדי הבנק והן את עובדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") ועדי העובדים בבנק הבינלאומי (הן המנהלים ומורשי החתימה והן הפקידים) משותפים לעובדי הבנק הבינלאומי ולעובדי הבנק. שיעור עובדי פאג'יי מתוך סה"כ חברי הארגון עומד על כ- 11%.

בבנק ובבנק הבינלאומי קיים הסכם קיבוצי הכולל הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - בל"ל) לבין ארגוני העובדים.

בתחילת 2012 פנה ועד הפקידים לבית הדין לעבודה בבקשה לקיים דיון במספר נושאים: הארכת תקופת הניסיון של עובדים זמניים ללא אישור הוועד, פעילות שיווק מחוץ לסניפי הבנק והשתתפות בהוצאות חניה לעובדים בבית הבנק.

בנושא הארכת הזמניות קביעת בית הדין כי לא ניתן להאריך זמניות ללא אישור הוועד, אולם כי העובדים אשר זמניותם הוארכה כך עד מתן פסק הדין ישארו במעמד עובדים זמניים. בנושאים האחרים טרם התקבלו הכרעות בית הדין לעבודה.

בהמשך לדיווח בדוח השנתי לשנת 2011 בנוגע לסכסוך העבודה עם ארגון המנהלים ומורשי החתימה (להלן: "ועד המנהלים") בנושא יישום הסכם בל"ל, הבנק וועד המנהלים הגיעו להסכם בעניין אופן יישום הסכם בל"ל מיום 13 בפברואר 2011. ההסכם מסדיר, בין היתר, נושאים של מדרג חדש למנהלים ומורשי החתימה, אופן הקידום, אופן הניוד וכן תשלומים שונים. ההסכם סיים את סכסוך העבודה והסכסוך הקיבוצי שהגישו המנהלים לבית הדין לעבודה בעניין זה, והתיק נמחק.

מדיניות התגמול

ביום 31 בינואר 2013 הוחלט לאמץ תוכנית תגמול למנכ"ל ולמנהלים בכירים בבנק, שאושרה על ידי הדירקטוריון הבנק ותחילתה מיום 1 בינואר 2013. ראה להלן באור 13 ה' בדוחות הכספיים.

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם יש ועדת אתיקה אשר חבר ההנהלה, ראש אגף פיננסים ומשאבים, הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 22 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2012 את אפקטיביות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 בדצמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

פרטי המבקרת הפנימית

גבי יעל רונן, רו"ח מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק החל מיום 23 במאי 2011, ומשמשת כמבקרת פנימית בכל התאגידים הבנקאיים בישראל בקבוצת הבינלאומי ובפיבי בנק יו קי.

המבקרת הפנימית הנה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת ת"א. בתפקידה הקודמים עסקה בניהול מחלקת סרבנס אוקסלי של חברת כלל ביטוח בע"מ והייתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי.

המבקרת הפנימית הנה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן "חוק הביקורת הפנימית"), והוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות (הביקורת הפנימית) התשנ"ג-1992 (להלן "כללי הבנקאות") שהיו בתוקף עד לספטמבר 2012 ולהוראות הסעיפים המקבילים בהוראת ניהול בנקאי 307, אשר נכנסה לתוקף ביולי 2012.

דרך המינוי וכפיפות ארגונית

מינוי המבקרת הפנימית אושר בוועדת הביקורת של הבנק ביום 7 באפריל 2011 ובדירקטוריון הבנק ביום 14 באפריל 2011.

הממונה בארגון על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולממצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידי ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת.

תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון.

תכנית העבודה מותירה בידי המבקרת הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקרת הפנימית הינו עובדת הבנק הבינלאומי ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק עמד בשנת 2012 על כ-3.8 משרות בממוצע.

היקף משרות זה, נגזר מתוכנית העבודה הרב שנתית, תחלופת כוח אדם במהלך השנה ותגבור על ידי מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 אשר נכנסה לתוקף ביולי 2012, והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים.

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל ושל הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים.

דין וחשבון המבקרת הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב.

דוחות הביקורת הפנימית מוגשים לחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון למנכ"ל הבנק וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין נדונים בשיבות אצל מנכ"ל הבנק. כל דוחות הביקורת נדונים בוועדת הביקורת של הבנק.

הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח רבעוני, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי. הדיווח הרבעוני כולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו ברבעון שחלף, ומוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, תמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית, ודיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת.

לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת.

במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2011 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 21.6.2012, הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2012 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 18.10.2012. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2012 ידון בחודש מרץ 2013.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקרת הפנימית

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בתאגיד.

תגמול

תגמול המבקרת הפנימי מבוצע על ידי הבנק הבינלאומי ומתבצע חיוב של הבנק בגין שירותי הביקורת. להערכת דירקטוריון החברה האם תגמול המבקרת הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון, אין בתגמול המבקרת הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. כיום בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

בעלי המניות בבנק

הבינלאומי מחזיק ב- 100% מזכויות ההצבעה וההון של הבנק.

באתר האינטרנט של הבנק מופיעה רשימת בעלי מניות לשעבר מנותקי קשר, הזכאים לקבל את תמורת הרכישה בהתאם לצו בית משפט עקב רכישת מניות המיעוט על ידי הבנק הבינלאומי בע"מ, אשר בוצעה ביום 7 באפריל 2010.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנויות חשבונאיות ופיננסיות

בהתאם להוראת בנק ישראל, נדרש הבנק לקבוע את המספר המזערי הראוי של דירקטורים שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון ובוועדת הביקורת.

בהתאם לכך החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 במרס 2006 כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, יהיה לפחות 2 דירקטורים.

החלטה זו התקבלה לאור הפעילות העסקית של הבנק המתאפיינת בפעילות בתחומים מורכבים פיננסית וחשבונאית ובהתחשב בכך שההחלטות המתקבלות במליאת הדירקטוריון הינן החלטות בעלות אופי פיננסי.

להלן פרטים אודות דירקטורים המכהנים כיום בדירקטוריון הבנק, שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתו בהוראת בנק ישראל דלעיל:

1. מר אבי חפץ, יו"ר הדירקטוריון.
בוגר לימודי כלכלה מאוניברסיטת בר-אילן, MBA במינהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב.
יו"ר ועדת הלוואות וסיכונים ויו"ר ועדת חובות בעייתיים.
כיהן כיו"ר בורגר-ראנץ מרכז 1989 בע"מ, כיהן כמשנה למנכ"ל חברת הדלק "פז", כיהן כמנכ"ל בנק איגוד, משנה למנכ"ל בבנק לאומי וכיהן כדח"צ ויו"ר ועדת הביקורת בבנק המזרחי המאוחד בע"מ.
מכהן כיו"ר הוועד המנהל מרכז טיפוח יזמות רעננה ויו"ר דירקטוריון חברת "מירקם" ד.ר. התוכנות בע"מ.
2. מר יוסי לוי
חבר בוועדת הביקורת.
שימש כמנכ"ל ויו"ר מת"ף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ וראש אגף תפעול ומערכות מידע בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
מכהן כיום כראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
בוגר הנדסת תעשייה וניהול - הטכניון.
3. מר אבישי עלי
יו"ר ועדת הביקורת וחבר בוועדת הלוואות וסיכונים וועדת חובות בעייתיים.
בוגר B.A. בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת חיפה, מוסמך L.L.M. במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן.
רואה חשבון.
סמנכ"ל כספים בכרמל מערכות מיכלים בע"מ.
4. מר אלי מונטג
חבר בוועדת הביקורת.
בוגר L.L.B. הפקולטה למשפטים - האוניברסיטה העברית ירושלים.
שימש כיועץ המשפטי של בנק ישראל וחבר הנהלתו במשך כעשר שנים.

חברי דירקטוריון הבנק הם:

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

אלי מונטג

אבישי עלי

ד"ר חיים שיין

יוסי לוי

ראובן פנחס

לימור קליין

יעקב שא נס⁽¹⁾

(1) החל כהונתו ביום 1.4.12.

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

1. שם הדירקטור: **אבי חפץ** (*)
 2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 1.9.2005
 3. חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת הלוואות וסיכונים, יו"ר ועדת חובות בעיתיים ויו"ר ועדת שכר ותגמולים⁽¹⁾.
 4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: לא.
 5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר B.A בכלכלה - אוניברסיטת בר אילן, MBA במינהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
 - ב. כיהן כיו"ר בחברות: "עמיעד" מערכות סינון (1997) בע"מ.
 - ג. יו"ר הועד המנהל במרכז טיפוח יזמות רעננה (עמותה רשומה - מלכ"ר), יו"ר דירקטוריון חברת "מירקס" צ.ר. התוכנות בע"מ.
 6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.
- (*) יו"ר הדירקטוריון.

1. שם הדירקטור: **אבישי עלי**
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 3.9.08
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת ביקורת, חבר בועדת הלוואות וסיכונים וחבר בועדת חובות בעיתיים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר B.A בכלכלה וחשבונאות - אוניברסיטת חיפה. מוסמך L.L.M במשפטים - אוניברסיטת בר-אילן. רואה חשבון.
 - ב. סמנכ"ל כספים בכרמל מערכות מיכלים בע"מ. כיהן כמנהל השקעות ריאליות בגמול חברה להשקעות בע"מ, כיהן כדח"צ וחבר ועדת השקעות בפרפקט (י.ג.א) קרנות נאמנות בע"מ.
 - ג. מכהן כדירקטור בחברות: פרנקל-כ.ד. בע"מ מיכלי טרי-וול (ישראל) בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: **אלי מונטג**
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 19.8.10
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת וועדת שכר ותגמולים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר L.L.B פקולטה למשפטים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
 - ב. יעוץ משפטי בעניינים בנקאיים פיקוחיים.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: ד"ר חיים שיין
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 30.3.2006
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת וועדת חובות בעייתיים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: כן.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר L.L.B. במשפטים באוניברסיטת ת"א, בוגר B.A. פילוסופיה כללית מאוניברסיטת ת"א, מוסמך M.A. פילוסופיה יהודית משיבה אוניברסיטה ניו יורק, PH.D. משפטים מאוניברסיטת ת"א.
 - ב. מרצה למשפטים.
 - ג. דירקטור בחברה: שומרה חברה לביטוח בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: יוסי לוי
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 3.3.08
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת וועדת שכר ותגמולים⁽⁴⁾.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. בוגר הנדסה, תעשייה וניהול - הטכניון.
 - ב. סמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת משאבים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
 - ג. יו"ר הבינלאומי הראשון ושות' חיתום והשקעות בע"מ, דירקטור בחברות: בנק מסד בע"מ, פורטראב חברה להשקעות בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: לימור קליין
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 27.1.11
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: ועדת הלוואות וסיכונים.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301: לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 - א. תואר ראשון בסטטיסטיקה - אוניברסיטת ת"א B.Sc.
 - תואר שני בחקר ביצועים - אוניברסיטת ת"א M.Sc.
 - ב. ראש סקטור בחטיבה העסקית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: **ראובן פנחס**
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 29.12.06
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: אין.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
 - א. קורסים באוניברסיטת ת"א.
 - ב. סמנכ"ל, סגן ראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. (עד ליום 12.1.12)
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם הדירקטור: **יעקב שא נס**
2. תאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור: 1.4.12
3. חברותו בועדות הדירקטוריון: אין.
4. דירקטור חיצוני לפי נוהל בנקאי תקין 301 : לא.
5. השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור :
 - א. לימודים אקדמאים ללא תואר במדעי החברה – אוניברסיטת בר-אילן.
 - ב. מנהל סניף רחובות בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, מנהל אזור הדרום בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
6. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו. לא.

ביום 1 באפריל 2012 מונה מר יעקב שא נס כחבר דירקטוריון בבנק.

דירקטוריון הבנק קיים 23 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-דצמבר 2012 ו-44 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק ולעובדיו על עבודתם המסורה, אשר באה לידי ביטוי בתוצאות העסקיות של הבנק לשנת 2012.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:
 1. הרחבת החביות ו/או ההוצאות אשר בגיןן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החביות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר. בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

חברי ההנהלה הבכירים של הבנק ותחומי אחריותם

ינון שויקה	- מנהל כללי.
דוד הורביץ, רו"ח	- סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסים ומשאבים.
אמיתי וייס	- סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי.
אמיר בירנבוים	- סמנכ"ל, ראש אגף אשראי.
אבנר לארי	- סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים.

נושאי משרה אחרים

ד"ר אליה חבה, רו"ח	- חשבונאי ראשי.
יעל רונן, רו"ח	- מבקר פנימי ראשי.
אביעד בילר, עו"ד	- מזכיר הבנק.
ליאת יוזפוביץ	- מנהלת סיכונים ראשית - CRO.

**פרטים אודות נושאי משרה בכירה של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630)
של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון**

1. שם נושא המישרה הבכירה: **ינון שויקה**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.6.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: מנכ"ל.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. בוגר B.A. - כלכלה ומנהל עסקים - אוניברסיטת בר-אילן.
ב. כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה ומנהל מערך סניפים בבנק פאג"י.
כיהן בעבר כמנהל סניף ירושלים בבנק פאג"י.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה: **דוד הורביץ**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.4.2003
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסים ומשאבים.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. בוגר B.A. - כלכלה וחשבונאות מורחב - אוניברסיטת בר אילן.
רואה חשבון.
ב. כיהן כסמנכ"ל וחשב בבנק הספנות לישראל בע"מ וכסמנכ"ל וחשב בבנק כרמל למשכנתאות בע"מ.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה: **וייס אמיתי**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 10.7.2008
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות:
א. בוגר B.A. - כלכלה התמחות במימון ניו אינגלנד קולג' ארה"ב.
M.B.A התמחות במימון ושוק ההון קריה אקדמית קרית אונו כנציגת אוניברסיטת מנצ'סטר - אנגליה.
L.L.B משפטים קריה אקדמית קרית אונו.
- ב. כיהן כמנהל הפיקוח והבקרה בהנהלת בנק פאג"י וכמנהל סניף ראשי ת"א בבנק פאג"י.
- ג. מכהן כחבר הנהלה באולפנת בהר"ן, חבר בחבר הנאמנים במכללה אקדמית יהודה ושומרון, חבר ועדת כספים באגודת עמינדב, חבר הנהלה וחבר ועדת השקעות באגודת ידידי אולפנת בהר"ן.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? **לא**.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **אמיר בירנבוים**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.8.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : סמנכ"ל, ראש אגף אשראי.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
א. תואר ראשון כלכלה ומינהל עסקים - אוניברסיטת בר אילן.
תואר שני כלכלת עסקים - אוניברסיטת בר אילן.
ב. כיהן כמנהל סניף ראשי ת"א וכמנהל סניף פתח תקוה בבנק פאג'יי.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **אבנר לארי**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.8.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
א. בוגר כלכלה וסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים.
ב. כיהן כמנהל סניף בני ברק בבנק פאג'יי וכקצין אשראי בהנהלת בנק פאג'יי.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **ד"ר אליה חבה**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 10.7.2008
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : חשבונאי ראשי, מנהל מחלקת חשבות.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
א. תואר שלישי PH.D. במנהל עסקים, התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
מוסמך M.B.A. במנהל עסקים, התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
בוגר B.A. בחשבונאות וכלכלה מורחב - אוניברסיטת בר-אילן.
רואה חשבון.
ב. כיהן כמנהל היחידה לדיווח כספי בבנק פאג'יי בע"מ.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה : **ליאת יוזפוביץ**
2. תאריך שבו החלה כהונתו (*): 03.02.2011
3. תפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מנהלת סיכונים ראשית - CRO.
4. השכלתו ונסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות :
א. תואר ראשון B.A. במדעי מחשב - ראשי ומתמטיקה - משני - אוניברסיטת בר-אילן.
תואר שני במנהל עסקים M.B.A., התמחות במימון - אוניברסיטת בר-אילן.
ב. כיהנה כאחראית תחום בקרה עסקית וניהול סיכונים בבנק פאג'יי.
5. האם מחזיק מניות ו/או ניירות ערך של התאגיד, של חברה בת, או של חברה קשורה לו? לא.

1. שם נושא המישרה הבכירה : יעל רונן
2. תאריך שבו תחל כהונתה (*) : 23.5.2011
3. התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : מבקרת פנימית ראשית.
4. השכלתה ונסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות :
 - א. רואת חשבון ; בוגרת (BA) בכלכלה ופסיכולוגיה באוניברסיטת תל אביב ; לימודי חשבונאות כנדרש מבוגרי אוניברסיטה באוניברסיטת תל אביב ; הסמכה בינלאומית בביקורת פנימית (CIA) ; הסמכה בינלאומית בביקורת מערכות מידע (CISA) (עד 2007).
 - ב. מנהלת מחלקת SOX בקבוצת כלל ביטוח בע"מ ; מנהלת (מנג'ר) במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רו"ח סומך-חייקין.
 - ג. יו"ר ועדת SOX בהתאחדות חברות הביטוח ; חברת ועדת ביקורת מערכות מידע בלשכת המבקרים הפנימיים ; מרצה בקורס ההכנה לבחינות CISA של האיגוד הישראלי לביקורת ואבטחת מערכות מידע ובקורס לביקורת מערכות מידע של לשכת המבקרים הפנימיים.

(*) המועד בו קיבלו נושאי המשרה את התואר הנוכחי.

שכר נושאי משרה בכירה ויו"ר הדירקטוריון

סכומים מדווחים (באלפי ש"ח)

שם	תפקיד	היקף משרה	משכורת	דירקטורים	גמול מענק	שווי רכב	מענק יובל והסתגלות	פיצויים תגמולים, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל והסתגלות הנלוות (1)	סך הכל המשכורות וההוצאות הנלוות (2)	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים (2)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012										
אבי חפץ	יו"ר הדירקטוריון	-	-	245	-	-	-	-	245	-
ינון שויקה (3)	מנהל כללי	100%	946	-	278	62	350	-	1,636	-
דוד הורביץ	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסיים ומשאבים	100%	783	-	151	68	295	-	1,297	116
אמיר בירנבוים (5)	סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	100%	592	-	160	62	256	-	1,070	-
וייס אמיתי	סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי	100%	666	-	132	55	255	-	1,108	27
אבנר לארינז	סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים	100%	637	-	154	50	257	-	1,098	108
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011										
אבי חפץ	יו"ר הדירקטוריון	-	-	219	-	-	-	-	344 (8)	-
ינון שויקה (3)	מנהל כללי	100%	760	-	200	57	638	-	1,655	-
דב גולדפריינד (4)	מנהל כללי	100%	486	-	-	39	(117)	-	408	-
דוד הורביץ	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף פיננסיים ומשאבים	100%	754	-	150	72	390	-	1,366	186
אמיר בירנבוים (5)	סמנכ"ל, ראש אגף אשראי	100%	574	-	75	26	722	-	1,397	-
וייס אמיתי	סמנכ"ל, מנהל פיתוח עסקי	100%	614	-	160	53	341	-	1,168	44
ישראל זיכל (6)	סמנכ"ל, מנהל האשראי	100%	302	-	-	61	257	-	620	-
אבנר לארינז	סמנכ"ל, מנהל מערך הסניפים	100%	610	-	75	33	1,297	-	2,015	108

- (1) לא כולל מס שכר.
- (2) כולל הלוואות שניתנו לנושאי משרה בכירה, בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהן נקבעו על פי קריטריונים אחידים.
- (3) החל מיום 1.6.2011.
- (4) עד ליום 31.5.2011.
- (5) החל מיום 1.8.2011.
- (6) עד ליום 31.7.2011.
- (7) החל מיום 1.8.2011.
- (8) הוצג מחדש.

1. השיקולים בקביעת תשלומי השכר, המענקים וההטבות לעובדים הבכירים שנכללו בדוח הנ"ל התבססו בעיקר על מעמדו ותפקידו של כל אחד מהם והתרומה שתרם לפעילותו ולקידומו של הבנק.
2. התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

מר ינון שויקה - מועסק בבנק מיום 1 בפברואר 2005 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלת הבנק, בתוקף מיום 15 ביוני 2008 לתקופה קצובה עד יום 15 ביוני 2010. לאחר מועד זה החוזה ימשך לתקופה נוספת בלתי קצובה.

החל מיום 1 ביוני 2011, מכהן מר שויקה כמנכ"ל הבנק בהסכם אישי. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר שויקה לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 5 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו של מר שויקה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר דוד הורביץ - מועסק בבנק מיום 1 באפריל 2003, בהסכם אישי. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר הורביץ לכספים שהצטברו בפוליסת ביטוחי המנהלים, לרבות הפרשות הבנק בגין פיצויי פיטורין. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 3 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו של מר הורביץ צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אמיתי וייס - מועסק בבנק מיום 1 באוגוסט 2001, בהסכם אישי. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 60 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר וייס לחלק הפיצויים בביטוח המנהלים. יראו בסכומים אלה עד סכום פיצויי הפיטורין המגיעים לו, כתשלומים ששולמו לו ע"י פיצויי פיטורין. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 5 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. משכורתו של מר וייס צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אבנר לארי - מועסק בבנק מיום 2 ביוני 1991 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלה בתוקף מיום 1 בספטמבר 2011 לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר לארי לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם, רק במקרה בו יפוטר מהבנק. תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 6 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק. למר לארי מוגדרת תקופת עבודה ראשונה של 36 חודשים בה הבנק מתחייב להעסיקו ולשלם את כל שכרו בתקופה, בנוסף למר לארי עומדת האפשרות לוותר על תפקידו ולחזור להעסקה במסגרת ההסכם הקיבוצי עד ליום 1 במרץ 2013, עפ"י תנאי שכרו כפי שהיו ערב החתימה על ההסכם האישי. משכורתו של מר לארי צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר אמיר בירנבוים - מועסק בבנק מיום 27 ביולי 2003 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי כחבר הנהלה בתוקף מיום 1 באוגוסט 2011 לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר בירנבוים לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם, רק במקרה בו יפוטר מהבנק.

תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 6 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.

למר בירנבוים מוגדרת תקופת עבודה ראשונה של 36 חודשים בה הבנק מתחייב להעסיקו ולשלם את כל שכרו בתקופה.

משכורתו של מר בירנבוים צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד יקוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר דב גולדפריינד - הועסק בבנק הבינלאומי מיום 1 באוקטובר 1989 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי מיום 18 ביולי 2000.

ביום 6 באוגוסט 2006 יצא לחופשה ללא תשלום מהבינלאומי והועסק בבנק פאג'י כמנכ"ל בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם היה רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי (ולרבות לפני תום תקופת החלי"ת), בהודעה מוקדמת בת 6 חודשים.

מר גולדפריינד הודיע ביום 22 במרץ 2011 על סיום ההתקשרות וסיים את כהונתו כמנכ"ל פאג'י וכעובד בבנק הבינלאומי ביום 31 במאי 2011.

בסיום העסקתו בבנק, קיבל מר גולדפריינד להשלמת פיצויי פיטורים לשיעור של 100% (לאחר ניכוי כל הכספים שהופקדו לרכיב זה בקופות השונות, על הרווחים שאותם כספים נשאו) בגין כל תקופת העבודה ועל בסיס השכר האחרון וכן קיבל הגבלת התחרות בתשלום ל-3 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.

משכורתו של מר גולדפריינד היתה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא בוצעה הקטנה בהתאם של השכר, אלא שיעור ירידת המדד קוזז משיעור עליית המדד הבאה.

מר ישראל זיכל - הועסק בבנק מיום 1 בינואר 1998 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 בינואר 2007 לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם היה רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום מראש ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

מר זיכל הודיע במאי 2011 על סיום העסקתו בבנק וסיים עבודתו בפועל ב-31 ביולי 2011.

עם סיום העסקתו בבנק, זכאי היה מר זיכל לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם.

תקופת הגבלת התחרות בתשלום הינה בת 5 חודשים מיום סיום עבודתו בבנק, והתקיימה בפועל עד 15 בדצמבר 2011.

משכורתו של מר זיכל היתה צמודה למדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידה במדד לא בוצעה הקטנה בהתאם של השכר, אולם שיעור ירידת המדד קוזז משיעורי עליית המדד הבאות.

שכר רואה החשבון המבקר (1) (2) (3)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	
סכומים מדווחים		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
778	729	
21	21	
799	750	

עבור פעילות הביקורת [4]

עבור שירותי מס [5]

סה"כ שכר של רו"ח מבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו- 167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

(2) שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על-פי חוק מע"מ.

(3) כולל שכר טרחה ששולם ושכר טרחה שנצבר.

(4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.

(5) ביקורת דוח ההתאמה למס הכנסה.

נתונים עיקריים בבנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

במיליוני ש"ח

שינוי ב-%	לשנה שהסתיימה ביום		רווח ורווחיות
	31.12.11	31.12.12	
	סכומים מדווחים		
8.3	122.2	132.3	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(8.9)	127.9	116.5	הכנסות שאינן מריבית
5.7	162.1	171.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
(11.9)	88.0	77.5	רווח לפני מיסים
(15.1)	57.1	48.5	רווח נקי
	28.8	22.1	תשואה ברוטו (באחוזים)
	18.7	13.8	תשואה נטו (באחוזים)

שינוי ב-%	31.12.11	31.12.12	מאזן - סעיפים עיקריים
	סכומים מדווחים		
4.9	3,593.3	3,769.5	סך הכל מאזן
4.7	2,868.5	3,003.2	פקדונות הציבור
6.5	1,982.6	2,112.4	אשראי לציבור
(3.3)	343.1	331.9	הון
(17.0)	22.9	19.0	בניינים וציוד
1.4	133.4	135.3	כתבי התחייבות נדחים
(2.3)	320.2	312.9	הון פנוי
	3,696.3	3,712.5	פקדונות הציבור כולל מט"ח
	2,171.6	2,310.6	אשראי לציבור כולל מט"ח

31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.12	יחסים פיננסיים עיקריים
באחוזים					
12.2	13.0	10.2	9.5	8.8	הון לסך הכל מאזן
93.8	95.2	92.2	93.3	94.3	הון פנוי להון
18.6 (1)	15.8	17.5	17.3	16.3	הון לרכיבי סיכון
53.7	52.8	59.8	55.2	56.0	אשראי לציבור לסך הכל מאזן
80.1	78.4	78.2	79.8	79.7	פקדונות הציבור לסך הכל מאזן
1.3	1.1	1.2	1.6	1.3	תשואה נטו על סך כל הנכסים
0.7	0.5	0.7	0.5	0.4	הפרשה להפסדי אשראי לאשראי לציבור
70.8	79.1	73.7	78.9	68.0	הכנסות שאינן מריבית להוצאות תפעוליות ואחרות

(1) לפי באזל I.

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

ינון שויקה
מנהל כללי

תאריך אישור הדוח :
יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

עמוד ריק

סקירת ההנהלה לשנת 2012

בס"ד

להלן מידע רב תקופתי ופרטים שונים לדוחות הכספיים אשר יש בהם כדי לתת תמונה רחבה על מצבו הכספי של הבנק ותוצאות פעולותיו, והם מובאים בתוספות כלהלן:

תוספת	נושא	עמוד
א	מאזנים ליום 31 בדצמבר לכל אחת מהשנים 2008-2012	116
ב	דוחות רווח והפסד לשנים 2008-2012	117
ג	שיעורי הכנסה והוצאה	118
ד	ניתוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	120
ה	סיכון אשראי לפי ענפי המשק	126
ו	תמצית מאזנים לסוף כל רבעון בשנים 2011 ו- 2012	128
ז	תמצית דוחות רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2011 ו- 2012	130

סקירת ההנהלה

תוספת א'

מאזנים לשנים 2008-2012

ליום 31 בדצמבר					
2008	2009	2010	2011	2012	
סכומים מדווחים					
במיליוני ש"ח					
					נכסים
662.3	842.7	881.7	1,229.2	1,159.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
697.9	588.8	310.5	330.4	447.5	ניירות ערך
(1) 1,712.1 (2)	(1) 1,719.0 (2)	(1) 1,909.1 (2)	2,040.1	2,167.3	אשראי לציבור
(1) (85.5) (2)	(1) (76.8) (2)	(1) (74.1) (2)	(57.5)	(54.9)	הפרשה להפסדי אשראי
1,626.6	1,642.2	1,835.0	1,982.6	2,112.4	אשראי לציבור נטו
22.9	21.1	21.5	22.9	19.0	בניינים וציוד
17.2	15.7	17.6	28.2	31.0	נכסים אחרים
3,026.9	3,110.5	3,066.3	3,593.3	3,769.5	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
2,425.7	2,437.9	2,397.6	2,868.5	3,003.2	פקדונות הציבור
86.4	106.5	57.4	45.7	98.4	פקדונות מבנקים
-	-	-	2.9	2.3	פקדונות הממשלה
-	-	130.0	133.4	135.3	כתבי התחייבויות נדחים
144.5	161.9	(1) 170.0	199.7	198.4	התחייבויות אחרות
2,656.6	2,706.3	2,755.0	3,250.2	3,437.6	סך כל ההתחייבויות
370.3	404.2	311.3	343.1	331.9	סך כל ההון
3,026.9	3,110.5	3,066.3	3,593.3	3,769.5	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים לשנת 2011 ו-2012 אינם ברי השוואה לנתונים המסומנים בשנים 2008-2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 1 להלן.

(2) הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת, ראה באור 1 להלן.

סקירת ההנהלה

תוספת ב'

דוחות רווח והפסד לשנים 2008-2012

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2012	2011 ⁽¹⁾	2010 ⁽¹⁾	2009 ⁽¹⁾	2008 ⁽¹⁾
סכומים מדווחים				
מיליוני ש"ח				
187.5	186.2	143.1	121.8	178.2
(47.5)	(53.2)	(27.2)	(26.6)	(64.0)
140.0	133.0	115.9	95.2	114.2
(7.7)	(10.8)	(13.6)	(7.7)	(10.7)
132.3	122.2	102.3	87.5	103.5
4.9	1.4	3.3	8.9	2.1
111.6	111.2	105.8	100.5	99.8
-	15.3	-	4.0	-
116.5	127.9	109.1	113.4	101.9
91.0	83.9	72.8	70.8	67.5
24.4	24.0	22.0	20.8	18.5
55.9	54.2	53.2	51.7	58.0
171.3	162.1	148.0	143.3	144.0
77.5	88.0	63.4	57.6	61.4
29.0	30.9	25.0	24.6	24.3
48.5	57.1	38.4	33.0	37.1
956.2	1,125.8	757.10	650.63	731.52

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
הכנסות ריבית, נטו
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות
משכורות והוצאות נלוות
אחזקת ופחת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

רווח לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי

רווח למניה בש"ח
רווח נקי למניה

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות הגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לשנת 2011, 2010, 2009 ו-2008 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרת ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1 להלן.

סקירת ההנהלה

תוספת ג'

שיעורי הכנסה והוצאה

סכומים מדווחים

2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1] מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1] מיליוני ש"ח
6.27	166.1	2,648.9	5.59	170.5	3,052.1
(1.58)	(36.2)	2,289.8	(1.28)	(34.2)	2,677.3
4.69			4.31		
מטבע ישראלי לא צמוד			מטבע ישראלי לא צמוד		
נכסים [2]			נכסים [2]		
התחייבויות			התחייבויות		
פער הריבית			פער הריבית		
מטבע ישראלי צמוד למדד			מטבע ישראלי צמוד למדד		
נכסים [2]			נכסים [2]		
התחייבויות			התחייבויות		
פער הריבית			פער הריבית		
מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ			מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ		
נכסים			נכסים		
התחייבויות			התחייבויות		
פער הריבית			פער הריבית		
נכסים כספיים שהניבו			נכסים כספיים שהניבו		
הכנסות מימון			הכנסות מימון		
התחייבויות כספיות שגרמו			התחייבויות כספיות שגרמו		
הוצאות מימון			הוצאות מימון		
פער הריבית			פער הריבית		

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות להפסדי אשראי.

(2) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.3 מיליון ש"ח ו- 0.1 מיליון ש"ח (שנת 2011 - 0.5) מיליון ש"ח ו- 0.4 מיליון ש"ח) במגזרים לא צמוד וצמוד למדד, בהתאמה.

הערה: נתונים מלאים על שיעור הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזנים השונים, יימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

שיעורי הכנסה והוצאה

סכומים מדווחים

2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1]	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1]
מיליוני ש"ח			
10.4		15.1	
-		(0.1)	
142.0		153.5	
(10.8)		(7.7)	
131.2		145.8	
	3,054.1		3,492.0
	24.4		31.6
	(46.5)		(65.7)
	3,032.0		3,457.9
	2,678.8		3,047.0
	68.0		82.7
	2,746.8		3,129.7
	285.2		328.2
	21.5		22.4
	306.7		350.6

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות

הוצאות מימון אחרות

רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

סך הכל:

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים כספיים אחרים

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

סך הכל:

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון

התחייבויות כספיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות

נכסים לא כספיים

סך כל האמצעים ההוניים

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים 'ומיים', לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות להפסדי אשראי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

להלן נתונים לגבי שיעורי ההכנסה וההוצאה במגזר צמודי מטבע חוץ בערכים דולריים נומינליים:

2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1]	שיעור הכנסה (הוצאה) %	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת [1]
מיליוני \$ ארה"ב			מיליוני \$ ארה"ב		
1.82	0.2	11.0	(1.19)	(0.1)	8.4
(0.84)	(0.1)	11.9	1.18	0.1	8.5
0.98			(0.01)		

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

סך הכל נכסים

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות להפסדי אשראי.

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2012

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2012

מעל ועד 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח				
נזרים				
4.8	16.0	160.2	281.1	2,829.8
-	-	0.3	0.2	-
4.8	16.0	160.5	281.3	2,829.8
רים נגזרים				
4.3	24.0	176.5	131.3	2,682.7
-	-	-	-	-
4.3	24.0	176.5	131.3	2,682.7
0.5	(8.0)	(16.0)	150.0	147.1
273.6	273.1	281.1	297.1	147.1

א. מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים [5]

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

(1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

(2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזמונים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמכנים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16'ג' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16'ג' בדוח הכספי.

(3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו באור 16'ג' בדוח הכספי.

[4] משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההון של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

(5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

[6] ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ד'

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים מיליוני ש"ח	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
0.1	3.80	3,130.9	0.1	2.96	3,317.7	25.5	-	-	0.3
0.8		0.8	0.4		0.5	-	-	-	-
(6)0.8		3,131.7	(6)0.1		3,318.2	25.5	-	-	0.3
0.1	2.51	2,827.5	0.1	1.57	3,018.9	-	-	-	0.1
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.1		2,827.5	(6)0.1		3,018.9	-	-	-	0.1
						25.5	-	-	0.2
						299.3	273.8	273.8	273.8

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2012 (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2012

עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים
מיליוני ש"ח				

ב. מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

0.6	9.3	92.2	119.2	19.9
-	-	-	-	-
0.6	9.3	92.2	119.2	19.9

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

27.5	22.3	40.3	74.9	27.3
-	-	-	-	-
27.5	22.3	40.3	74.9	27.3

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(26.9)	(13.0)	51.9	44.3	(7.4)
(26.9)	(39.9)	12.0	56.3	48.9

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

ג. מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

29.0	10.2	-	-	-
-	-	-	-	-
29.0	10.2	-	-	-

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

37.6	0.2	0.2	1.4	-
-	-	-	-	-
37.6	0.2	0.2	1.4	-

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(8.6)	10.0	(0.2)	(1.4)	-
(8.6)	1.4	1.2	(0.2)	(0.2)

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ד'

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים מיליוני ש"ח	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
4.1	3.07	375.6	3.9	1.99	376.6	4.0	-	0.7	130.7
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)4.1		375.6	(6)4.0		376.6	4.0	-	0.7	130.7
5.0	3.07	332.8	4.8	2.02	350.8	-	-	9.0	149.5
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)5.0		332.8	(6)4.8		350.8	-	-	9.0	149.5
						4.0	-	(8.3)	(18.8)
						25.8	21.8	21.8	30.1
0.1	2.18	32.7	0.1	1.24	39.2	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.1		32.7	(6)0.1		39.2	-	-	-	-
-	-	33.0	0.1	0.31	39.4	-	-	-	-
-		-	-		-	-	-	-	-
-	-	33.0	(6)0.1		39.4	-	-	-	-
						-	-	-	-
						(0.2)	(0.2)	(0.2)	(0.2)

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2012 (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2012				
עם דרישה עד חודש	מל חודש ועד 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד שנה	מל שנה ועד 3 שנים	מל 3 שנים ועד 5 שנים
מיליוני ש"ח				
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית				
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים				
2,859.4	300.6	252.4	135.2	24.7
-	0.2	0.3	-	-
2,859.4	300.8	252.7	135.2	24.7
נכסים פיננסיים (5)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
סה"כ שווי הוגן				
התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים				
2,747.8	153.8	217.0	100.3	31.6
-	-	-	-	-
2,747.8	153.8	217.0	100.3	31.6
התחייבויות פיננסיות (5)				
אופציות (במונחי נכס הבסיס)				
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
111.6	147.0	35.7	34.9	(6.9)
111.6	258.6	294.3	329.2	322.3
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר				
החשיפה המצטברת במגזר				

הערות, ראה לעיל.

תוספת ד'

31 בדצמבר 2011			31 בדצמבר 2012						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון (1)	מעל 20 שנים מיליוני ש"ח	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים
0.5	3.20	3,539.2	0.4	2.09	3,733.5	29.5	-	0.7	131.0
0.8		0.8	0.4		0.5	-	-	-	-
(6)0.5		3,540.0	(6)0.4		3,734.0	29.5	-	0.7	131.0
0.6	2.99	3,193.3	0.6	1.97	3,409.1	-	-	9.0	149.6
-		-	-		-	-	-	-	-
(6)0.6		3,193.3	(6)0.6		3,409.1	-	-	9.0	149.6
						29.5	-	(8.3)	(18.6)
						324.9	295.4	295.4	303.7

סקירת ההנהלה

תוספת ה'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2012								
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזוני (3)							סיכון אשראי כולל(1)	
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי						
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
-	-	(0.1)	-	0.1	3.8	4.1	0.1	4.1
10.8	(0.1)	(1.6)	14.7	17.6	168.3	208.8	17.6	210.3
13.2	(0.6)	(3.7)	57.1	78.0	361.7	534.4	78.0	534.4
2.7	(1.0)	3.2	5.1	5.6	80.2	84.9	5.6	84.9
-	-	-	-	-	1.5	1.5	-	43.9
9.8	(3.3)	4.6	13.2	23.3	329.1	466.8	23.3	466.8
1.8	(0.2)	1.9	1.9	2.5	47.4	54.4	2.5	54.4
0.5	(0.5)	0.5	0.3	3.0	23.0	34.0	3.0	34.4
0.2	(0.1)	0.1	0.1	0.4	10.6	15.3	0.4	15.3
0.2	(0.1)	-	1.4	1.4	73.4	104.3	1.4	138.2
2.9	0.2	0.9	1.1	6.3	137.3	179.7	6.3	179.7
3.5	(0.4)	2.0	4.0	14.6	369.7	558.6	14.6	558.6
45.6	(6.1)	7.8	98.9	152.8	1,606.0	2,246.8	152.8	2,325.0
16.3	(5.1)	(0.1)	9.4	38.8	561.2	905.9	38.8	905.9
61.9	(11.2)	7.7	108.3	191.6	2,167.2	3,152.7	191.6	3,230.9
-	-	-	-	-	571.8	571.8	-	591.9
-	-	-	-	-	519.1	519.1	-	868.3
61.9	(11.2)	7.7	108.3	191.6	3,258.1	4,243.6	191.6	4,691.1

ציבור - מסחרי

חקלאות

תעשייה

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן -

פעילויות בנדל"ן

חשמל ומים

מסחר

בתי מלון, שירותי

הארוחה ואוכל

תחבורה ואחסנה

תקשורת ושירותי

מחשב

שירותים פיננסיים

שירותים עסקיים

ואחרים

שירותים ציבוריים

וקהילתיים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,258.1 מיליון ש"ח, 447.5 מיליון ש"ח ו-985.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה

תוספת ה' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2011(6)								
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)							סיכון אשראי כולל(1)	
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי						
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
0.1	-	-	-	0.2	8.2	8.5	0.2	8.5
12.4	6.1	4.6	11.5	23.9	157.8	186.2	23.9	193.5
17.6	5.3	(0.6)	7.6	25.8	384.3	587.0	25.8	587.0
0.5	(0.3)	(0.3)	3.2	4.4	53.2	70.4	4.4	70.4
8.4	3.0	2.4	8.9	17.1	284.3	421.6	17.1	421.6
0.1	-	(0.2)	0.1	0.4	50.3	55.9	0.4	55.9
0.5	(0.6)	(0.4)	0.4	2.2	32.6	40.8	2.2	41.2
0.3	(0.1)	-	0.2	0.3	10.3	14.8	0.3	16.9
0.3	0.3	0.2	1.2	1.4	84.5	138.1	1.4	185.1
1.9	0.8	0.7	0.9	3.5	131.8	158.9	3.5	158.9
1.9	(0.5)	0.5	3.3	15.0	345.3	557.3	15.0	557.3
44.0	14.0	6.9	37.3	94.2	1,542.6	2,239.5	94.2	2,296.3
21.4	(2.0)	3.9	12.3	33.8	497.4	847.9	33.8	847.9
65.4	12.0	10.8	49.6	128.0	2,040.0	3,087.4	128.0	3,144.2
-	-	-	-	-	397.4	397.4	-	417.7
-	-	-	-	-	775.7	775.7	-	1,029.0
65.4	12.0	10.8	49.6	128.0	3,213.1	4,260.5	128.0	4,590.9

ציבור - מסחרי

חקלאות

תעשייה

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן -

פעילויות בנדל"ן

מסחר

בתי מלון, שירותי

הארחה ואוכל

תחבורה ואחסנה

תקשורת ושירותי

מחשב

שירותים פיננסיים

שירותים עסקיים

ואחרים

שירותים ציבוריים

וקהילתיים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,213.1 מיליון ש"ח, 330.4 מיליון ש"ח ו-1,047.4 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

סקירת ההנהלה

מאזנים לסוף כל רבעון בשנים 2011 ו-2012

סכומים מדווחים

2012			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח			
858.2	1,088.8	1,222.0	1,159.6
471.5	351.7	249.5	447.5
2,152.9	2,193.3	2,215.9	2,167.3
(62.4)	(65.3)	(68.5)	(54.9)
2,090.5	2,128.0	2,147.4	2,112.4
22.2	22.0	21.9	19.0
31.0	33.2	32.2	31.0
3,473.4	3,623.7	3,673.0	3,769.5
2,747.9	2,889.1	2,921.1	3,003.2
30.5	36.5	71.3	98.4
2.7	2.9	2.7	2.3
134.6	137.5	139.9	135.3
203.1	192.3	199.4	198.4
3,118.8	3,258.3	3,334.4	3,437.6
354.6	365.4	338.6	331.9
3,473.4	3,623.7	3,673.0	3,769.5

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור נטו

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

כתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון

סך כל ההתחייבויות וההון

תוספת ו'

2011			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח			
881.9	1,020.8	943.7	1,229.2
259.9	263.0	220.4	330.4
1,931.4	2,009.3	2,059.5	2,040.1
(42.6)	(46.9)	(51.0)	(57.5)
1,888.8	1,962.4	2,008.5	1,982.6
21.6	21.4	21.0	22.9
24.9	25.1	25.6	28.2
3,077.1	3,292.7	3,219.2	3,593.3
2,391.9	2,566.9	2,524.3	2,868.5
80.0	109.0	56.2	45.7
2.6	2.5	2.6	2.9
132.4	135.3	137.3	133.4
176.4	173.2	181.1	199.7
2,783.3	2,986.9	2,901.5	3,250.2
293.8	305.8	317.7	343.1
3,077.1	3,292.7	3,219.2	3,593.3

סקירת ההנהלה

דוחות רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2011 ו-2012

סכומים מדווחים

2012				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
מיליוני ש"ח				
45.7	50.5	48.4	42.9	הכנסות ריבית
(11.3)	(15.3)	(13.6)	(7.3)	הוצאות ריבית
34.4	35.2	34.8	35.6	הכנסות ריבית, נטו
(2.4)	(2.1)	(2.8)	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
32.0	33.1	32.0	35.2	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
0.4	1.8	1.6	1.1	הכנסות מימון שאינן מריבית
28.6	26.8	28.0	28.2	עמלות
-	-	-	-	הכנסות אחרות
29.0	28.6	29.6	29.3	סך הכל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
23.4	21.6	21.6	24.4	משכורות והוצאות נלוות
6.0	6.4	6.3	5.7	אחזקת ופחת בניינים וציוד
13.6	15.0	13.8	13.5	הוצאות אחרות
43.0	43.0	41.7	43.6	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
18.0	18.7	19.9	20.9	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
7.1	7.2	7.3	7.4	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
10.9	11.5	12.6	13.5	רווח נקי
				רווח למניה בש"ח
214.9	226.7	248.4	266.2	רווח נקי למניה

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות הגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1 להלן.

תוספת ז'

2011(י)			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
מיליוני ש"ח			
41.6	48.6	49.4	46.6
(11.3)	(15.6)	(14.5)	(11.8)
30.3	33.0	34.9	34.8
(1.3)	(2.7)	(3.9)	(2.9)
29.0	30.3	31.0	31.9
0.4	0.1	(0.1)	1.0
27.9	27.4	26.9	29.0
-	-	-	15.3
28.3	27.5	26.8	45.3
21.7	20.2	19.9	22.1
6.2	6.0	5.8	6.0
14.0	12.9	14.9	12.4
41.9	39.1	40.6	40.5
15.4	18.7	17.2	36.7
5.9	6.9	6.8	11.3
9.5	11.8	10.4	25.4
187.3	232.6	205.0	500.8

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

עמוד לבן

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "Committee of Sponsoring Organizations of The Treadway Commission (COSO)". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31.12.2012, הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי ליום 31.12.2012 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין רואי חשבון, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד מספר 137, אשר בו נכללה חוות דעת בנוסח האחד בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31.12.2012.

חתימה	יו"ר הדירקטוריון אבי חפץ
חתימה	מנהל כללי ינון שויקה
חתימה	חשבונאי ראשי ד"ר רו"ח אליה חבה

תאריך אישור הדוח :
יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

עמוד לבן

טלפון 03 884 8000
פקסימיליה 03 884 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 809
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ - בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק פועלי אגודת ישראל (להלן: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאות מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012, והדוח שלנו, מיום 21 בפברואר 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

עמוד לבן

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2012

דוחות כספיים

תוכן העניינים

עמוד

141

דוח רואה החשבון המבקר

הדוחות הכספיים

142

מאזנים

143

דוחות רווח והפסד

144

דוחות על השינויים בהון

145

דוחות על תזרימי המזומנים

147

באורים לדוחות הכספיים

עמוד לבן

טלפון 03 884 8000
פקסימיליה 03 884 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 809
תל אביב 61006

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי ישראל בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק פועלי ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- (COSO) Committee of Sponsoring Organizations Commission of the Treadway, והדוח שלנו מיום 21 בפברואר 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

מאזנים

סכומים מדווחים

31 בדצמבר		באור	
2011	2012		
במיליוני ש"ח			
1,229.2	1,159.6	(2)	נכסים
330.4	447.5	(3)	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,040.1	2,167.3		ניירות ערך (מזה: 413.6 ו-283.4 מיליון ש"ח ב-31.12.12 וב-31.12.11)
(57.5)	(54.9)		בהתאמה, בשווי הוגן)
1,982.6	2,112.4	(4)	אשראי לציבור
22.9	19.0	(5)	הפרשה להפסדי אשראי
28.2	31.0	(6)	אשראי לציבור, נטו
3,593.3	3,769.5		בניינים וציוד
			נכסים אחרים
			סך כל הנכסים
2,868.5	3,003.2	(7)	התחייבויות והון
45.7	98.4	(8)	פיקדונות הציבור
2.9	2.3		פיקדונות מבנקים
133.4	135.3	(9)	פיקדונות הממשלה
199.7	198.4	(10)	כתבי התחייבות נדחים
3,250.2	3,437.6		התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 7.0 ו-7.9 מיליון ש"ח ב-31.12.12 וב-31.12.11 בהתאמה)
343.1	331.9	(11)	סך כל ההתחייבויות
3,593.3	3,769.5		סך כל ההון
			סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

י. שויקה
מנהל כללי

א. חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים :
יא' באדר התשע"ג
21 בפברואר 2013

דוחות רווח והפסד

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2010 ⁽¹⁾	2011 ⁽¹⁾	2012		
מיליוני ש"ח				
143.1	186.2	187.5	(18)	הכנסות ריבית
(27.2)	(53.2)	(47.5)	(18)	הוצאות ריבית
115.9	133.0	140.0	(18)	הכנסות ריבית, נטו
(13.6)	(10.8)	(7.7)	(4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
102.3	122.2	132.3		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
3.3	1.4	4.9	(19)	הכנסות מימון שאינן מריבית
105.8	111.2	111.6	(20)	עמלות
-	15.3	-	(21)	הכנסות אחרות
109.1	127.9	116.5		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
72.8	83.9	91.0	(22)	משכורות והוצאות נלוות
22.0	24.0	24.4	(5)	אחזקה ופחת בנינים וציוד
53.2	54.2	55.9	(23)	הוצאות אחרות
148.0	162.1	171.3		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
63.4	88.0	77.5		רווח לפני מסים
25.0	30.9	29.0	(24)	הפרשה למסים על הרווח
38.4	57.1	48.5		רווח נקי
רווח למניה בש"ח				
757.10	1,125.8	956.2		רווח נקי למניה

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות הגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לשנת 2011 ולשנת 2010 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1 להלן.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון

סכומים מדווחים

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה			
סך הכל הון	עודפים	לפי שווי הוגן	הון המניות הנפרע
מיליוני ש"ח			
404.2	390.0	1.2	13.0
38.4	38.4	-	-
(130.0)	(130.0)		
(5.6)	-	(5.6)	-
3.6	-	3.6	-
0.7	-	0.7	-
311.3	298.4	(0.1)	13.0
(25.3)	(25.3)	-	-
286.0	273.1	(0.1)	13.0
57.1	57.1	-	-
(1.5)	-	(1.5)	-
1.5	-	1.5	-
-	-	-	-
343.1	330.2	(0.1)	13.0
48.5	48.5	-	-
(60.0)	(60.0)	-	-
(3.7)	-	(3.7)	-
4.1	-	4.1	-
(0.1)	-	(0.1)	-
331.9	318.7	0.2	13.0

יתרה ליום 1 בינואר 2010

רווח נקי

דיבידנד שחולק

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

השפעה מצטברת, נטו ממס, של יישום לראשונה

ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת

חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי

יתרה לאחר התיאומים מיישום של תקנים

והוראות חדשות

רווח נקי

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

רווח נקי

דיבידנד ששולם

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה

שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

יתרה ליום 1 בינואר 2010

רווח נקי

דיבידנד שחולק

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

השפעה מצטברת, נטו ממס, של יישום לראשונה
ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת

חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי

יתרה לאחר התיאומים מיישום של תקנים
והוראות חדשות

רווח נקי

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

רווח נקי

דיבידנד ששולם

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
לפי שווי הוגן

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

השפעת המס המתייחס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010 ⁽¹⁾	2011 ⁽¹⁾	2012
מיליוני ש"ח		

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לשנה	48.5	57.1	38.4
<u>התאמות:</u>			
פחת על בניינים וציוד	2.2	2.0	2.0
הפסד ממימוש בניינים וציוד	-	0.2	0.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי	7.7	10.8	13.6
פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה	1.7	4.5	0.2
מיסים נדחים, נטו	(2.0)	(6.0)	(0.1)
רווח משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ומשינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	(4.3)	(4.2)	(1.8)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	(0.7)	(0.1)	0.2

שינוי נטו בנכסים שוטפים

פקדונות בבנקים	(32.3)	(56.6)	(150.6)
אשראי לציבור	(137.5)	(187.8)	(206.4)
ניירות ערך למסחר	3.8	23.8	(32.4)
נכסים אחרים	(0.9)	5.7	(1.1)

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות

פיקדונות מבנקים	52.7	(11.7)	(49.1)
פיקדונות הציבור	134.7	470.9	(40.3)
פיקדונות הממשלה	(0.6)	2.9	-
התחייבויות אחרות	(1.3)	17.3	7.9
שערוך כתבי התחייבויות נדחים	1.9	3.4	-
	73.6	332.2	(419.2)

מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון	13.3	-	-
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	(1,231.3)	(320.3)	(695.0)
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	528.4	273.0	886.9
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	574.1	7.9	118.4
רכישת בניינים וציוד	(3.5)	(1.9)	(2.7)
תמורה ממימוש בניינים וציוד	3.5	-	-
	(115.5)	(41.3)	307.6

מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010 ⁽¹⁾	2011 ⁽¹⁾	2012
מיליוני ש"ח		
(130.0)	-	(60.0)
130.0	-	-
-	-	(60.0)
(111.6)	290.9	(101.9)
816.7	705.1	996.0
705.1	996.0	894.1

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

דיבידנד ששולם לבעלי מניות

הנפקת כתבי התחייבות נדחים

מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון

גידול (קיטון) במזומנים

יתרת מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים לסוף השנה

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו

ריבית שהתקבלה

ריבית ששולמה

מסים על הכנסה ששולמו

מסים על הכנסה שהתקבלו

פעולות שלא במזומן

רכישת בניינים וציוד

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסויימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה באור 1 להלן.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

1. בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי של בנק.

הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (להלן: "הבינלאומי").

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 21 בפברואר 2013.

2. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים ע"י רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 162. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים. מטבע הפעילות של הבנק הינו שקל.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כהגדרתם ב-IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור, למעט בעלי עניין.

בעלי עניין - כהגדרתם בפסקה 1 להגדרה "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי חשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1 עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק נערכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעריכת הדוחות הכספיים הבנק מיישם, בין היתר, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:

(1) במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;

(2) במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;

(3) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;

(4) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;

(5) במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות של הבנק הינו שקל חדש. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים ל- 0.1 מיליון הקרוב, למעט אם צויין אחרת.

3. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר או מכשירים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- התחייבות בגין תשלום מבוסס מניות אשר יסולק במזומן;
- נכסים והתחייבויות מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

5. שינוי באומדנים

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמורה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמורה ונכות לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בטייטה של לוחות התמורה והנכות שפורסמה לאחרונה על ידי האוצר.

בהתאם לאמור לעיל, הבנק אמד מחדש את אומדן תוחלת החיים וכן בחן מחדש את ההנחות לגבי תמורה ונכות לצורך חישוב התחייבויות אקטואריות כגון התחייבויות בגין פנסיה, מענקי יובל, פרישה מוקדמת, מענקים בגין ימי מחלה שלא נוצלו והטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה.

הבנק כלל את השפעת הטייטה של לוחות התמורה החדשים. אין השפעה מהותית על דוחות הבנק.

6. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה'להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה ביאור 1.ג.1 להלן) בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות לשנת 2011 ו-2010:

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:
- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד;
- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה.

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 1.4 ו-10.4 מיליון ש"ח בשנת 2011 ו-2010 בהתאמה, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:
- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;

- הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 7.6 מיליון ש"ח בשנת 2011 (2010 - זהה) סווגו מחדש לסעיף "עמלות".

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים:

בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה ביאור 1.ה.1.2.1) (להלן), אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח בהתאם למהות הפעילות, בוצע סיווג מחדש המפורט להלן:

שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך למסחר ונכסים אחרים) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים), סווגו לפעילות שוטפת. שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים, פיקדונות מהציבור, פיקדונות הממשלה והתחייבויות אחרות) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) סווגו לפעילות שוטפת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.
 2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו, כמפורט להלן:
IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים;
IAS 12, מסים על ההכנסה;
IAS 23, עלויות אשראי;
IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.
 3. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי.
 4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבות בהוראות הדיווח לציבור את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS.
 5. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20.
- המדיניות החשבונאית של הבנק, כפי שמפורטת בסעיף ד' שלהלן, משלבת את המדיניות החשבונאית החדשה בגין יישום תקני החשבונאות, עדכוני התקינה החשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים הנ"ל ומציגה את אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.

- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד לתאגידים בנקאיים:
הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור 1.ב'.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

- **IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים**
הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון).
תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת.
סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים, תעודות פיקדון סחירות ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:
הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי.

- **IAS 12, מסים על ההכנסה**
מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים

מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ולא צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים ובגין זכות מועברת לקיזוז מס וכן נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר כאשר צפוי (more likely than not) שייווצר בגינם חיסכון במס בעת ההיפוך ו/או תהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם.

לצורך הקביעה כי צפוי שתהיה הכנסה חייבת מספיקה שכנגדה ניתן יהיה לנצל את החיסכון במס בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה.

במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה, נכסי מסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקיזז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז של נכסים והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, אשר בכוונתו לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מסים על ההכנסה

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012, לרבות ההוראות בנוגע לטיפול במצבים בהם קיימות פוזיציות מס לא וודאיות ומסים נדחים המתייחסים לקרקע ולנכסים בני פחת מסוימים באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על דוחות הבנק.

• IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

• IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

במסגרת האימוץ של התקן על ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות ערך התש"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק מיישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ערך מיפוי של יחסי הצדדים הקשורים. בהתאם להגדרה החדשה וכתוצאה מהמיפוי, זוהו צדדים קשורים חדשים.

למידע נוסף בדבר עסקאות ויתרות מהותיות עם צדדים קשורים ראה באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק.

ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה על תוצאות הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי.

3. עליית מס שכר ומס רווח

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו כן, שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו כן, ביום 13 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

השינויים המפורטים לעיל אינם מהותיים ונכללו בהוצאות הבנק. אין השפעה מהותית על דוחות הבנק.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. שערי החליפין וההצמדה

נכסים והתחייבויות צמודים כלולים בדוחות הכספיים כלהלן:

אלה הצמודים למטבע חוץ - לפי שער החליפין היציג שפורסם על ידי בנק ישראל לתאריך המאזן.

אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן - לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך המאזן, למעט במקרים בהם תנאי ההסכם קובעים אחרת.

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב ושיעורי עלייתם (ירידתם):

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012	2010	2011	2012
אחוזים					
(6.0)	7.6	(2.3)	3.549	3.821	3.733
שער החליפין של הדולר של ארה"ב (ש"ח)					
מדד המחירים לצרכן (נקודות) בגין:					
2.3	2.6	1.4	117.4	120.4	122.1
חודש נובמבר					
2.6	2.2	1.6	117.8	120.4	122.3
חודש דצמבר					

2. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

(א) הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

- ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנוותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה

הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה.

- הכנסות מעמלות פירעון מוקדם של הלוואות, לאחר ניכוי חלק יחסי המתייחס להון הפיננסי, נכללות בדוח רווח והפסד בשיעורים שנתיים שווים במשך יתרת התקופה לפירעון האשראי או במשך שלוש שנים ממועד הפירעון המוקדם, לפי התקופה הקצרה ביותר.
- עמלות הקצאה למסגרות אשראי מוכרות ברווח והפסד באופן יחסי לתקופות העסקאות.
- (ב) הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מעסקי מימון כגון: עמלות בגין קיבולים, ערבויות ואשראי תעודות מוכרות באופן יחסי לתקופות העסקאות.
- (ג) ניירות ערך - ראה סעיף ד. (4) להלן.
- (ד) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ד. (5) להלן.

(ה) בתקופות עוקבות לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, הכנסות ריבית מהשקעות במכשירי חוב יוכרו באופן הבא:

- זכויות מוטב שנרכשו או זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, המטופלות לפי שיטת הריבית הפרוספקטיבית - העודף של סכום תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות על שווי ההגון של מכשיר החוב יוכר כהכנסות ריבית על פני תקופת החיים הנותרת של מכשיר החוב. במקרים נדירים בהם לבנק לא קיים אומדן סביר לגבי סכומים ועיתוי של תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות ממכשיר החוב, הבנק מכיר בהכנסות לפי שיטת השבת העלות או מכיר בהכנסה על בסיס מזומן.
- מכשירי חוב אחרים - צבירת ההכנסה בתקופת דיווח מבוצעת בהתבסס על עודף תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב (סכום הבסיס של מכשיר החוב במועד ירידת הערך בעלת אופי אחר מזמני הינו שוויו ההגון).
- (ו) הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

השפעה מיישום לראשונה של הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית). ההוראות בקשר לשינוי בהגדרת ריבית יושמו למפרע מיום 1 בינואר 2012 ואילך. עם זאת, ההוראות בקשר לשינוי בהגדרת "ריבית" בגין חובות פגומים יושמו לגבי חובות שסווגו כפגומים מיום 1 בינואר 2012 ואילך בלבד.

לפירוט לגבי ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד והסיווגים מחדש שהקבוצה ערכה בעקבות כך בדוח רווח והפסד ראה ביאור 1.ב. (6).

3. חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012

מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: איגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה, ראה ביאור 1.ד.9).

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות איגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
2. כאשר החייב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים ורק לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים ללא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
 - לגבי החובות של מועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
 - החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי;
 - ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:
- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
 - שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
 - לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליוני ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מיום 1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

מדיניות ההפרשה לחובות מסופקים לפני יישום ההוראות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

לפני 1 בינואר 2011, ההפרשה לחובות מסופקים נקבעה באופן ספציפי. בנוסף, נכללה הפרשה כללית והפרשה נוספת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נערכה בהתבסס על הערכה זהירה של ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי, לרבות חביות בסעיפים חוץ מאזניים. בהערכתה האמורה הביאה ההנהלה בחשבון, בין יתר שיקוליה, את מידת הסיכונים הקשורים באיתנותם הפיננסית של הלווים, על סמך המידע שבידה לגבי מצבם הכספי, פעילותם העסקית, עמידתם בהתחייבויותיהם והערכת שווי הביטחונות שנתקבלו מהם. הכנסות ריבית בגין חוב שנקבע כמסופק לא נרשמו מתחילת הרבעון בו החוב סווג כמסופק. הכנסות הריבית נרשמו עם גבייתן בפועל.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חביות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים. בגין כל אחד ואחד ממאפייני סיכון אלה נקבעו שיעורי הפרשה שונים. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מחושבת על פי השיעורים שנקבעו למאפיינים השונים. ההפרשה הכללית הינה בערכים מותאמים לתום שנת 2004, בסכום שהיווה 1% מסך החביות שהיו באחריות הבנק וחברות מוחזקות בנקאיות ליום 31 בדצמבר 1991. סך ההפרשה הנוספת והכללית לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2010 עמד על 6.3 מיליוני ש"ח.

מחיקת חובות אבודים נעשתה כאשר הבנק הגיע למסקנה כי החוב אינו ניתן לגביה, בעקבות הליכים משפטיים שננקטו או כתוצאה מהסכמים והסדרים שנעשו, רובם במקרים בהם לא ננקטו הליכים משפטיים, והחובות אינם בני גביה או מסיבות אחרות שבגללן החובות אינם ניתנים לגביה.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום, מגדיר הבנק את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו והוכרו כהכנסה ברווח והפסד אך טרם נגבו. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאליט עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה ביאור T.1 ד.2.(א).

לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטא כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

ביום 25 במרץ 2012 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי.

בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, ייכלל גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיוור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה ומהותי.

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא, עבור נתונים מאזניים שנדרשים לראשונה לפי הוראה זו תוך סיווג מחדש, ככל האפשר, של מספרי ההשוואה. מובהר כי בדוחות הכספיים לשנת 2012 לא נדרש לתת גילויים חדשים בדבר אירגון מחדש של חוב בעייתי. יתר הגילויים הנדרשים לפי הוראה זו ייושמו החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013 ואילך. ליישום ההוראה לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי.

4. ניירות ערך

- (1) ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כדלהלן:
 - א. איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנת לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים לירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
 - ב. ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
 - ג. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואיגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.
- (2) הכנסות מצבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- (3) עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- (4) לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ד.1(6) להלן.
- (5) לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ד.1(7) להלן.

5. מכשירים פיננסיים נגזרים

- (1) הבנק חשוף לסיכונים אשראי, סיכונים נזילות וסיכונים שוק. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים השונים. הבנק משתמש במכשירים פיננסיים נגזרים שונים, שברובם אינם מיועדים ליחס גידור כשיר.
- (2) אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. במסגרת פעילות הבנק עבור לקוחות ובמסגרת מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, שנועדה לנהל באופן מבוקר את החשיפה לסיכונים פיננסיים מבצע הבנק עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מול לקוחות ובנקים.
- (3) יתכן והבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. לגבי כל חוזה, הבנק מעריך האם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח וקובע האם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. כאשר נקבע שהנגזר המשובץ בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, וכן שמכשיר נפרד עם אותם תנאים היה כשיר כמכשיר נגזר, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. כאשר המכשיר הפיננסי המשולב נמדד לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן שלו מדווחים באופן שוטף בדוח רווח והפסד או כאשר הבנק אינו יכול לזהות ולמדוד באופן מהימן נגזר משובץ לצורך הפרדה מהחוזה המארח, המכשיר בשלמותו נרשם במאזן לפי שווי הוגן, תוך זקיפת שינויים בדוח רווח והפסד.

מכשירים פיננסיים מובנים

הבנק משווק פקדונות מובנים ללקוחותיו. פקדונות אלו כוללים אופציות משולבות על ריביות, בסיסים ומדדים שונים. האופציות המשולבות בפקדונות, נמדדו על בסיס כללי המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים, בשונה מהפקדונות המוצגים על פי שווי צבירה. הפקדונות, כולל האופציות המשולבות בהם, מוצגים בסעיף פקדונות הציבור. עלות האופציה נזקפת לרווח והפסד לאורך חיי הפקדון ונרשמת כהוצאת מימון.

6. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בעדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S. GAAP וב-IFRS.

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או התחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלוונטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר הבנק קובע את הנזילות של שווקים ואת הרלוונטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

לצורך מדידת שווי הוגן, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.

בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

פריטים המסווגים בהון

בעקבות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.
- כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד הינה מהותית - הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל).
- כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד אינה מהותית – הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצתי, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים, למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

בנוסף, הבנק מבצע בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע את ההתאמות המתחייבות, לפי העניין.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 16ב, "יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן, המשלבות בהוראות הדיווח לציבור את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב- U.S GAAP וב- IFRS

ביום 20 בנובמבר 2012 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן. התיקונים המפורטים בחוזר נועדו להתאים את הוראות הדיווח לציבור בנושא מדידות שווי הוגן לנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה. בפרט, התיקון משלב בהוראות הדיווח לציבור את כללי מדידת שווי הוגן כפי שנקבעו ב- ASU 2011-04. בנוסף, בחוזר נקבעה מתכונת גילוי אחידה חדשה בנוגע לדרישות גילוי מסוימות בנושא שווי הוגן שנכללו ב- ASU 2011-04.

בפרט, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- לגבי מדידות שווי הוגן שסווגו בהיררכיית השווי הוגן במסגרת רמה 3 (level 3):
 - גילוי כמותי בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים ותיאור טכניקת ההערכה המיושמת על ידי הבנק הן ביחס לפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה והן על בסיס שאינו חוזר ונשנה;
 - דיון איכותי לגבי ניתוח רגישות של מדידת השווי הוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ותיאור יחסי הגומלין בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים;
- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי הוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך אשר נדרש גילוי לגבי שווי הוגן;
- לגבי כל העברה מרמה 1 לרמה 2 ולהיפך של פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה, יש לתאר את הפריט, את סכום ההעברה, את הסיבה להעברה ואת מדיניות התאגיד הבנקאי;
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use) כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי הוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי;
- מתן פילוח מפורט להיררכיית השווי הוגן (חלוקה ל-3 הרמות) בגין יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב- ASU 2011-04 וחוזר המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים. ליישום לראשונה של ASU 2011-04 וחוזר המפקח על הבנקים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

7. ירידת ערך נכסים פיננסיים

ניירות ערך

מדי תקופת דיווח הבנק בוחן האם ירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

בחינת אופי ירידת הערך כולל מספר שלבים שנקבעו במדיניות הבנק. להלן יפורטו הקריטריונים אשר משמשים לבחינה האם ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עלייה בשווי ההוגן או עד לפדיון.
- דירוג האשראי של נייר הערך ע"י סוכנויות דירוג בינלאומיות, ו/או מקומיות.
- עומק ירידת הערך של הנייר – שיעור הירידה מסך העלות.
- משך הזמן בו השווי ההוגן של הנייר נמוך משווי העלות.
- היקף שווי הבטחונות המגבים את הנייר וכריות הבטחון (אם יש).
- הרעה במצבו הפיננסי של המנפיק ושינויים בסביבתו העסקית.
- בחינת אירועים לאחר תאריך המאזן.

מדיניות הבנק היא להכיר בירידת ערך של נייר ערך כבעלת אופי אחר מזמני אם מתקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
- אגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית, סווגה ע"י הבנק כבעייתית או שחל לגביה כשל בתשלום.
- נייר ערך אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי אגרות חוב - העלות המופחתת), והשווי ההוגן שלו נמוך מהשווי בו נרכש מעל ל- 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות אשר מוכיחות ברמה גבוהה של בטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בנייר ערך תופחת עלותו לשווי ההוגן ליום המאזן ותשמש כבסיס עלות חדש. סכום ההפחתה יזקף לדוח רווח והפסד.

8. קיזוז נכסים והתחייבויות

- (1) הבנק מקיזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:
 - בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- (2) הבנק מקיזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים שני התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.
- (3) הבנק מקיזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.
- (4) הבנק מקיזז בין מכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי הכפופים להסדר להתחשבנות נטו (master netting arrangement).

9. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים אלה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין

זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

10. IAS16, רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

פריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, מוכר לפי שווי הוגן.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישיר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות שבבעלות הבנק אינן מופחתות.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

11. חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושא הבנק באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. תשלומים עתידיים למימוש אופציה להארכת תקופת החכירה מול מנהל מקרקעי ישראל אינם מוכרים כחלק מהנכס וההתחייבות המתייחסת מאחר והם מהווים דמי חכירה מותנים, הנגזרים משווה ההוגן של הקרקע במועדי החידוש העתידיים של הסכם החכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק.

דמי חכירה ששולמו מראש למינהל מקרקעי ישראל בגין חכירות של קרקעות המסווגות כחכירות תפעוליות מוצגים במאזן כהוצאות מראש, ונזקפים לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. תקופת

החכירה וסכומי ההפחות מביאים בחשבון אופציה להארכת תקופת החכירה, במידה ובמועד ההתקשרות בחכירה היה וודאי באופן סביר שהאופציה תמומש.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

תשלומי חכירה מינימאליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאת המימון מוקצית לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימאליים מתעדכנים, בגין דמי חכירה מותנים, כאשר ההתניה מתבררת.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע אם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה. הסדר הוא חכירה או מכיל חכירה אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים; וכן
- ההסדר מכיל זכות לשימוש בנכס.

תשלומים ותמורה אחרת שנדרשים לפי ההסדר מופרדים בתחילת ההסדר או בעת הבחינה מחדש לתשלומים עבור החכירה ולרכיבים אחרים על בסיס השווי ההוגן היחסי שלהם.

לגבי חכירה מימונית, אם אין זה מעשי להפריד את התשלומים באופן מהימן, הבנק מכיר בנכס ובהתחייבות בסכום השווה לשווי ההוגן של נכס הבסיס. בתקופות עוקבות ההתחייבות מופחתת עם ביצוע התשלומים ומוכרת הוצאת מימון גלומה בגין ההתחייבות תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתית של הרוכש.

12. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מסים נדחים נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. בתקופות עוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבצע הבנק, אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר ההשבה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור הדיון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים. במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

13. זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות עתידיות בגין פנסיה ומענקי יובל מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. שיעור התמורה מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה.

התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

על פי הוראות המפקח על הבנקים הבנק מכיר בהתחייבויות בגין פרישה מרצון בהתאם לציפיות ההנהלה במועד הדיווח במידה ואושרו על ידי הדירקטוריון, גם אם האישור ניתן לאחר תאריך המאזן ולפני תאריך אישור הדוחות הכספיים.

לא צורפה הערכת אקטואר לדוחות מפאת חוסר מהותיות על תוצאות הדוחות הכספיים.

הנחיות והבהרות בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בנושא בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

בפרט, לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. בעקבות יישום ההנחיות של הפיקוח, ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים מוצגת בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

14. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הבנק קבע, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

15. רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגיל שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

16. דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות, תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר ע"י ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשיוך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות".

17. עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את ההתחייבות מהדוחות הכספיים לפי שוויה ההוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויה ההוגן במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי ההוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

השפעה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות של הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול חשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

החל מיום 1 בינואר 2012 הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקאות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסקה הבנקאי - בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

(2) הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

ביום 25 ביולי 2012 התפרסם חוזר בנושא מועד אימוץ נושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות, בהתאם לחוזר, ההוראות הקשורות לאימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית ייושמו החל מיום 1 בינואר 2014 ואילך. הבנק בוחן את השלכות אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים.

(3) הוראה בנושא דוח על רווח כולל

ביום 9 בדצמבר 2012 פורסם החוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. מטרת החוזר הינה התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו-ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב. החוזר משנה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר ידווחו בדוח נפרד שיקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר יוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו כן, פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" יוצג בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר.

התיקונים בהוראה זו יחולו על הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2013 ואילך ויושמו בדרך של יישום למפרע. מיישום התקן לראשונה לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי.

(4) הוראה בנושא גילוי על פיקדונות

ביום 15 בינואר 2013 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא גילוי על פיקדונות. מטרת החוזר הינה להתאים את דרישות הגילוי על פיקדונות לדרישות הגילוי המקובלות בדוחות כספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב.

בפרט, על פי החוזר נקבעו דרישות גילוי רחבות יותר בנוגע לפיקדונות הציבור, פיקדונות מבנקים ופיקדונות הממשלה כגון: דרישה לגילוי על פיקדונות שגויסו בישראל בנפרד מפיקדונות שגויסו בחו"ל, בכפוף למהותיות.

בנוסף, בביאור על פיקדונות הציבור:

- נוספה דרישה לגילוי על יתרת הפיקדונות הנושאים ריבית בנפרד מיתרת הפיקדונות שאינם נושאים ריבית;
 - בוטלה הדרישה לגילוי על פיקדונות בתוכניות חיסכון ועל פיקדונות אחרים;
 - הגילוי על פיקדונות הציבור יכלול גילוי על פיקדונות לזמן קצוב ועל פיקדונות לפי דרישה;
 - נוספה דרישה לדיווח לפי גודל; וכן
 - נוספה דרישה לדיווח על זהות המפקידים פיקדונות בישראל בהבחנה בין אנשים פרטיים, גופים מוסדיים, תאגידים ואחרים.
- כמו כן, נוספו דרישות גילוי נוספות.

התיקונים בהוראה זו ייושמו למפרע החל מהדוח לציבור לשנת 2013 ואילך, למעט הדרישה לגילוי על יתרת הפיקדונות של גופים מוסדיים שנכללו בפיקדונות הציבור שגויסו בישראל, שתחול החל מהדוח הרבעוני ליום 31 במרס 2013 ואילך. מיישום התיקונים לראשונה לא צפויה השפעה על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי.

באור 2 - מזומנים ופקדונות בבנקים

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
831.8	587.8
390.3	565.2
7.1	6.6
1,229.2	1,159.6
996.0	894.1

מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
פקדונות בבנקים מסחריים
פקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים
סך הכל

מזה - מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

באור 3 - ניירות ערך (1)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
סכומים מדווחים				
מיליוני ש"ח				

33.9	33.9	1.4	-	35.3
346.5	346.4	0.2	(0.1)	346.5
20.1	20.1	-	-	20.1
44.3	44.2	0.1	-	44.3
410.9	410.7	(5)0.3	(5)(0.1)	410.9
2.7	2.7	(6)-	(6)-	2.7
447.5	447.3	1.7	(0.1)	448.9

31 בדצמבר 2012

א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)
ב. אגרות חוב זמינות למכירה
ממשלתיות (4)
מוסדות פיננסיים
אחרים
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
ג. אגרות חוב למסחר
סך הכל

31 בדצמבר 2011

47.0	47.0	2.0	-	49.0
245.6	245.8	0.4	(0.6)	245.6
20.3	20.4	-	(0.1)	20.3
9.9	9.9	-	-	9.9
275.8	276.1	(5)0.4	(5)(0.7)	275.8
7.6	7.6	(6)-	(6)-	7.6
330.4	330.7	2.4	(0.7)	332.4

א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)
ב. אגרות חוב זמינות למכירה
ממשלתיות (4)
מוסדות פיננסיים
אחרים
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
ג. אגרות חוב למסחר
סך הכל

- (1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באורים 18 ו-19.
(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(3) כתב התחייבות נדחה לא סחיר. נתוני השווי הוגן מבוססים על הערכה כלכלית.
(4) ראה גם באור 16.
(5) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(6) מקפו לדוח רווח והפסד.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽²⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2012			2011 ⁽¹⁾		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
43.9	21.5	65.4	28.1	14.5	42.6
7.8	(0.1)	7.7	9.0	1.8	10.8
(9.3)	(8.3)	(17.6)	(5.6)	(1.7)	(7.3)
3.2	3.2	6.4	12.4	6.9	19.3
(6.1)	(5.1)	(11.2)	6.8	5.2	12.0
45.6	16.3	61.9	43.9	21.5	65.4
5.5	1.5	7.0	6.4	1.5	7.9

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה⁽¹⁾
 (1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה

להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל החובות⁽²⁾ בגינם היא חושבה:
 יתרת חוב רשומה של חובות⁽²⁾

1,263.0	60.9	1,323.9	1,204.4	83.3	1,287.7
277.2	566.2	843.4	273.0	479.4	752.4
1,540.2	627.1	2,167.3	1,477.4	562.7	2,040.1

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
 סך הכל חובות⁽²⁾
 הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾
 שנבדקו על בסיס פרטני
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
 סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

חובות לא פגומים - מידע נוסף					
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽³⁾	לא פגומים ⁽²⁾	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2012					
ציבור - מסחרי					
0.2	0.1	361.8	54.7	19.6	287.5
0.2	0.1	80.2	4.7	0.5	75.0
-	-	6.3	1.4	-	4.9
4.6	1.4	1,091.9	34.5	30.2	1,027.2
5.0	1.6	1,540.2	95.3	50.3	1,394.6
4.5	2.1	627.1	9.4	27.3	590.4
9.5	3.7	2,167.3	104.7	77.6	1,985.0
31 בדצמבר 2011⁽⁶⁾					
אשראי לציבור					
11.4	-	1,287.7	49.4	45.6	1,192.7
7.6	3.2	752.4	-	28.4	724.0
19.0	3.2	2,040.1	49.4	74.0	1,916.7

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.4.ג. להלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 9.5 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(6) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש.

הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				

31 בדצמבר 2012

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ציבור - מסחרי

63.3	54.7	54.4	0.2	0.3
5.3	4.7	2.2	1.9	2.5
1.4	1.4	1.2	0.1	0.2
80.3	34.5	12.7	16.5	21.8
150.8	95.3	70.5	18.7	24.8
39.3	9.4	4.8	4.1	4.6
190.1	104.7	75.3	22.8	29.4

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של

תזרימי מזומנים

חובות בארגון מחדש של

חובות בעייתיים

96.3 89.8 61.9 11.3 27.9

21.4 21.1 13.9 5.7 7.2

31 בדצמבר 2011⁽⁴⁾

סך הכל ציבור⁽²⁾

סך הכל

49.4	14.0	24.2	35.4
49.4	14.0	24.2	35.4

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של

תזרימי מזומנים

חובות בארגון מחדש של

חובות בעייתיים

34.5 8.1 10.9 26.4

16.5 8.8 5.7 7.7

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

2011	2012
במיליוני ש"ח	

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

52.5	67.1	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
6.0	2.3	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום ⁽²⁾
15.1	18.8	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמו בתקופת הדיווח אלו היה אשראי צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
6.0	2.3	⁽²⁾ מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2012				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר ריבית
0.7	-	-	-	0.7
1.3	1.3	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2
13.5	-	-	-	13.5
15.7	1.3	-	-	14.4
5.4	0.4	-	-	5.0
21.1	1.7	-	-	19.4

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

31 בדצמבר 2011				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר ריבית
16.5	-	-	-	16.5
16.5	-	-	-	16.5

סך הכל ציבור
 סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני, לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2012				
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾ ⁽³⁾	אשראי ⁽¹⁾	מספר לווים (2)	תחום אשראי ללווה	
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח			אלפי ש"ח	
51.6	39.2	19,439	עד 10	
48.2	49.5	6,674	מ- 10 עד 20	
67.1	101.2	5,910	מ- 20 עד 40	
89.3	174.3	4,677	מ- 40 עד 80	
87.2	163.5	2,360	מ- 80 עד 150	
71.0	127.4	974	מ- 150 עד 300	
58.0	114.8	419	מ- 300 עד 600	
44.5	134.9	214	מ- 600 עד 1,200	
44.6	152.7	129	מ- 1,200 עד 2,000	
67.4	231.4	110	מ- 2,000 עד 4,000	
55.7	272.5	62	מ- 4,000 עד 8,000	
123.7	312.0	33	מ- 8,000 עד 20,000	
64.1	123.0	7	מ- 20,000 עד 40,000	
113.1	249.0	7	מ- 40,000 עד 61,771 (*)	
985.5	2,245.4	41,015	סך הכל אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני	

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(*) תקרת האשראי במדרגה העליונה בניכוי קיזוזים מותרים הינה 61.1 מיליון ש"ח.

באור 4 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני, לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2011				
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾ ⁽³⁾	אשראי ⁽¹⁾	מספר לווים (2)	תחום אשראי ללווה אלפי ש"ח	
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח				
48.5	65.7	16,737	עד 10	
46.7	48.3	6,378	מ- 10 עד 20	
68.7	93.3	5,641	מ- 20 עד 40	
90.4	137.4	4,016	מ- 40 עד 80	
97.4	136.9	2,185	מ- 80 עד 150	
68.5	108.0	864	מ- 150 עד 300	
58.2	104.7	390	מ- 300 עד 600	
47.5	133.3	214	מ- 600 עד 1,200	
40.2	142.9	119	מ- 1,200 עד 2,000	
75.5	242.1	116	מ- 2,000 עד 4,000	
61.8	218.3	52	מ- 4,000 עד 8,000	
151.4	348.0	39	מ- 8,000 עד 20,000	
41.3	119.3	6	מ- 20,000 עד 40,000	
151.2	219.1	6	מ- 40,000 עד 78,490 (*)	
1,047.3	2,117.3	36,763	סך הכל אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני	

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(*) תקרת האשראי במדרגה העליונה בניכוי קיזוזים מותרים הינה 62.7 מיליון ש"ח.

באור 5 - בניינים וציוד

סך הכל	בניינים ומקרקעין לרבות שיפורים	
	ציוד וריהוט	במושכר
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח		
43.1	7.1	36.0
3.6	0.6	3.0
(2.4)	(0.8)	(1.6)
44.3	6.9	37.4
1.8	1.0	0.8
(6.0)	(0.3)	(5.7)
40.1	7.6	32.5
21.6	4.2	17.4
2.0	0.4	1.6
(2.2)	(0.6)	(1.6)
21.4	4.0	17.4
2.2	0.4	1.8
(2.5)	(0.3)	(2.2)
21.1	4.1	17.0
21.5	2.9	18.6
22.9	2.9	20.0
19.0	3.5	15.5
	7.9%	6.5%
	7.9%	7.4%

עלות נכסים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010	תוספות
	גריעות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	תוספות
	גריעות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012	

פחת

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010	פחת לשנה
	גריעות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	פחת לשנה
	גריעות
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012	

הערך בספרים

ליום 31 בדצמבר 2010
ליום 31 בדצמבר 2011
ליום 31 בדצמבר 2012

שיעור הפחת הממוצע

ליום 31 בדצמבר 2011
ליום 31 בדצמבר 2012

התקשרויות לשכירת בניינים - ראה באור 16.

באור 6 - נכסים אחרים

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
23.3	25.3
1.9	1.9
0.8	0.5
2.2	3.3
28.2	31.0

מסים נדחים לקבל, נטו (1)
 הוצאות מראש
 יתרת חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט נגזרים משובצים)
 חייבים אחרים ויתרות חובה
 סך כל הנכסים האחרים
 (1) ראה גם באור 24.

באור 7 - פקדונות הציבור

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
790.8	829.4
2,077.3	2,173.8
0.4	-
2,868.5	3,003.2

פקדונות לפי דרישה
 פקדונות לזמן קצוב ואחרים
 פקדונות בתוכניות חסכון
 סך כל פקדונות הציבור

באור 8 - פקדונות מבנקים

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
45.7	98.4
45.7	98.4

בנקים מסחריים
 פקדונות לפי דרישה
 סך כל הפקדונות מבנקים

באור 9 - כתבי התחייבות נדחים

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי (2)	משך חיים ממוצע (1)
2011	2012		
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח			
133.4	135.3	2.38%	7.64
133.4	135.3		

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
שאינם ניתנים להמרה במניות:

במטבע ישראלי צמוד למדד

סך כל אגרות החוב וכתבי התחייבויות

(1) משך חיים ממוצע הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.

(2) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

באור 10 - התחייבויות אחרות

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח	
14.5	2.1
6.1	7.8
28.8	32.6
6.9	6.1
121.0	130.0
22.4	19.8
199.7	198.4

עודף הפרשות שוטפות למס על מקדמות ששולמו

עודף עתודה לפיצויי פרישה על היעודה (1)

עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות

הכנסות מראש

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

זכאים אחרים

סך כל ההתחייבויות האחרות

(1) ראה גם באור 13.

באור 11 - הון

א - הון המניות

אלפי ש"ח נומינלי		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
51	162	50,720	162,000

ליום 31 בדצמבר 2012-2010 :
מניות רגילות בנות 1 ש"ח

ב - מבנה ההון של הבנק

ביום 1 ביוני 2010 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לשנות את מבנה ההון של הבנק, להחליף את תקנון ההתאגדות ולתקן את תזכיר ההתאגדות, וזאת, בעיקר על רקע רכישת כל מניות הבנק על ידי בעל מניות אחד. בכל הקשור לסעיפים הנוגעים לפטור, שיפוי וביטוח נושאי משרה, ששוננו לאחרונה, לא חל שינוי נוסף בתקנון החדש. בהתאם להחלטת שינוי מבנה ההון, כל המניות שהיו קרויות "מניית מייסד" "מניות רגילות א'" ו-"מניות רגילות ב'" בהון הרשום והמונפק של הבנק ייקראו לאחר ההחלטה "מניות רגילות" ויקנו את הזכויות הנתונות למניות הרגילות על פי התקנון, כמו כן נקבע כי כל 10,000 מניות, מכל סוג שהוא של הבנק (ושהיו בעלות 0.0001 ש"ח ע.ג. כ"א) אוחדו ל- 1 מניה רגילה בת 1 ש"ח ע.ג., כך שלאחר איחוד ההון, הון המניות של הבנק שהיה מורכב מ- 1,620,000,000 מניות (מסוגים שונים) בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כ"א, הינו כעת הון מניות המורכב מ- 162,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

ג - דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012. ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה להלימות ההון".

31 בדצמבר		
2011	2012	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון
343.1	331.7	הון רובד 1, לאחר ניכויים
135.6	137.6	הון רובד 2, לאחר ניכויים
478.7	469.3	סה"כ הון כולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
2,344.0	2,423.2	סיכון אשראי
0.1	0.1	סיכון שוק
416.9	451.5	סיכון תפעולי
2,761.0	2,874.8	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
12.4%	11.5%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.3%	16.3%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0%	9.0%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יעד הלימות ההון

ההון ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם ב- 331.9 מיליון ש"ח לעומת 343.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 3.3%. השינוי נובע בעיקר מרווחי השנה ובניכוי הדיבידנד ששולם.

ביום 27 בדצמבר 2012, הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו יום.

ביום 6 באוגוסט 2012, הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 31 בדצמבר 2012 הינו 16.3% (מזה: 11.5% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון ליבה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 17 בינואר 2013 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2012 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה בבקשה אל המפקח על הבנקים לקיים עימו דיון, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

באור 13 - זכויות עובדים

א - זכויות עובדים בעת פרישה

31 בדצמבר	
2011	2012
סכומים מדווחים	
מיליוני ש"ח	
20.5	21.3
(26.6)	(29.1)
(6.1)	(7.8)

יעודה לפיצויי פרישה

בניכוי - עתודה לפיצויי פרישה

עודף העתודה נכלל בהתחייבויות אחרות (באור 10)

העתודה לפיצויי פרישה הכלולה במאזן ביחד עם תשלומים בגין פוליסות לבטוח מנהלים מכסים את התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו על בסיס שכרם האחרון ותקופת עבודתם. הסכומים שהופקדו על ידי הבנק בחברות ביטוח אינם בשליטתו ובניהולו ולפיכך לא ניתן להם ביטוי במאזן. היעודה הכלולה במאזן מתייחסת להפקדות בקופת גמל מוכרת לפיצויים והיא כוללת רווחים שנצברו. משיכת כספי היעודה מותנית בקיום ההוראות המפורטות בחוק פיצויי פיטורין.

ב - מענק הסתגלות ומענק מיוחד

במסגרת הסכמים אישיים שיש לבנק עם חברי ההנהלה, זכאים עובדים אלו לקבל בנוסף לפיצויים הרגילים שישולמו להם בעת פרישתם גם מענק הסתגלות בגובה של מספר חודשי משכורת. הפרשה בגין התחייבות זו נכללה במאזן במסגרת סעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ג - מענקי יובל

עובדי הבנק זכאים, בהגיעם לוותק מסויים, למענקים מיוחדים ולתקופת חופשה מיוחדת ("מענקי יובל"). החישוב האקטוארי לתאריך המאזן מתבסס על הוראות עדכניות של האקטואר הראשי במשרד האוצר לגבי שיעורי תמותה מחודש פברואר 2007, אשר נקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לחברות הביטוח.

החישוב האקטוארי לתאריך המאזן נעשה על בסיס שיעור היוון של 4% אשר נקבע על ידי המפקח על הבנקים ובהנחת עליית שכר ריאלית המבוססת על ניסיון העבר ומשתנה בהתאם לוותק העובד.

התחייבות הבנק למענקים כאמור, מסתכמת ב- 14.5 מיליון ש"ח (2011 - 12.6 מיליון ש"ח) והיא נכללה במאזן בסעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ד - חופשה

עובדי הבנק זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לחופשה לתאריך המאזן מסתכמת ב- 3.2 מיליון ש"ח (2011 - 3.7 מיליון ש"ח) והיא נכללת בסעיף "עובדים ומוסדות בגין משכורות ונלוות" במסגרת התחייבויות אחרות (באור 10).

ה - מדיניות תגמול

דירקטוריון הבנק החליט, ביום 31 בינואר 2013, לאחר המלצת ועדת שכר ותגמולים מיום 16 בדצמבר 2012 ואישור ועדת הביקורת מיום 20 בדצמבר 2012, לאשר תכנית תגמול למנהלים בכירים בבנק החל משנת העבודה 2013 והכל כמפורט להלן:

1. תכנית התגמול תחול על בעלי התפקידים הבאים: המנכ"ל וחברי ההנהלה של הבנק (אשר לנכון למועד זה כוללים בנוסף למנכ"ל ארבעה חברים, (בעלי התפקידים האמורים למעט המנכ"ל ייקראו להלן - "הבכירים האחרים"). (להלן ייקראו כלל בעלי התפקידים בסעיף זה - "הבכירים").

2. תכנית התגמול קובעת את אופן קביעת המענק השנתי לבכירים בגין שנת 2013 ואילך ואינה מתייחסת ליתר רכיבי התגמול.

3. תנאי הסף לזקיפה ולתשלום המענק השנתי הינם כמפורט להלן:

3.1 זקיפה ותשלום מענק בגין שנת המענק ו/או תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן) ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), מותנים בעמידה בסף יחס הלימות ההון הכולל (להלן - "סף הלימות ההון"), כמשמעות יחס זה בדוחות הכספיים של הבנק, אשר ייקבע על ידי הדירקטוריון בתחילת כל שנת מענק.

3.2 בנוסף, תשלומי מענקים שנדחו בגין שנים קודמות ואשר מועד תשלומם חל במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת המענק (ראה סעיף 7 להלן), ו/או הזכאות למימוש כתבי אופציה שניתנו בשנים קודמות במסגרת התכנית אשר הבשלתם חלה באותו מועד או בסמוך לאחריו (ראה סעיף 6.3 להלן), ישולמו ויבשילו, לפי העניין, במלואם בשיעור תשואה להון של 8% ומעלה ובטווח שבין שיעור תשואה להון של 4%-8% ישולם חלק יחסי של התשלומים או יבשיל חלק יחסי של כתבי האופציה על בסיס לינארי. מתחת לטווח זה לא ישולמו תשלומי מענק נדחה ולא יבשילו כתבי אופציה.

3.3 על אף האמור לעיל, כל עוד הבנק עומד בסף הלימות ההון, והתשואה להון בשנה השוטפת הינה חיובית, רשאי הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת ביקורת) להחליט על זקיפה ותשלום מענקים לפי שיקול דעת הדירקטוריון המתואר בסעיף 4.2.3 להלן, ובכפוף לאישורים הנדרשים על פי כל דין.

4. התגמול לבכירים ייקבע בהתאם למפורט להלן:

4.1 תקציבי המענק למנכ"ל וליתר הבכירים האחרים ייקבעו על פי שיעור התשואה להון בשנה השוטפת, בהתאם לטבלה המפורטת בסעיף 4.2 וההתאמות המפורטות בסעיף 4.3 להלן. ככל ששיעור התשואה להון גדל, יגדל התקציב, וזאת עד לתקרת שיעור תשואה להון של 15%. תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים, לפני התאמות, ייקבע לפי "מענק כולל ממוצע לבכיר אחר", על פי הטבלה, מוכפל במספר הבכירים האחרים הזכאים בשנת המענק למענק על פי התוכנית, אלא אם החליט הדירקטוריון אחרת (להלן: "תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים"). חלוקת תקציב המענק הכולל לבכירים אחרים בין הבכירים האחרים, תיעשה בהתאם למפורט בסעיף 5 להלן.

להלן הטבלה לקביעת תקציבי המענקים לפני התאמות ולקביעת הרכב המענק, לפי שיעור התשואה להון :

שיעור התשואה (%)	התגמול הכולל למנכ"ל	שיעור האופציות מהתגמול למנכ"ל בלבד (%)	התגמול לכל בכיר אחר (שאינו יו"ר או מנכ"ל) ב-ש"ח*	תקרת התגמול הכולל לבכירים אחרים ב-ש"ח
8.50%	80,000	0	40,000	160,000
9.00%	100,000	0	50,000	200,000
9.50%	120,000	0	60,000	240,000
10.00%	135,000	0	67,500	270,000
10.50%	155,000	0	77,500	310,000
11.00%	170,000	0	85,000	340,000
11.50%	190,000	0	95,000	380,000
12.00%	205,000	0	102,500	410,000
12.50%	225,000	12.5	112,500	450,000
13.00%	240,000	22	120,000	480,000
13.50%	265,000	25	132,500	530,000
14.00%	290,000	25	145,000	580,000
14.50%	315,000	25	157,500	630,000
15.00%	335,000	25	167,500	670,000

הערות :

1. ככל ששיעור התשואה להון יחול בין שתי מדרגות יחושב התגמול באופן יחסי בין התגמולים באותן המדרגות.
2. במקרה של עליה בשיעור הריבית חסרת הסיכון במשק מעל ל- 5%, ייבחן הצורך בעדכון הטבלה (לצורך העניין, הריבית חסרת הסיכון הממוצעת במשק תיקבע על פי תשואה לפדיון שנתית ממוצעת של אג"ח ממשלתי צמוד למדד המחירים לצרכן עם משך חיים ממוצע של שלוש שנים).
- 4.2 לתקציבי המענקים על פי הטבלה, כאמור, יתווספו או ינוכו הרכיבים הבאים :
 - 4.2.1 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד התשואה על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 12.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה בתשואה להון בפועל בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ביחס ליעד התשואה להון שנקבע על ידי הדירקטוריון בתכנית העבודה.
 - 4.2.2 תוספת / ניכוי בגין עמידה ביעד הלימות ההון על פי תוכנית העבודה - תוספת או ניכוי של עד 7.5% מהסכומים לפי הטבלה על פי שיעור הפער לטובה או לרעה ביחס הון הליבה לנכסי הסיכון בפועל, כמשמעות מונח זה בדוחות הכספיים של הבנק, ביחס ליעד שנקבע על ידי הדירקטוריון בתוכנית העבודה.
 - 4.2.3 אם התשואה של הבינלאומי לא תאפשר תשלום לחברי ההנהלה לפי הטבלה (אלא רק הנוסחה המפצה, או בכלל לא), בעוד שהתשואה של חברת הבת תאפשר מתן בונוס לחברי הנהלת הבת, ייקטם הבונוס לחברי הנהלת החברה ב- 10%. דהיינו, יקבלו רק 90% מסכום הבונוס בטבלה. כל 1% תשואה, שהינו גבוה יותר מתשואת המינימום הבינלאומי (8.5%), יזכה בתוספת בשיעור של 2% מסכום הבונוס בטבלה, עד למקסימום של 10% נוספים.
 - 4.2.4 תוספת או הפחתה על פי שיקול דעת הדירקטוריון - הדירקטוריון רשאי, על פי שיקול דעתו (לאחר המלצת ועדת הביקורת) להוסיף ו/או להפחית סכומי מענקים בהיקף מצרפי שלא יעלה על סכום המשקף משכורת חודשית בשנת המענק לכל הבכירים. חלוקת התוספת או ההפחתה, תיעשה לפי החלטת הדירקטוריון (בכפוף להמלצת ועדת הביקורת). במסגרת זו רשאי הדירקטוריון גם לקבוע תוספת או הפחתה כוללת בגין הבכירים האחרים, אשר תתווסף לתקציב המענק הכולל בגינם או תופחת ממנו, כשבמידה ומדובר בתוספת, היא תתווסף במלואה לרזרבת המנכ"ל כהגדרתה בסעיף 6.1 להלן.

בהפעלת שיקול דעתו יביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, שיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, תוצאות הבנק בהשוואה לתוצאות הבנקים בקבוצה ובנקים אחרים בישראל בסדר גודל דומה לבנק פאג"י; עמידה ביעדים ציות לחוקים, לתקנות והוראות רגולטוריות; הובלת תכניות התייעלות ועמידה ביעדים הנגזרים מהן; אירועי כשל ועוד.

4.3 למנכ"ל בלבד, המענק הכולל על פי סעיפים 4.1-4.2 לעיל, יורכב ממענק כספי בשיעור הנע בין 100% ל-75% מסך המענק הכולל (להלן: "המענק הכספי") ומכתבי האופציה לרכישת מניות הבנק, בשיעור הנע בין 0% ל-25% מסך המענק הכולל (להלן: "אופציות"), על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה לעיל וההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 לעיל כדלקמן:

המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות רק במידה ויוחלט על חלוקת אופציות לחברי הנהלת הבינלאומי. מענק בגובה של עד 300,000 ש"ח- המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות בהתאם לחלק היחסי שיהיו זכאים לו חברי הנהלת הבינלאומי. מענק בגובה של 300,000 ש"ח ומעלה - על פי שיעור התשואה להון בהתאם לטבלה לעיל וההתאמות המפורטות בסעיף 4.2 לעיל.

5. אופן חלוקת תקציב המענק הכולל בין הבכירים האחרים הינו כדלקמן:

5.1 95% מתקציב המענק הכולל לבכירים האחרים, שאינו נובע מתוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון לפי סעיף 4.2.3 לעיל, יחולק ביניהם על פי מפתח המשקל את שכרם הבסיסי של הבכירים האחרים ואת הציון האישי שניתן להם בגין ביצועיהם בשנה השוטפת, ואילו היתרה, כולל התוספת לבכירים האחרים על פי שיקול דעת הדירקטוריון, ככל שניתנה כאמור בסעיף 4.2.3 לעיל, תחולק בגין הצטיינות המנהלים בשנה השוטפת לפי המלצת המנכ"ל (להלן - "רזרבת המנכ"ל").

5.2 תכנית התגמול קובעת מנגנון לקביעת הציון האישי (המורכב מרכיב מדידה כמותי ומציון הערכה אישית) תוך התייחסות נפרדת למבקר הפנימי, מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי בשים לב לחשיבות ורגישות תפקידיהם העוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה ובדיווח הכספי. קביעת המרכיב הכמותי תיעשה בהתאם לעמידה במדדים אובייקטיביים הניתנים למדידה כמותית הנגזרים מתכנית העבודה של הבנק. ציוני הערכה אישית ייקבעו בשים לב לשיקולים שונים המפורטים בתכנית, בין היתר, התרומה לשליטה ביעדי ברמת הסיכון; עמידה ביעדי ציות לחוקים, לתקנות ולהוראות רגולטוריות, ממצאים מהותיים של דוחות ביקורת פנימית וחיצונית ועוד.

6. חישוב מספר האופציות המוענקות למנכ"ל בלבד:

6.1 כמות האופציות שתוענק על פי תכנית התגמול תשקף שווה ערך לשיעור של בין 0% ל-25% (כאמור בטבלה שבסעיף 4.1 לעיל) מסך המענק הכולל לו הוא זכאי בהתאם לסעיפים 4, 5 ו-9 לעיל.

6.2 האופציות בגין השנה השוטפת יוענקו במועד הדיווח על התוצאות הכספיות לשנת המענק או במועד אישור המענק הכולל על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, לפי המאוחר.

6.3 האופציות תבשלנה בשתי מנות: הראשונה (50%), תבשיל לאחר שנה ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה העוקבת לשנת המענק, לפי המאוחר, והשנייה תבשיל לאחר שנתיים ממועד ההענקה או במועד פרסום התוצאות הכספיות בגין השנה השנייה שלאחר שנת המענק, לפי המאוחר. הבשלת כל מנה תהא מותנית בהמשך עבודת הבכיר בבנק עד למועד ההבשלה, ובכפוף לתנאי הסף המפורטים בסעיף 3 לעיל לגבי שנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד ההבשלה. אופציות שלא תבשלנה במועד ההבשלה המיועד לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תפקענה מיידית.

6.4 מועד הפקיעה של האופציות שהבשילו יהא בתום שלוש שנים ממועד הבשלתן.

6.5 בחישוב הערך הכלכלי של האופציות לצורך חישוב כמות האופציות שיוקצו, יובאו בחשבון הנתונים וההנחות הבאות:

- 6.5.1 שווי האופציות יחושב על פי נוסחת "בלק אנד שולס" במועד הענקת המענק;
- 6.5.2 יונח, כי מועד המימוש הצפוי של האופציות יהא בחלוף שלוש שנים ממועד הענקתן;
- 6.5.3 אמידת סטיית התקן של תשואות מניות הבנק תעשה על בסיס תשואות שבועיות שיחושבו בהתאם למחירי סגירה מתואמים למשך "החיים" הצפוי של האופציות עד למימושן;
- 6.5.4 שער הרבית הינו רבית חסרת סיכון לא צמודה לפי משך "החיים" הממוצע הצפוי של האופציות עד למימושן.

6.6 יובהר כי האמור בתכנית התגמול עשוי להיות כפוף לאישורה ו/או תיקונה של תכנית האופציות על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק ולהוראותיהם כפי שיקבעו. נכון למועד זה לא הוקצו או הוענקו כל אופציות כאמור על ידי הבנק.

7. פריסת תשלומי המענק הכספי תהיה כדלקמן :

7.1. המענק הכספי (קרי, המענק הכולל בניכוי הרכיב שהומר לאופציות) שייקבע בשנה מסוימת, ייפרס על פני שלוש שנים. פריסת תשלום המענק במזומן בגין שנת המענק תתבצע כדלקמן :

7.1.1 תשלום במזומן עם הדיווח על תוצאות השנה השוטפת של עד 4 משכורות חודשיות ממוצעות של הבכיר או של 60% מהמענק הכולל לבכיר בגין השנה השוטפת, הגבוה מביניהם (להלן - "התשלום הראשון").

7.1.2 50% מיתרת המענק הכספי לאחר התשלום הראשון, ישולמו עם פרסום הדוחות הכספיים לשנה העוקבת לשנת המענק.

7.1.3 היתרה תשולם עם פרסום הדוחות הכספיים לשנה הקלנדרית השנייה לאחר שנת המענק.

7.2 כל תשלום של יתרת המענק לאחר התשלום הראשון (להלן - "מענק נדחה") מותנה וכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 3 לעיל בהתייחס לשנת המענק האחרונה שהסתיימה טרם מועד התשלום המיועד. במידה ולא קמה זכאות לתשלום הנדחה או חלקו, לאור האמור בסעיף 3 לעיל, תבטל זכאות הבכיר לתשלום הנדחה שלא שולם.

7.3 התשלומים הנדחים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן כשמדד הבסיס הינו המדד הידוע במועד התשלום הראשון.

8. מענק לבכיר שהחל לעבוד ו/או פרש במהלך שנת המענק ישולם בהתאם למפורט להלן :

8.1 בכיר שהחל לעבוד במהלך שנת המענק ועבד בפועל שישה חודשים ומעלה יהא זכאי למענק בגין שנת המענק, על פי החישוב לעיל, מוכפל בשיעור תקופת עבודתו בפועל מסך השנה. בכיר כאמור אשר עבד פחות משישה חודשים במהלך שנת המענק, לא יהא זכאי למענק בגינה, למעט אם הדירקטוריון (לאחר אישור ועדת הביקורת) החליט אחרת. במקרה כזה, המענק שישולם לבכיר ייחשב כחלק מהמענק על פי שיקול דעת הדירקטוריון על פי סעיף 4.2.3 לעיל, ויהא כפוף למגבלותיו.

8.2 אם הבכיר הגיע לגיל פרישה או פרש (לרבות עקב פטירה או אובדן כושר עבודה חו"ח) מהבנק במהלך שנת המענק - יקבל את יתרת המענקים אשר נותרה בגין השנים הקודמות במועד פרישתו. בנוסף, יבחן הדירקטוריון באופן פרטני את זכאותו למענק חלקי בגין השנה השוטפת ויקבע את סכום המענק שישולם בגינה, אם בכלל, ובלבד שלא יעלה סכום המענק על הסכום אשר היה מחושב על פי התכנית (בהתבסס על הנתונים הידועים בעת פרישתו) מוכפל בחלק היחסי של תקופת עבודתו בפועל בשנת המענק. סכום המענק שייקבע ישולם במלואו בסמוך לאחר מועד פרישתו בכפוף להחלטות שיתקבלו ולאישור על פי דין.

9. על אף האמור בתכנית, המענק הכולל עבור כל בכיר (לרבות אופציות) בגין שנת מענק לא יעלה על 12 משכורות חודשיות של אותו הבכיר.

10. הדירקטוריון יקיים מעקב שוטף על יישום התכנית. תכנית התגמול ומרכיביה ייבחנו מחדש על ידי הדירקטוריון מעת לעת, אך לפחות פעם בשלוש שנים, וזאת על מנת לבחון את הצורך בביצוע שינויים והתאמות לתכנית. בכפוף להוראות כל דין ובשים לב לעקרונות, התכלית ויעדי התכנית, הדירקטוריון יהיה רשאי לערוך שינויים בתכנית או בנתונים שנקבעו בה.

11. המענקים לבכירים על פי תכנית התגמול, לא יהוו חלק מהשכר המשולם למי מהבכירים, ולא יובאו בחשבון לצורך הפרשות סוציאליות, פיצויים וקצבת פרישה.

12. בתכנית התגמול, אין כל התחייבות של הבנק להמשיך ולהתקשר עם כל בכיר על פי התכנית כעובד או אחרת. אין תנאי בתכנית המגביל את הבנק להפסיק את התקשרותו עם כל בכיר על פי שיקול דעתו או על פי כל הסכם ביניהם.

באור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2012					
מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (1)	צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח					
1,159.6	-	0.6	31.1	244.8	883.1
447.5	-	-	-	79.3	368.2
2,112.4	-	-	7.8	46.0	2,058.6
19.0	19.0	-	-	-	-
31.0	-	-	-	-	31.0
3,769.5	19.0	0.6	38.9	370.1	3,340.9
נכסים -					
מזומנים ופקדונות בבנקים					
ניירות ערך					
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾					
בניינים וציוד					
נכסים אחרים					
סך כל הנכסים					
התחייבויות -					
פקדונות הציבור					
פקדונות מבנקים					
פקדונות הממשלה					
כתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות אחרות					
סך כל ההתחייבויות					
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :					
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)					
סך הכל כללי					

(1) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

31 בדצמבר 2011					
מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד	צמוד	צמוד	לא צמוד
		למטבע חוץ אחר	לדולר של ארה"ב	למדד המחירים לצרכן	
סכומים מדווחים					
מיליוני ש"ח					
1,229.2	-	2.5	20.0	233.2	973.5
330.4	-	-	-	105.9	224.5
1,982.6	-	-	10.6	45.7	1,926.3
22.9	22.9	-	-	-	-
28.2	-	-	-	-	28.2
3,593.3	22.9	2.5	30.6	384.8	3,152.5
2,868.5	-	2.8	30.3	191.0	2,644.4
45.7	-	-	-	-	45.7
2.9	-	-	-	-	2.9
133.4	-	-	-	133.4	-
199.7	-	-	0.1	6.2	193.4
3,250.2	-	2.8	30.4	330.6	2,886.4
343.1	22.9	(0.3)	0.2	54.2	266.1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
343.1	22.9	(0.3)	0.2	54.2	266.1

באור 15 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון (1)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2012				
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים עד שלוש שנים	מעל שנה עד שנתיים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח				
118.8	191.7	506.1	747.3	1,543.9
9.5	23.5	173.5	237.0	2,596.8
109.3	168.2	332.6	510.3	(1,052.9)
47.7	75.8	93.1	9.4	1.1
51.2	41.6	45.3	32.5	22.4
(3.5)	34.2	47.8	(23.1)	(21.3)
2.7	2.7	2.0	10.6	21.7
-	-	0.7	1.0	37.7
2.7	2.7	1.3	9.6	(16.0)
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
169.2	270.2	601.2	767.3	1,566.7
60.7	65.1	219.5	270.5	2,656.9
108.5	205.1	381.7	496.8	(1,090.2)
-	-	0.9	369.9	36.0
31 בדצמבר 2011				
169.0	253.5	866.3	315.7	1,627.8
44.3	94.3	253.5	200.7	2,463.3
124.7	159.2	612.8	115.0	(835.5)
-	-	335.2	15.1	74.6

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים (2)

התחייבויות

הפרש

מטבע ישראלי צמוד מדד

נכסים

התחייבויות

הפרש

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

נכסים

התחייבויות

הפרש

פריטים לא כספיים

נכסים

התחייבויות

הפרש

סך הכל

נכסים (2)

התחייבויות

הפרש

אשראי בתנאי חח"ד

סך הכל נכסים (2)

סך הכל התחייבויות

הפרש

אשראי בתנאי חח"ד

- (1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים המוצגים בניכוי הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) כולל אשראי בתנאי חח"ד.
- (3) כפי שנכללה בבאור מס' 14 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה".
- (4) נכסים ללא תקופת פרעון כולל נכסים בסך 19.0 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.
- (5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיל

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		31 בדצמבר		עיסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - ערבויות להבטחת אשראי ערבויות לרוכשי דירות ערבויות והתחייבויות אחרות מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה (1) סך הכל
2011	2012	2011	2012	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים (2)		
מיליוני ש"ח				
0.6	1.0	50.3	38.6	
3.0	2.4	280.5	204.2	
1.6	0.9	71.6	90.5	
0.5	0.4	174.5	158.4	
0.8	0.7	291.3	276.6	
0.3	0.3	129.0	120.3	
1.1	1.3	213.5	199.5	
7.9	7.0	1,210.7	1,088.1	

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

31 בדצמבר		
2011	2012	
מיליוני ש"ח		
9.2	10.4	שנה ראשונה
9.2	9.7	שנה שנייה
8.4	9.0	שנה שלישית
7.7	8.6	שנה רביעית
7.3	7.9	שנה חמישית
32.6	36.9	שנה שישית ואילך
74.4	82.5	סה"כ

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

- (2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.
- (3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים לנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.
- (4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:
- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:
 - 1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 - 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 - 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
 - מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").
- יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.
- בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

באור 16 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 31 בדצמבר 2012 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

להלן יתרת הבטחונות שהעמיד הבנק:

	ליום 31 בדצמבר	יתרה ממוצעת	יתרה גבוהה
	במיליוני ש"ח		
2012	-	-	-
2011	-	38.7	80.4

באור 16א' - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2011				ליום 31 בדצמבר 2012			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים				סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
-	-	-	69.2	-	-	-	73.2
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	69.2	-	-	-	73.2
ב. נגזרים אחרים (1)				ב. נגזרים אחרים (1)			
4.1	11.2	-	-	0.9	5.7	-	-
3.8	9.7	-	-	0.9	5.5	-	-
7.9	20.9	-	-	1.8	11.2	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים (1)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

[1] למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

[2] נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 16א' - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 בדצמבר 2011			ליום 31 בדצמבר 2012			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3) סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
סך הכל	אחרים (1)	בנקים	סך הכל	אחרים (1)	בנקים	
סכומים מדווחים						
מיליוני ש"ח						
0.8	-	0.8	0.5	-	0.5	
-	-	-	-	-	-	
0.8	-	0.8	0.5	-	0.5	
1.4	-	1.4	0.6	-	0.6	
2.2	-	2.2	1.1	-	1.1	

[1] המכשירים הינם נגזרים משובצים.

[2] מתוך זה יתרה מאזניות של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 0.5 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (11.12.31 - 0.8 מיליון ש"ח).

[3] סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

ליום 31 בדצמבר 2011				ליום 31 בדצמבר 2012				
סך הכל	מעל 5 שנים ועד	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל 5 שנים ועד	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
69.2	-	50.6	18.6	73.2	-	52.6	20.6	חוזי ריבית
-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
20.9	8.9	9.4	2.6	11.2	1.7	4.8	4.7	חוזים בגין מניות
7.9	2.0	5.9	-	1.8	-	1.5	0.3	חוזי סחורות ואחרים
98.0	10.9	65.9	21.2	86.2	1.7	58.9	25.6	סך הכל

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הוונו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הוונו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאכיזת האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2012					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
	במיליוני ש"ח				
1,162.9	268.8	825.3	68.8	1,159.6	נכסים פיננסיים
448.9	-	35.3	413.6	447.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,118.7	2,118.7	-	-	2,112.4	ניירות ערך ⁽²⁾
0.5	-	0.5	-	0.5	אשראי לציבור, נטו
3.0	3.0	-	-	3.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,734.0	2,390.5	861.1	482.4	3,723.0 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
3,010.7	333.5	2,677.2	-	3,003.2	התחייבויות פיננסיות
98.4	-	98.4	-	98.4	פיקדונות הציבור
2.3	-	2.3	-	2.3	פיקדונות מבנקים
149.2	149.2	-	-	135.3	פיקדונות הממשלה
148.5	148.5	-	-	149.0	כתבי התחייבויות נדחים
3,409.1	631.2	2,777.9	-	3,388.2 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,361.0 מיליון ש"ח ובסך 1,093.5 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 16ג.

באור 16ב' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2011 (4)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
	במיליוני ש"ח				
1,218.2	222.2	939.9	56.1	1,229.2	נכסים פיננסיים
332.4	-	49.0	283.4	330.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,986.5	1,986.5	-	-	1,982.6	ניירות ערך ⁽²⁾
0.8	-	0.8	-	0.8	אשראי לציבור, נטו
2.1	2.1	-	-	2.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,540.0	2,210.8	989.7	339.5	3,545.1 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
2,871.2	417.1	2,454.1	-	2,868.5	התחייבויות פיננסיות
45.7	-	45.7	-	45.7	פיקדונות הציבור
2.9	-	2.9	-	2.9	פיקדונות מבנקים
133.3	133.3	-	-	133.4	פיקדונות הממשלה
140.2	140.2	-	-	140.8	כתבי התחייבויות נדחים
3,193.3	690.6	2,502.7	-	3,191.3 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,024.1 מיליון ש"ח ובסך 1,044.5 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 16ג'.

(4) סווג מחדש.

באור 16ג' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

31 בדצמבר 2012				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיצוז	נתונים	נתונים	מחירים
		לא נצפים	משמעותיים	מצוטטים
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל
		(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מיליוני ש"ח				

346.5	-	-	-	346.5
20.1	-	-	-	20.1
44.3	-	-	-	44.3
410.9	-	-	-	410.9
2.7	-	-	-	2.7
0.5	-	-	0.5	-
414.1	-	-	0.5	413.6

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס
חוזר ונשנה
נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :
ממשלתיות
מוסדות פיננסים
אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2012				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
		במיליוני ש"ח		

-	3.3	2.9	-	0.4
---	-----	-----	---	-----

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס
שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 16ג' - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיצוז	נתונים	נתונים	מחירים
		לא נצפים	נצפים	מצוטטים
		משמעותיים	משמעותיים	בשוק פעיל
		(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מיליוני ש"ח				

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס
חוזר ונשנה
נכסים

245.6	-	-	-	245.6	אגרות חוב זמינות למכירה:
20.3	-	-	-	20.3	ממשלתיות
9.9	-	-	-	9.9	מוסדות פיננסים
275.8	-	-	-	275.8	אחרים
7.6	-	-	-	7.6	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
0.8	-	-	0.8	-	ניירות ערך למסחר
284.2	-	-	0.8	283.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2011				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				

-	0.6	0.6	-	-
---	-----	-----	---	---

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס
שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק

בחודש ינואר 2012 יישם הבנק לראשונה את IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור. להרחבה ראה באור 1. לאור זאת, זוהו צדדים קשורים ובעלי עניין חדשים והנתונים לשנים קודמות הוצגו מחדש בהתאם לאוכלוסיה החדשה. הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי.

א. יתרות(1)

31 בדצמבר 2012					
בעלי עניין					
מחזיקי מניות		אנשי מפתח ניהוליים (2)		אחרים (3)	
בעלי שליטה					
היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה
ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31
הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה	הגבוהה
ביותר (4)	ביותר (4)	ביותר (4)	ביותר (4)	ביותר (4)	ביותר (4)
מיליוני ש"ח					

422.1	430.6	-	-	23.7	24.0
-	-	0.5	0.5	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	0.5	0.5	-	-
3.6	6.9	-	-	-	-
-	-	4.3	1.9	-	-
7.6	9.8	-	-	19.9	19.9
135.3	140.5	-	-	-	-
3.6	4.4	1.0	1.0	-	4.0
331.9	369.4	-	-	-	-
199.5	215.7	0.5	0.4	-	-

נכסים

פיקדונות בבנקים
אשראי לציבור
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור, נטו
נכסים אחרים - חייבים אחרים
ויתרות חובה

התחייבויות

פיקדונות הציבור
פיקדונות מבנקים
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות - זכאים אחרים
ויתרות זכות
מניות (כלול בהון) (5)
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים
חוץ מאזניים (6)

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 18 ד. להלן.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

(5) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.

(6) סיכונים אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

31 בדצמבר 2011 ⁽⁷⁾					
בעלי עניין					
		מחזיקי מניות			
אחרים ⁽³⁾		אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾		בעלי שליטה	
היתרה	יתרה	היתרה	יתרה	היתרה	יתרה
הגבוהה	ליום 31	הגבוהה	ליום 31	הגבוהה	ליום 31
בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר
ביתר ⁽⁴⁾		ביתר ⁽⁴⁾		ביתר ⁽⁴⁾	
מיליוני ש"ח					

נכסים

13.2	13.2	-	-	437.4	249.5	פיקדונות בבנקים
-	-	0.5	0.5	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
-	-	0.5	0.5	-	-	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	7.6	3.1	נכסים אחרים - חייבים אחרים ויתרות חובה

התחייבויות

-	-	2.7	2.7	-	-	פיקדונות הציבור
9.3	9.3	-	-	27.7	5.3	פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	138.0	133.4	כתבי התחייבות נדחים
						התחייבויות אחרות - זכאים אחרים
4.0	-	0.8	0.8	3.8	3.0	ויתרות זכות
-	-	-	-	343.1	343.1	מניות (כלול בהון) ⁽⁵⁾
						סיכון אשראי במכשירים פיננסיים
-	-	0.6	0.6	213.5	213.5	חוץ מאזניים ⁽⁶⁾

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור ד.18 להלן.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

(5) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.

[6] סיכוני אשראי במכשירים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

(7) הוצג מחדש. ליתר פירוט ראה באור 1.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

2012		
בעלי עניין		
מחזיקי מניות בעלי שליטה	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾
9.0	-	0.4
-	-	-
15.0	-	-
(10.0)	(8.7)	(24.4)
14.0	(8.7)	(24.0)
הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾		
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
הכנסות שאינן מריבית		
הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾		
סך הכל		
2011 ⁽⁶⁾		
בעלי עניין		
מחזיקי מניות בעלי שליטה	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾
14.3	(0.1)	0.4
-	-	-
15.2	-	-
(9.6)	(10.8)	(24.1)
19.9	(10.9)	(23.7)
הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾		
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
הכנסות שאינן מריבית		
הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾		
סך הכל		
2010 ⁽⁶⁾		
בעלי עניין		
מחזיקי מניות בעלי שליטה	אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾
1.4	-	0.9
-	-	-
12.9	-	-
(8.8)	(8.0)	(24.3)
5.5	(8.0)	(23.4)
הכנסות ריבית נטו ⁽⁴⁾		
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
הכנסות שאינן מריבית		
הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽⁵⁾		
סך הכל		

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 18 ד. להלן.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.

(4) פירוט בבאור 18 ד. להלן.

(5) פירוט בבאור 18 ג. להלן.

(6) הוצג מחדש. ליתר פירוט ראה באור 1.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין⁽¹⁾

2012	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
7.0 ⁽³⁾	7
1.7	8

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

2011 ⁽⁴⁾	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
9.4	9
1.4	11

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

2010 ⁽⁴⁾	
בעלי עניין	
אנשי מפתח ניהוליים ⁽²⁾	
סך הטבות	מספר מקבלי הטבות
במיליוני ש"ח	
6.5	6
1.5	12

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 18. ד. להלן.

(2) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב- IAS 24.

(3) מזה: הטבות עובד לזמן קצר: 5.7 מיליון ש"ח; הטבות אחרות לזמן ארוך: 1.3 מיליון ש"ח.

(4) הוצג מחדש. ליתר פירוט ראה באור 1.

באור 17 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק (המשך)

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות של הבנק עם בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾

2010 [2][3]	2011 [2][3]	2012
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
0.4	0.7	0.3
2.0	14.5	9.0
-	(0.1)	-
(0.1)	(0.5)	0.1
2.3	14.6	9.4

א. בגין נכסים

מאשראי לציבור

מפקדונות בבנקים

ב. בגין התחייבויות

על פיקדונות הציבור

על פיקדונות מבנקים

סך כל הכנסות ריבית, נטו

(1) למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 18.ה להלן.

(2) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

(3) הוצג מחדש, ליתר פירוט ראה באור 1.

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

(1) עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק.

הריבית המחויבת והריבית המשולמת בגין יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים הינן בשיעורים הרגילים בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם צדדים שאינם קשורים לבנק.

(2) לא בוצעו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי על יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

באור 18 - הכנסות והוצאות ריבית

2012	2011 [1]	2010 [1]
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
152.7	150.7	120.6
12.5	10.9	5.7
12.9	14.6	5.7
9.0	9.7	10.9
0.4	0.3	0.2
187.5	186.2	143.1

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על פיקדונות מבנקים
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית

40.4	44.9	27.2
0.1	0.1	-
6.9	8.2	-
0.1	-	-
47.5	53.2	27.2

ג. סך הכנסות ריבית, נטו

140.0	133.0	115.9
-------	-------	-------

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה

מאגרות חוב

מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למסחר

סך הכל כלול בהכנסות ריבית

2.6	3.3	3.2
5.7	6.1	7.6
0.7	0.3	0.1
9.0	9.7	10.9

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

הכנסות והוצאות מימון מקבוצת לקוחות שסכומן עולה על 5% מסך ההכנסות/ההוצאות -

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2011	2010
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
8.6	14.1	-
6.9	8.6	-

הכנסות מבנקים הנמנים עם קבוצת הבינלאומי
הוצאות על פקדונות וכתבי התחייבות נדחים מהחברה האם

באור 19 - הכנסות מימון שאינן מריבית

	2012	2011 [1]	2010 [1]
	סכומים מדווחים		
	במיליוני ש"ח		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1. מהשקעה באגרות חוב	4.1	1.5	3.6
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה	4.1	1.5	3.6
סך הכל מהשקעה באג"ח	0.1	(0.3)	(0.1)
2. הפרשי שער נטו			
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	4.2	1.2	3.5
הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר			
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו	0.7	0.2	(0.2)

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

באור 20 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
20.8	19.9	16.2
46.7	51.6	52.4
6.5	7.5	7.7
1.5	1.3	1.5
13.1	13.7	16.3
9.1	8.4	7.3
7.6	7.6	8.7
0.5	1.2	1.5
105.8	111.2	111.6

בגין עסקאות במטבע חוץ המבוצעות באמצעות הבנק הבינלאומי
 ניהול חשבון
 כרטיסי אשראי
 עמלת הפצת מוצרים פיננסיים
 טיפול באשראי ובעריכת חוזים
 פעילות בניירות ערך
 עמלות מעסקי מימון
 אחרות
 סך הכל עמלות

באור 21 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
-	15.3	-
-	15.3	-

שיפוי מחברת ביטוח בגין תביעה משפטית(1)
 סך הכל הכנסות אחרות

(1) בראשון לנובמבר 2011 התקבל פסק דין של בית המשפט המאשר את הסדר השיפוי אליו הגיע הבנק עם חברת הביטוח בנוגע לתיק תביעה משפטית. השיפוי התקבל במהלך חודש דצמבר 2011.

באור 22 - משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
52.8	57.3	66.2
7.5	12.3	9.2
12.5	14.3	15.6
72.8	83.9	91.0

משכורות
פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות וחופשה
מס שכר וביטוח לאומי
סך הכל משכורות והוצאות נלוות

באור 23 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
24.8	23.0	23.4
4.1	4.1	3.9
1.2	1.3	1.4
4.1	5.0	4.8
4.4	4.0	3.8
1.5	1.4	1.7
3.6	3.4	3.3
0.3	0.2	0.2
9.2	11.8	13.4
53.2	54.2	55.9

שירותי מיכון
תקשורת
משרדיות
שיווק ופרסום
שירותים מקצועיים
שכר והחזר הוצאות לחברי דירקטוריון
עמלות
ביטוח
אחרות
סך כל ההוצאות האחרות

באור 24 - הפרשה למסים על הרווח

א - הרכב הוצאות המס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
24.4	36.9	32.0
-	-	(0.8)
0.6	(6.0)	(2.2)
25.0	30.9	29.0

מסים שוטפים בגין שנת החשבון
מסים שוטפים בגין שנים קודמות
מסים נדחים בגין שנת החשבון
הפרשה למסים על ההכנסה

ב - מסים נדחים לקבל, נטו

יתרות מסים נדחים לקבל הינן בגין הפרשים בעיתוי כדלקמן:

שיעור מס ממוצע		יתרה	
31 בדצמבר			
2011	2012	2011	2012
		סכומים מדווחים	
באחוזים		מיליוני ש"ח	
35.06	35.90	2.2	2.8
35.06	35.90	1.3	1.2
35.06	35.90	5.9	7.8
35.06	35.90	13.9	13.5
		23.3	25.3

עתודה לפיצויים ולפנסיה על היעודה נטו
הפרשה לחופשה ומענקים
הפרשות להטבות אחרות
הפרשה להפסדי אשראי

מימוש הטבת המס בשל מסים נדחים לקבל נטו, מבוסס על תחזית לפיה תהיינה הכנסות חייבות בעתיד בסכומים מתאימים והם מחושבים לפי שיעור מס של 35.9% (2011 - 35.06%).

ג - שומות מס סופיות

לבנק שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2008.

באור 24 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ד - שיעורי המס החלים על הכנסות הבנק

להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על תאגיד בנקאי בישראל לבין ההפרשה המתואמת למסים כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
מיליוני ש"ח			
35.34%	34.48%	35.53%	שיעור המס החל בישראל על תאגיד בנקאי (אחוזים)
22.4	30.3	27.5	סכום המס על בסיס השיעור הסטטוטורי
			מס (חסכון מס) בשל:
			הוצאות לא מוכרות
0.6	1.0	1.0	קיטון (גידול) במס נדחה בשל ירידת (עלית) שיעורי המס
0.7	(3.6)	(0.6)	מסים בגין שנים קודמות
-	-	(0.8)	סכומים נוספים לשלם על חובות מסופקים
1.3	3.4	1.8	פערים אחרים
-	(0.2)	0.1	
25.0	30.9	29.0	הפרשה למסים על ההכנסה

באור 24 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ה. שינויי חקיקה בתחום המס

ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל- 18% בשנת המס 2016 ואילך. בהתאם לתיקונים האמורים, שיעורי מס החברות החלים בשנות המס 2010 ו- 2011 הם 25% ו- 24% בהתאמה.

ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לתיקון נטל המס (תיקוני חקיקה)- התשע"ב 2011. בהתאם לחוק תבוטל הפחתת המס, אשר נקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית, כאמור לעיל, ושיעור מס חברות החל משנת 2012 ואילך יעמוד על 25%.

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו כן, שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו- 15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו כן, ביום 13 באוגוסט 2012 פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ- 5.9% ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו- 7.5% בהתאמה.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות בדוחות כספיים אלו מחושבים בהתאם לשיעורי המס כפי שנקבעו בחוקים כאמור לעיל.

יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2012 חושבו בהתאם לשיעורי המס כפי שנקבעו בחוקים כאמור לעיל, בהתאם לשיעור המס הצפוי במועד ההיפוך.

באור 25 - מגזרי פעילות

א - כללי

בחודש דצמבר 2001 פרסם המפקח על הבנקים הוראות בדבר דיווח על מגזרי פעילות בתאגיד בנקאי בהתבסס על הוראות תקן חשבונאי אמריקאי FAS 131 ותקן בינלאומי IAS 14, תוך ביצוע התאמות מסויימות למאפיינים המיוחדים של תאגידים בנקאיים, בעיקר על בסיס הגילוי הנהוג במערכת הבנקאית בארה"ב. על-פי הוראות אלו, תאגיד בנקאי ייתן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושה התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
2. תוצאות פעולותיו נבחנות על ידי ההנהלה לצורך ניתוח ביצועיו. מידע זה מובא אחת לרבעון לידיעת הדירקטוריון.
3. קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בסיס הפילוח למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראות, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא היא הפילוח המיגזרי המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ועל-פיו מבוצע ניתוח של תוצאות פעילות הבנק. ככל שניתן היחס של הכנסות, הוצאות ונכסים נעשה באופן ספציפי. לגבי הכנסות, הוצאות ויתרות של התחייבויות שלא ניתן לייחסן, הייחוס נעשה על-פי חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

מידע בדבר מגזרים גיאוגרפיים - פעילות הבנק מתמקדת בישראל בלבד.

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
140.0	-	34.1	14.6	72.4	4.5	(6.8)	21.2
-	-	(20.6)	(0.6)	(8.9)	3.0	13.3	13.8
116.5	-	4.8	10.3	38.3	13.9	12.0	37.2
256.5	-	18.3	24.3	101.8	21.4	18.5	72.2
7.7	-	-	(1.0)	8.4	(0.2)	-	0.5
171.3	-	-	16.7	67.9	16.3	15.2	55.2
-	(2.1)	-	0.2	0.8	0.2	0.2	0.7
77.5	2.1	18.3	8.4	24.7	5.1	3.1	15.8
29.0	0.9	6.8	3.1	9.2	1.9	1.2	5.9
48.5	1.2	11.5	5.3	15.5	3.2	1.9	9.9
13.8%	-	9.9%	13.9%	10.7%	31.4%	35.2%	27.5%
3,492.0	-	1,370.0	362.8	1,214.5	102.3	91.7	350.7
3,047.0	-	228.0	287.3	614.8	270.7	723.3	922.9
2,817.9	-	851.9	319.7	1,215.3	85.1	45.0	300.9
97.0	-	-	12.5	57.8	4.5	1.5	20.7
29.5	-	-	1.5	5.7	3.0	5.0	14.3
13.5	-	13.5	-	-	-	-	-
140.0	-	13.5	14.0	63.5	7.5	6.5	35.0

הכנסות ריבית, נטו
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית
 סך הכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין
 הפסדי אשראי
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 (לרבות פחת והפחתות):
 - לחיצוניים
 - בינמגזרי
 רווח לפני מסים
 הפרשה למסים על הרווח
 רווח לאחר מסים
 תשואה להון (אחוז רווח
 נקי מההון הממוצע)
 יתרה ממוצעת של נכסים
 יתרה ממוצעת של
 התחייבויות
 יתרה ממוצעת של נכסי
 סיכון
 מרכיבי הכנסות ריבית,
 נטו:
 מרווח מפעילות מתן
 אשראי
 מרווח מפעילות קבלת
 פקדונות
 אחר
 סך הכנסות ריבית, נטו
 מחיצוניים ובינמגזרי

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 ⁽¹⁾							
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
133.0	-	40.9	15.2	75.3	3.1	(13.4)	11.9
-	-	(26.5)	(2.8)	(15.5)	4.9	20.3	19.6
127.9	15.3	1.6	9.5	36.3	12.9	13.9	38.4
260.9	15.3	16.0	21.9	96.1	20.9	20.8	69.9
10.8	-	-	-	8.3	0.6	-	1.9
162.1	-	-	14.7	61.3	15.8	17.2	53.1
-	(1.6)	-	0.1	0.6	0.2	0.2	0.5
88.0	16.9	16.0	7.1	25.9	4.3	3.4	14.4
30.9	5.9	5.6	2.5	9.1	1.5	1.2	5.1
57.1	11.0	10.4	4.6	16.8	2.8	2.2	9.3
18.7%	-	13.7%	12.1%	11.4%	31.8%	42.3%	30.1%
3,054.1	-	1,193.8	349.5	1,055.1	83.1	88.7	283.9
2,678.8	-	244.6	236.9	477.0	238.8	674.5	807.0
2,648.2	-	781.2	308.7	1,195.3	71.2	42.0	249.8
87.3	-	-	10.8	53.7	4.3	1.3	17.2
31.3	-	-	1.6	6.1	3.7	5.6	14.3
14.4	-	14.4	-	-	-	-	-
133.0	-	14.4	12.4	59.8	8.0	6.9	31.5

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגדי הבנקאי.

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 ⁽¹⁾							
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
115.9	-	41.4	17.6	74.0	0.2	(18.6)	1.3
-	-	(25.3)	(4.6)	(22.6)	6.1	23.5	22.9
109.1	-	3.4	7.3	32.2	12.1	14.4	39.7
225.0	-	19.5	20.3	83.6	18.4	19.3	63.9
13.6	-	-	-	9.5	0.9	-	3.2
148.0	-	-	12.9	54.2	14.5	16.3	50.1
-	(1.6)	-	0.1	0.6	0.2	0.2	0.5
63.4	1.6	19.5	7.3	19.3	2.8	2.8	10.1
25.0	0.6	7.7	2.9	7.6	1.1	1.1	4.0
38.4	1.0	11.8	4.4	11.7	1.7	1.7	6.1
9.2%	-	8.9%	9.7%	6.5%	14.8%	25.8%	14.6%
2,812.5	-	1,012.2	359.3	1,007.0	76.6	86.7	270.7
2,370.5	-	72.3	233.8	403.0	227.8	643.2	790.4
2,549.3	-	838.1	273.2	1,078.8	68.8	39.4	251.0
82.2	-	-	11.8	48.3	4.2	1.7	16.2
17.6	-	-	1.2	3.1	2.1	3.2	8.0
16.1	-	16.1	-	-	-	-	-
115.9	-	16.1	13.0	51.4	6.3	4.9	24.2

הכנסות ריבית, נטו
- מחיצוניים
- בינמגזרי
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
(לרבות פחת והפחתות):
- לחיצוניים
- בינמגזרי
רווח לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח
נקי מההון הממוצע)
יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של
התחייבויות
יתרה ממוצעת של נכסי
סיכון
מרכיבי הכנסות ריבית,
נטו:
מרווח מפעילות מתן
אשראי
מרווח מפעילות קבלת
פקדונות
אחר
סך הכנסות ריבית, נטו
מחיצוניים ובינמגזרי

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגדי הבנקאי.

באור 26 - מידע תמציתי על בסיס נתונים נומינליים

31 בדצמבר	
2011	2012
מיליוני ש"ח	
3,591.0	3,767.5
3,250.2	3,437.6
340.8	329.9
57.2	48.8

סך הכל נכסים

סך הכל התחייבויות

הון

רווח נקי

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	הנהלה מרכזית
03-5196673			היחידה לבנקאות פרטית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'י קול
סניפים			
03-7959200	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 51251	בני ברק	חזון איש
03-6174200	כהנמן 10, מיקוד : 51361		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 29, מיקוד : 51511		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 51368		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 95506	ירושלים	גאולה
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד : 94461		שלוחת רב שפע
02-6219200	שלומציון המלכה 1, מיקוד : 94146		שלומציון
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 95229		מאה שערים
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד : 99733		רמות
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 33136	חיפה	חיפה
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 77535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 77650		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד : 49444	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 49744		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 71919	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 71919		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 99099	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 99879	ביתר עילית	ביתר עילית
03-9755200	הרי"ף 1, מיקוד : 48900	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 76200	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד : 87748	נתיבות	נתיבות